

שער התשובה

ולאמלתא כי זה מתרמית היצר ומצודיו לאנשים אשר הברתם חלושה. האלהים ישימו פן המטהרים אליו והשבים עדין בלב שלם ברחמי אמן :
שלם שער השביעי. בעזרת האל יתברך :

שער השמיני שער חשבון הנפש

בחשבון האדם עם נפשו לאלהים. וזה פתח השער :

אמר המחבר מפני שקדם מאמרנו בנדרי התשובה ותנאיה והיה החשבון עם הנפש אחד מתנאיה ראיתי לסמוך לה באור עיני החשבון עם הנפש בעבור מה שיש בו מעניני ההערה לה למה שיש בה תקנתה בשני עולמים כמו שאמר דוד ע"ה (תהלים קים) חשבתי דרכי ואשיבה רגלי אל עדותיך. והוא לנו לבאר מדבר החשבון עם הנפש ששה ענינים. הראשון מה החשבון עם הנפש. והשני אם חשבון כל בני אדם שוה אם לא. והשלישי על כמה פנים יהיה חשבון האדם עם נפשו. והרביעי מה תועלת החשבון הזה. והחמישי אם האדם חייב לחשוב עם נפשו תמיד אם לא. והששי כמה שחייב האדם לסמוך לחשבון מן המעשים :

פרק א אבל החשבון עם הנפש הוא השתדלות האדם בעניני תורתו ועולמו בינו וכן שבלו כדי שידע בזה מה שיש לו ומה שיש עליו מן החובות וכבר הזוהרנו על זה הנביא ע"ה באמרו (דברים ד) וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלהים

טרפא לנפש

המעיר לך בו' רל ואל תקח ראה מלאכה רשעים שם מאריכים בטעותם ונכשתם ולא יתנו לך לשוב לעולם ואפשר שם שלום ללב חזון מלכות למוות ונבירה אולם וגוי ואיך הם לך למכשול ולפוקס כלנו הם לעשות לך ולאמלתא כשאר ויכיר שמך ראה מאשר עורכים ורעים : כי זה בתרמית היצר להקית אותך ויוללך כך : אשר הברתם חלושה וחס שופים בעושי ונעושי' וכך כפוף שער כעושה כדברים האלה ע"ה אלל אמתנו ישימו האלהים ברחמינו מן האנשים הממס הממכרים לשוב אליו בלי אחר ויבטעו עדין בלב שלם אמן קו יכי רלון :

אמר המחבר כי והיה החשבון עם הנפש אי מחנאיה כמ"ס שם נפיש וכתמישי שוכית נפשו ויכלומנו נפשו נפשו כי פ"ה וזכר חנין מלך חשבון האדם עם נפשו שר"ל שוכית עם נפשו כיוון לעמו ועי' וזכור ולא יבטח את חלוקי ואלת פורשו כמו שמכרם בנ"ה ובסי' ורעים : כי זה בתרמית היצר וזרות ועיון כמס' ויכירנו עלי : בעבור מה שיש בו' ע"ה החשבון טוב מתעורר בעצם למה שיש בה תקנתה בו' : השבון דרכי ע"ה שמכתיב ונחתי לבי אל כל דרכי ונעמלי ונחתי שמכלית כלם הוא : ואשיבה רגלי אל עדותיך שהיו דרך לנפשו אל עדותיך ואם לאו הכל הכל ודעות רוח :
פרק א כדי שידע בזה מה שיש לו מה שיש עליו מן המדות הטובות ומלכות ומעשים : ומה שיש עליו עוד לקיימם ולהגות כסם ועדיין חסר מהם וישהול לנפשו אלמס :

טוב הלבנות

דרכי ההלכה מנלתי נפשי כי גם אני עם נפשי מוטן קדננים האלה : אורך התעלמות וזולתך המעיר לך מן טעם עיניך אל המעיר אותך ומתיבה לנשך ומדמה בנשך מהמכית אותך אף הוא מאריך בנשעו, וכעין שאלמו חז"ל אומרים לו שול קיסם מבין עיניך אומר לו שול קורה מבין עיניך : מתרמית מרמאות ומחבולות ית"ד : ובצדדיו רשעו :

פרק א בעניני תורתו וטובו רל"ה חיונו שהוא חייב לאלהים מלך הטובה הכללות כפי סגנונו והמוחזקת לו, וכמכר במשך בראש ס"ב ולכך אמר עורכו בוי"ו : ועולמו הוא ענין ההנהגה בעולמו הוא שאלמו האלהי והשולם כמו הפכים, וכמו שאלמו לוי לי מוצרי, ואושר האדם הוא שיהנה בדרך ממוצע בין התורה והעולם וכל פנות שהוא פונה לעיין לעולמו לא ילאו מלוי התורה והזכרית ומאשר שהדבר קן הנה ככל הימים נריך האדם לבקש השבועות בנפשו בין התורה והעולם אם לא טעק דבר מה מן התורה להלכות העולם : בינו ובין שכלו בין הפש והפעל שהם נ"ב מאגדים, וכמכר בנ"ה נשער עבודה אלהים בהמאכות שמהם : מה שיש לו מן העבודה לאל שהוא חייב בה : ומה שיש עליו ומה שמתאר חייב לו יתברך מן ההודאה ועבודה על פמוליו : ההשבות אל לבבך ות' לשל ממה כשיב מנליות טובות האל עליך בקחת אותם לעם ונתן לו פורשו ונרמית גוים ועמל למומים ועל א' אמר

פת לחם

על ידי : התעלמות וזולתך בו' לטענה לך למען נגדו פל חוכמתו ולכין לך לאמלתא לפשו ית' : המכררים אליו שלא ישיאלו היצר לדחות לזמן אחר : וישחר לבנו לשוב אליו בלב שלם לא לטוס פסח רק להכנתו ורוממותו ית' אמן :

שער השמיני חשבון הנפש : כמכרם לוי דמי המחבר על מה שאמר שיש בה תקנתה כשם העולמים ח"ה השנה דרכי לשון רבים כלומר דרך חלוקתו בעושי ונעושי' :

פרק א השתדלות האדם בו' כוונתו כלן מלמם השתדלות לשון ויכוח נמתקך שכתסלרם מחשב כשיון לחם תקירות והעיון מתקשש סוכ וסכט כלנו שיש מתחנקים וס עם זה על טענת חמד לח חסירו. ויאהק איש עמו הטעם והאשכול : בינו ובין שכלו כלומר כיוון לזון עמו : מה שיש לו בו' כמה שיש לו נגול אלל סבורה על מעשיו ולשמות זה כמס ית' לזורל ית' עליו חוב עבודה על טובותיו וסכט לו וידע מה שמכרש : וידעה היום והשבות בו' ואל' וסכטת **פרק א** השתדלות האדם בו' כוונתו כלן מלמם השתדלות לשון ויכוח נמתקך שכתסלרם מחשב כשיון לחם תקירות והעיון מתקשש סוכ וסכט כלנו שיש מתחנקים וס עם זה על טענת חמד לח חסירו. ויאהק איש עמו הטעם והאשכול : בינו ובין שכלו כלומר כיוון לזון עמו : מה שיש לו בו' כמה שיש לו נגול אלל סבורה על מעשיו ולשמות זה כמס ית' לזורל ית' עליו חוב עבודה על טובותיו וסכט לו וידע מה שמכרש : וידעה היום והשבות בו' ואל' וסכטת

שער השבון הנפש

ונו' ואמר דוד ע"ה (תפליס לד) מעמו וראו כי טוב ה' ואמר (ד"ס ט כח) דע את אלהי אביך ועבדהו ואמר (תפליס לב) אל תהיו כסוס כפרד אין הבין ואמר במי שלא הסתכל בעניניו ולא חשב עם נפשו עליהם (י'סטי מד) ולא ישיב אל לבו ולא דעת ולא תבונה ואמר (תפליס טח) לא זכרו את ידו ואמר (דנריס לב) זכור ימות עולם ואמר (תפליס קמג) זכרתי ימים מקדם ואמר (פ"זג לו) אשאל דעי למרחוק :

פרק ב אבל אם השבון כל בני אדם שווה אם לא, נאמר כי התשובה בזה שהשתדלות בני אדם בעניני תורתם ועולמם יתחלף כפי התחלפות הכרתם ושכלם וזכות הבנתם וכל אחד ואחד מהם מצווה לחשוב עם נפשו במה שהוא הייב בו מעבודת הבורא יתעלה כפי הכרתו בטובות הבורא הכוללות והמיוחדות כמו שאמר הכתוב (דנריס יט) וידעתם היום כי לא את בניכם אשר לא ידעו ואשר לא ראו ונו' כי עיניכם הרואות ונו' רוצה לומר כי טענת הבורא עליכם יותר חזקה ונראית ממה שהיא על בניכם אשר לא ראו את טובתי הבורא כראותכם מפני שאתם ראיתם אותם בעיניכם ואתם המיוחדים בטובות הגדולות מבלעדיהם והנצלים ממכות מצרים וקרח ולא הם ועל כן חייבים אתם בעבודה עליהם. וכן נאמר בשאר ב"א כי מה שחייבים בו יתחלף כפי התחלפות הכרתם והתחלפות המצוות עליהם ועל האמין לחשוב עם נפשו במה שהוא הייב לאלהים ית' וידקדק בדבר בתכלית יכלתו וכפי השתו מכנו ומה שיניע אליו במעשה ישתדל בו ויטרח ומה שלא יוכל להשיגו במעשה ישיגהו בכירעה ויתאוהו כמ"ש דוד ע"ה (תפליס קיט) אחלי יבוגו דרכי לשמור חקיך ואמר (טס יט) הנחמדים מזהב וטפו רב ונו' והבורא ידיגהו לזכות והוא הייב

מרפא לנפש

פרק ב זכות הבנתם ל' וד וקו: וזה שלא יוכל להשיגו במעשה בו' כחנ כ"ח אלשיך מפי שיש כמה מצות שאין מוכנין בזמן סוס וכמה מצות אינם מוכניס בכל אדם וכל הפריג' מצות כס נגד נשמות של אדם שסוה ג"כ כולל מרמית ארמים וזמתיים וספ"ג גידון כידוע וזין אדם שגלם עד שקייס כולם לכך לזין מקס אחרת רק שיחווה וישתוקק מתי תכל לידו תמלוח שאין זיכלתו עה ויקיותם נחמשה וכסמחם וז מנפך קקיס למעשה חלנו שגלם חס כולם וכנורה ידיוסו גזכות ממחר שמתכחו היא טוטס: אחלי אני מיחל שיכנו דדקי לשמור חקיך: והוא הייב לצפות בו' שגלם נא לידו מוטס

שוב הלבנון

ידעת היום ודג' כי ה' הוא האלקים כל שחשבוז פס נכפך בגדולתו ימנך ושלין עוד מלבוז ונדולד עשה לך כל הטובות נגדנה ללל ימרון שקדס לך עד שמוייב לך כל זה וכמזכר נדברי הממזכר כמנך בחשטון הכלשון ולכך כתיב אח"ז ושמרת חס תקיו וחס מצותיו לשלם על הטובות הגדולות האלו: מעמו וראו כי טוב ה' ל"ל הבינו היטב אך ה' מקיב לנו וכסני כתיביה אלשי הגנב יחסה ט: לא זכרו ז"ת חזי יוס אשר פדס מי לר: זכור ימות עולם ונו' נהמל עניון גוים ונו': זכרתי ימים מקדם הנימי ככל פעלך במעשה ידך אשוחה: אשאל דעי למרחוק ולטועלי חקן דק. ומכל אלו הכטובים למחד שרדך האלס לחשוב חס ילא ידי המצות שמייד לטובל בעךך נמולו עניו :

פרק ב מצווה לנטו: דבוללות לכל אדם וזיוס לני ישרל: והמוחרות הטובה אשר יח האל לחומו האלס: וקרח שגמר שהלנו כל נוס ישרל על משה ואלהין (נמות קרח ועדמו) ואלמנו חס המס חס עס ה' וילא הקפך מלפני ה' לכולם כולם כרנע לזני משה, ואלהין שעמד נפךך בקסומס, ואל"ס חותס השחריס היו לרואיס לעונס בשוה כחוקס שפלו נמנפס, ומייבין בעבודה על זה: במעשה בעבודה לז: ומה שלא יוכל להשיגו במעשה לא ידע כמה יקדס ה' ובמה יסוף לללתי מרוס: ושיגרו בכירעה שחל לחקור עד ענייס המוכרשים אוחו לעבודה: ויתארוה ובענין שאלמו חז"ל חשב לעשות מלע ונחלס ולא עשה מעלה עניו המכוב חלנו עשה: אחלי לשון בקספה כמו ויהל משה: הנחמדים מזהב ונו' וממחר שהאדס מחלוה ומחטס אחר זכב וכספ' כ"ש שראי שיחווה אל דרכי עבודת ה' הממדיס

פת להם

אל לנכך כיוונו על השבון ומחקר כשכל חלנו כרעיונות רחוס וצכות כנה ונלוהס כפרסה כולן ומנבל המכדיס כגדולס שקסס עמכס ולא כנמול מעשהיס: מעמו וראו לומר שכווננו דקד קייס ויחלו ענין שכלכס כי טוב ה' ובעניו חס הייס ונא כנמול מעשיכס ומגל טעמו סול ה' כחכס כמ"א כי לזין מלון מנתן וחיך אוכל יעסס לו (ואיזב יג): דע את אלהי בו' וסמול ליה חס חדרסכו ומלל לך וכו': ולא ישיב אל לבו שמתהלל לךך להטיב אל לבו ולזכור כל עניני ששכתו ממנו כמו שמשיב ומחזיר אליו חס שעבר ממנו ואלזי לךך דעת וטובס לעשות השבון נגדסו וסול לל סהכלל בעניניו ולא חסס עס נפשו כמ"ס: לא זכרו את ידו יוס אשר פדס מני צר וקרח וזין כחמק' ויס חשך פדס ונל חמר נקסס לומר שחלוו ויק עדיין כיו שפוללו וכות כמ"א וחס ערוס וערוה ונל עשה שחכס רק נמכדו בגדול: דכור ימות עולם וממחר כס הפדיו ועליו מרחוק שקדמו לזכות ואמר זכרתי ימים מקדם ג"כ כנ"ל: אשאל דעי למרחוק מה שנגעס מונן קרוס ושטיס חקן לפועלי דק בלוי יחסו לו מדה כדוק על פטולתו שפלו עמי ולא כנמולו וכסופס על זס מענוה מרחוק כנ"ל וילמד חסומו מן כמפוטס:

פרק ב טענת הבורא עליכם בו' וז"ל וידעתם היום כי לא זכרו את ידו ואמר (דנריס לב) זכור ימות עולם ואמר (תפליס טח) לא זכרו את ידו ואמר (דנריס לב) זכור ימות עולם ואמר (תפליס קמג) זכרתי ימים מקדם ואמר (פ"זג לו) אשאל דעי למרחוק :

לצפות לעתות אשר תשיג ידו ויוכל בהם לשלם מה שיתכן לו מחובות הכורא יתברך ואל ירחיב על עצמו האמתלאות בו ויזלזל בו ויניחהו ויתעלם ממנו פן יהיה נעכר ביום החשבון הגדול כמו שכתוב (משלי יג) בזדברך יחבל לו :

פרק ג אבל על כמה פנים יהיה חשבון האדם עם נפשו לאלהים יתעלה אומר כי אופני החשבון רבים בענין הזה אך אבאר מהם שלשים פנים יתבאר מהם מה שהאדם חייב בו לאלהים כשנותן אותם אל לבו ומקבל על נפשו לחשוב בהם ולזכור אותם תמיד :

הראשון כשיסתכל האדם בענין עצמו ויחשוב בתחלת היותו ויציאתו מלא מציאה אל מציאה והעתקתו מאין ליש ללא יתרון שקדם לו אך חסד אלהים וטובו ונדבתו ויראה בשכלו כי הוא חשוב בעיניו ונשא במדרגתו ומעולה במתכונתו מן הבהמה והצמח והמוצק יתחייב להודות לבוראו יתברך, וימשל בזה משל קרוב יעלה במחשבתו אלו בעת ינקותו השליכתו אמו במסלה ועבר אדם אחד וראה אותו וחמל עליו ואסף אותו אל ביתו ונטפל בנדולו עד אשר גדל והשכיל היאך היה חייב לרוץ לרצונו וכל אשר יצוה בו ויהירדו מסנה וכמה הוא חייב לו מן החובות וכפי הגנת הבורא עליו והספקתו בכל עניניו צריך שיהיה המשכו אחר עבודתו וקבלו מצותו. וכבר הוכיח הנביא האומה בענין הזה באמרו (דברים לב) הלה' חנמלו זאת עם נבל ולא חכם וגו' וכאר יחזקאל (יחזקאל סו) בפ' ואעבור עליך ואראך מתבוססת בדמך ושאר הענין :

השני חשבון האדם עם נפשו בנדול טובות האלהים עליו בחבור נופו והשלמת צורתו מרפא לנפש

שוכל לקיים בפועל ויחמו לומר די לי כמתעצם לקיימם איננו כלום : פן יהיה נעכר ביום החשבון הגדול ועי' נכמו שני שם נארוך ונבאחי חכירה שנה חס' קי"ח שנקיים מלוח שנה לנדי כלל קריתם שיחנאלו חס וכי"ח נהל לעשות גיב לנפש דחתי לכל רמיח אכנינו ועס"ס גינתי כללו קיימתי כל הכתיב מלוח : בו לדבר אפי' א' ממלוח אלו חס ממנו סוף שהכל כפינה לשון חס הכול החבול כפיסו' :

הראשון בו מלא מציאה שלא חס נמלא וגזר להיותו נמלא בעולם : והמוצק הוא הדומם : ויחמל בזה עיי השכל סוס נפשיה שטר כפשיה : וכמה הוא חייב לו עיי חסילו אותם דברים שסוף אינו מנחם אותו רק שהוא יודע שרצונו לעשותם סוף חייב לעשות לו : הלה' הגמלו זאת עם נבל ולא חכם הלאו דרא אביך קנך הוא עשך ויכוננך עיי כרמכי' נבל נקרא מי שממלם רעם למי שטייב עמו :

טוב הלבנון שאת לחם

המן וסליו וסכר : ויכול בהם נעשות כסם : ואל ירחיב על עצמו בו שיטח לעלמו אמתלאות רחכות על כשחשון לומר שחינו יבול עליו אז חיולו בו לומר שהוא דבר כליתי נצדי : ויניחה ויחיעלם פמנו כנה דרתפת האמתלאות אמר ויניחתי כלדם שמתם דבר וחינו טוסק בו בקניעות וגדל סולול אמר ויתעלם ממנו סכמולו דכר סוף מתעלם ממנו כחלנל לגמרי : פן יהיה נעכר בו' לשון עיפוס כחדס הוא סלטיס ועליון על דבר שמקלקל וסוף כלפם תקופו לתקן עוד סוף שהאמר בעתן מה עכרתו סכמיס כניפיל עי לא יקומו סוף וכן נוספת שאמר לנתו ככרע הכרעתי ונכני סלתי חס עי ולא חילל לבו :

פרק ג כשנותן אורם אל לבו כשקפסו רלסוס : ומקבל על נפשו לשון ותחבו כרפיסוס : בתחלת היותו בו' סינוו הנהכות העפע מדס סלדס הנלס מן המון עדיין לא כותס רק טפס כרמות וכלתי נמלחת פחולר חדס ולחמיס כסרקמלס כרדס נמלחת כחולר חדס וז"ל מן לא מלילה אל מליתו עידין סיה מלפוחו כמוסו כליון חלל מנין ויפני מלד ועלם מכל עין עד אמר שגולד וכא כלשוס וז"ל מחיון ליש וכבר נלמרו כעטר כנחמיס : (הגיסי) וסוף עיד כהכוס מלידס ומנפן ומסחיין דוק ותכסו ור"ס שלו ככיל : סדר אלהים וטובו ונדברו ג' לשונות נגד ג' דברים כפיל : חשוב בעניני כפסך מוג ככרסו כרלסנס מנפחד כסודות : ונשא במדרגתו ליתוס ככלס : ומעולה במתכונתו מספס לקויו וערכיס זס לעומת זס : הבהמה והצמח והמוצק לפי שהוא אוחו נבדד מונס המדרגות מלמעלה למתס וכסוקריס מוסיס חוסס ממחס למעלה דומס טומח חי מדכר : לרוץ לרצונו ענין כמרוסס סוף סהככס כדירות מנך לעשות רצונו ולחמי' מכלר כ' כהלוקות כדעות דכינו לעשות כל אשר יצוה וזה נעשה טוב ועל סוף סכמולס סוף סהככס כדירות מנך לעשות רצונו ולחמי' סינוו כשחשון על חיוב זמן סעכר : הגנת הבורא עליה מכל לרה וכססקחו נלכיו : המשכו אחר עבודתו נעשה טוב וקנילו מלוח כלורכס מן כרע : הלה' גמלו וז"ל בו' וסיסי כלול הוא איך קנך סוף עיד כחלס הנלל כי נחס שחמל עיי כרמיח אב על בנו קרלו חסין שחפס אליו ביתו אמר קנך לשון וסכס כקן כמו שפי' חס רפי' זל וכנס סטפל נגידולו ככל עטיו אמר סוף עשך ויכוננך : ואעבור עליך בו' זס מנולר מנח סמלס סוס ככרתת לשון : והשלמת צורתו זורס סלס

זהר : לצפות לעתות אשר תשיג ידו ובענין שמהר כ' עקיבא כל ימי הייתי מלעבר על פסוק זה והנהב וגו' מהי יבא לידי ואקיימנו : ויזלזל בו כשחשון עם מפסו : בזו לדבר יחבל לו וירח מלוח עי' יסולס . סמקל דכרס מלוח ממסכן נפשו נעכרו , הלא מלוח סוף מקבל שכרו חסי' לא עשאה ממתת אורס כילל עשאה : פרק ג מלא מציאה וכו' מחין ליש הכל ענין אחד : במתכונתו סכומס הלכריס ומדורס : הרמוצק המורכביס הקסיס סכדומס : ויזוהירדו ממנו ליתוס מהכר ממה ססזוכירו : הלה' נגבולו זאת וגו' הלוח הוא איך קנך וגו' : מתבוססת ורפסת כרנליס מל' והוא יבוס לרינו (קהלים ס') : והשלמת צורתו וסרותו כ"ל הגפס המדכרת סנו נדלל מסלר בעלי

שער השבון הנפש

ומהותו (כ"ל ומינותו) ותבנית אבריו והוצאתו מבטן אמו ביכלתו יתברך והכנת מרפו קודם לזה ואחריו כפי הראוי לו וכשיעור צרכו חסר מאלהיו עליו ויחשוב כנפשו אלו היה חסר בתחלת בריאתו מבלי עינים או ידים או רגלים ויהיה ביכולת אדם לעשותם לו עד שיהיה נופו שלם בהם היאך תהיה הודאתו לו ושכחו והמשיכו למצותו והדבקו בעבודתו וכפי זה צריך שימשך אחר כוראו יתברך אשר תקן נופו והשלים אבריו כלם בתכלית התיקון והתיכון כמו שאמר (איזי י) זכר נא כי כחומר עשיתני וגו' ושאר הענין ואמר (תהלים קל"ט) כי אתה קנית כליותי ואמר (שם כ"ג) כי אתה נחתי מבטן :

והשלישי חשבון האדם עם נפשו והסתכלו בנודל טובת האלהים עליו במה שהועילו מן השכל וההכרה עם הרבה מדות טובות וחסודות ונכבדות יש לו בהם יתרון על החיים שאינם מרברים כמו שכתוב (איזי ל"ג) מלפנו מבהמות ארץ ומעוף השמים יחכמונו , ויחשוב אלו היה עירום מן השכל וההכרה והועילו בהם אדם כמוהו והכיר יתרון מה שהוא בו על מה שהיה בו והיה מספיק לו כל ימי חייו ומדת ימיו להיות מתמיד בהודאתו ושכחו על זה תחת נמולו, כל שכן הבורא יתברך אשר אין קץ לטובותיו עלינו ולא תכלית לחסדיו עמנו כמו שכתוב (תהלים מ) רבות עשית אתה ה' אלהי וגו' :

מראש לנפש

ההשני בו אשר תקן גופו מן התכלית התיקון והתיכון כל אחד במקומו הטוב וסגולתו שיוכל להיות וסמיכון ס"ג מספר ותכנון שאינו חסר שום אבר ועוד מה שז"ל לנרבו ולהקטו :

והשלישי בו' ויחשוב אלו בו' וז"ל ארמות זיקוקים ויחזקו אם הוא טיב שוטם או משוגע ח"ו ומקדע כסופו כמה ס"ו ענינו מקולקלן ולא טיב נעבד למאומה בעיני ב"א ולא כל רופא ורפא ארמו משמחו ומשעשעו כמה ט"ו ראו נכחו ע"ז כ"ג כהורא יתי וגו' : רבות עשית אתה ה' אלהי נפלאותיך ומחשבותיך אלינו ר"ל כל מעשך ששפית עלינו הוא בצלמנו כשכל האדם לטוב לנו שהאדם הוא תהקת כל העולם כמיש כשער א' וגי כמה עממיו . ומ"ט ט"ו משמחתי אלינו ירש משמחתי אלינו על משמחת השכליות שנתנו לנו מאתו ותעלה עכ"ל :

שוב הלבטון

חיים : ביבולתו יתברך אשר גדולים מעשי ה' כשייחזו בבטן אמו וייתחלו על חק וכחכר בשער הנבואה : והכנת מרפוי הכין לו ומנוחיו והוא המלב בשערי אמו המתחיה מן הדם הגעגד כימי העבור : קודם לזה המזון אשר הולך ריוח במשי אמו : ואחריו חלב האשה : והתיקון לפי הדם והשער הנריכה לכל אחד מאבריו כמו ומוקן לנפש חמה (שמות ט') : כי ארזה קנית כליותי הטבתי בבטן אמי ור"ל שחשם לבדך קימתי וסוככתמי בבטן אמי במקום שאין אור ואין שום דבר יכול להגיע שם : כי ארזה נחתי מבטן מוליחי ומשחי כמו יגית ירדך אל סיהו (איזי ח') ובתחלה הטיב רחמי עלי פליאות היצירה בבטן האדם וח"כ"כ על פליאות יליחתו לכך הקדים פסוק כי אמה קימתי אע"פ שהוא מאוחר מן פסוק כי אמה נחתי מלפנו מבהמות וגו' מלמד אומנו השכל יומר ממין בעלי חיים : אדם כמותו עשית אתה ה' אלהי רב בעבודתו זו נלמד : רבות עשית אתה ה' אלהי נפלאותיך ומחשבותיך אלינו כלו' כל הטיבא

פת לחם

האדם הוא טיב דבריו סתקא כחם נעמס : קודם לזה קודם אלאו נעטון וחמוריו . סגס כעטן הוא צרד למזון כחאמרס ז"ל איוב חמס שאלמו אובלם וכבר נחבאלו כל הענינים אלו בשער הנבואה : כפי תראוי לו סיונו באריות סמוון שיכיס ראו למזון ופטי זכרו כמות סמוון : חכר מאלהים מוכב על כל סתקר שכל אלה טעם הוא י"ל נחסרו : האיר תהיה הוראתו לו בו' סאין טיב מודם ומענה לארפו אדם סורלה טיב הודעת סכרת ספוסה וכלטון אשכנז דל"ק ושנה סוף סכאר שמשאר חמס סמוון ומהלל ארמו : והמשיבו למצותו הוא סככס כלב טלם ומנחי והדבקו לעבודתו כסעול : תקן גופו ככללו והסלים אבריו ככרע כל אחד כשלימותו : התיקון על סיונו נעמס נלס ומתוקן כמחוסו וסאריו כפי סגולתו לו אמר לשון סקון ועל סיונו מוכס כמקומו על מושנו וכביסו כפי סגולתו למעולו כמקוון לו אמר לשון סיוון כב"ק סכמו מ"י כטיס וכן כמול אטיב סכמתי עמודים טלם (תהלים ע"ב) סכמו ש"י כטיס ז"ל ככסוק סוף עקר ירונקו חמס בו"ל (תולין ו) מלמד טעם ככריס כחוסית כחלד טלם כספן אחר מסן כ"ו : זכר נא כי כחומר בו' וזס עמ משלמ כחומר גופו ואמר כי אמה קנית כליותי נגד מס שאלמ והסלמם ארמו שזרס האדם סוף השכל וכלו סס סמוון וכלו וככליות כמחאמרס ז"ל מות מחשב ולב מנין וכליות ותעומו וככריכמם כמות מושל ומסנן גרופ וכמנס מ"ן . ולפי סככליות סס סכלים סרלסוים מנסס ותעלם זכר חוסס ועל סוללמו מעטן אמר כי אמה נחתי מבטן ועל ככנת מרפוי סכסוק כמכניחו על שרי סגולתו ונכבדות ככר ידוע שאלמ עוב וסוכס על סכסכס לנולמ כמחאמרס ז"ל סכסו לו וססטיס כ"ו . וסכס ככרות סככרות ככח ארס יס מסן סכסכס ויס מסן סכסכס ויס מסן סכסכס ככמו סכסוכ כ"ו וסכס ערערי לך אמה מכל סוג ומסס תקיס על סכאר : יש לו בהם יתרון כ"ו כלו' טעל כרתי סס סס עיקר סכככיות כחלד סכרי ככס סוף יתרון סלסם על סכעלי חיים משלחי חיים משלחי ותועומו גשיות סמסס סככעלי חיים סיום לו ועסס ש"ס ללס יתרון עליו ככסוכלר ככמריס סקודעיס : מברחות ארץ מ"ס סרלסון סוף מ"ס יסרונן ככמו סכמכדים מוכב כ"ו : יתרון מת שחוא בו בו' יסרון סמכרנס סכסוף עמס בו עול סמכרנס סכסיס כק לרבו לכן : כל ימי חייו עשיות טובים סכסוף וסלסו ולא זו אלא זו כל מדות ימיו מיוס סולדו על כזס מליפוס : אין קץ לטובותיך לו אין קץ למסכס עמיוס סכסיב עמנו על סכס כחאמר סכסיין אלו סינו מלל מריס כ"ו ומס יסו שערד לל סכענו למכלית ומנס סכרי גס לסכל אנו יכריס לסס ת"ל ולא סכלית כ"ו : וס"יסס ארנס

ובתחלה הטיב רחמי עלי פליאות היצירה בבטן האדם וח"כ"כ על פליאות יליחתו לכך הקדים פסוק כי אמה קימתי אע"פ שהוא מאוחר מן פסוק כי אמה נחתי מלפנו מבהמות וגו' מלמד אומנו השכל יומר ממין בעלי חיים : אדם כמותו עשית אתה ה' אלהי רב בעבודתו זו נלמד : רבות עשית אתה ה' אלהי נפלאותיך ומחשבותיך אלינו כלו' כל הטיבא

שער חשבון הנפש

והיביעו חשבוננו עם נפשו במדל טובות האלהים עליו בהערתו אל מה שיש בו חיותו בשני העולמים בתורה נכבדת נאמנה להסיר עורונו ולבער סכלותו ולהאיר עיניו ולהקריבו אל רצון אלהיו ותודיענו אמתת בוראו ומה שהוא חייב לו אשר בו תשלם הצלתו בשני העולמים כמו שכתוב (שם יט) תורת ה' תמימה משיבת נפש וגו' פקודי ה' ישרים משמחי לב וגו', ויחשוב בנפשו אלו היתה נעדרת ממנו אחר שהכיר מעלתה ואח"כ נזדמן לו אדם שהועילו בה ההיתה ראויה השתדלותו ויכלתו מספקת להשלים הודאתו ושכחו על זה וכ"ש הבורא המעיר בה והמפיק להבנתה והעזר לו עליה והמעט ממה שאנו חייבים לו מן ההודאה עליה הוא שנגזק להדבק בתורתו ונמחר לקבל מצותו והזהרתו כמו שכתוב (שם קיט) חשתי ולא התמהמהתי וגו' ואמר (שם) מה אהבתי תורתך ואמר (שם) מה נמלצו לחבי אמרתך :

והחמישי שיחשוב עם נפשו בהתאהרו מהבין ספר תורת האלהים ומנוחת נפשו מכלתי עמוד על עניניו ואיננו עושה כן בכפר שיגיעוהו ממלך אם הוא מסופק בהבנתו מפני הדמות הכתיבה או המלות או לעומק עניניו ודקויות והתערבותם וצחות דבריו אבל היה נותן כל לבו ושכלו בו לעמוד על עניניו והיה מצטער צער גדול עד שיבין כוונתו בו וכשהוא עושה זה לעמוד על ספר אדם חלש ובן תמותה כמוהו כמה הוא חייב לעשות מכפלי זה עד שיבין ספר אלהיו אשר חיו והצלתו כמ"ש (דברים ל) כי הוא חיך ואורך ימך וגו' והיאך התרת לעצמך אחי להתעלם ממנו ולהסתפק לך ממנו מה שהוא קרוב מענינו ונגלה מפשמו ותקל בזולתו הלא תראה חסרונך ופחיתותך בדבר הזה הלא זה דומה למעשה מי

מרא לאנפש
 והרביעי כי בתורה נכבדת נאמנה כי מי איך היה יכולת ניד כהדס לקרב אל סליהם ולמנוח חן בעיני אס לא כחיותו כשוא בעלמו ית' כורס לנו אס סדך טטוכס אכר נס זחס כעטשס אכר נעטש כדי למנוח לעונו וכוס נמלח חן בעיני עבדו' ונעטוכס ומו לאטו כוכך כחיוכוס כוח ממשכ כעור נכנסים כמו שרלח לעיניס ומחוס ווכל ללוח נדי רוח קטוש ולכל כעלעות עונות למקוס עינו מ"מ ניש כקדמס כמחנך ע"ס : כמ"ש תורת ה' חסימה וכו' עיין לעול מ"ש ' פקוס זס כעקיוס מ"ס :

והחמישי כי' והתערבותם מלי' וערכם לבי' . קול ערב . או לשון הערובות מדברים כרכס . וסיס כספר א"ל ואין ספק אס יסס נמקמו אפילו קטן מן הקטנס כשוא יודע למש חלוס ממ סל כנין אס מוכר לכת אליו זלח כוס מחביס כ"ש וכו' : והאיך החרת לעצמך כוי' ונגלה כפשוטו ותקל בזולתו ל' כוזות כקורס וכעניניס כקוס כמחוסר חסדך אכר נזך וכוכר כחייך כוס מלד וליעט למלך דלמח שאלך כחורס אלח כפוסס כי כל חכס יוכל נ"כ למכר דבני כוימיס ומעשיות כאלס וכללס ולא על חס נקדח חורס ה' מומס משיבט נש וגו' ולא על חס לרו סמלניס לקבל כקוסר אלח כוזלי ש"ס פנימיס וסודות גדולות על כל אוח וקולי אוחיות ע"ס :

טוב הלבנות
 כשכילנו שאלך קן למכומיו עלינו : ההיתה ראויה וכו' כלנו' האס היה עושב סכל יכולת וכח עבודתו לו מספיק כעלמת הכודלה והעטת ללוחו האדס : והכפיס המעשים אוחיו : והכעט כמה וכו' כלנו' ולכל הכחוס ממה שאלו חייפס : בהתאחרו כדבין וכו' מה שחוס מהלחר מוככנת החורס : והרעורבורם כלנו' עיין כמכב כלן קחי חענין כעלמלס וכל' שחמרו חז"ל עירוב כרשיות כתיב כלן : ותקל בזולתו ר"ל די' קבכנת הכפוס ונלח כבעינך שאלך אהס

ונתח ולא כעודס להקור ולעמוד על עומק עניניס מה שחינו עושב כן כסכר וכו' : הדכות הכחיבה ש"ס כמכנת אוחיות נלחוס דמות ו' לזו כמו נמכנת שנו שדמס לענימיס וי"ד חז' או די' כרייס חו סר"ל למיס סחומס : או הכולות כעלעמיס יכולו בענין כמכבב כחי מלוק דמות כמכנת אוחיס מכוונס לחס כמו מלח כגד' כיקחן כריס כמקוס' לחד ממשעמיס כמלס וכשני ממשעמוס כריס דיע עומ זכ מלח כעל' ונעמיס כמכנת כקורס ככוונס כעמנו : או לעומק עניניו י"ס כו עניניס עמוקיס ככשנוו כמו כשנוונס כרכס כעכורות ודומיכס : ויקורס כענין כוח לעמיס נלחי עמוק לחס כוח דק כמו מהקר חומר זוכס למי סלח ככנס מעולס כמקרינות דומיסי כרכס : והתערבורת ש"ס כו כריסיס כרכס מעורכריס וכמוכסיס וס כוח מביא למכוכה לבעלי דעס כנס : ודורות דבריו כדכריס כמלחור כעללה ש"ס כדמי מוננת למי שחינו רניל כסון כליו : והצדתו מן כמות כנלמי : ודרסחפך רך כו' שיכיס כמסך ודי' רך ככטיק כריסיס כקריכיס לשכל שאלך ככס עומק : מה שהוא קרוב כוי' על עומק ענינו חמ"מ כשוא קרוב כענינו וסל לחוס כדכריס חמ"מ כעלמס כלומר כוח גלוי מלד כעטת כלשון : חסדוני וסחיותיך ככל כלשון כוח א' על כסוח כעלל כהודס וכבי' שחינו מהעל כמכנת מן כ"י וכוח דומס מ"ס ככנת כי שמיס רעוס כו' אוחי עמו וכי' להנחל לסוכו וכן מס שמכיר וכלכו כסכ' וככנת וכו' : וכל ארחקך ליה כל כדכריס כס ינדו כמ"ל מס' מעללי גכר כונו וכד' להכרות

והדברים

שער השבון הנפש

שנאמר בו (דניאל ט) ולא להי די כנסמא ורהבא נחשא פרולא ונו' ולא להא די נשמתך בידה וכל ארחתך לה לא הדרת :

והששי שיחשוב בנפשו כשהוא מניש במדותיו שהן נומות להמרות הבורא ולהפיר בריתו ויחשוב בנפשו ויעביר על לבו כל מה שהשני בחושי משרשי העולם וענפיו ופשוטו ומרכבו ועלינו ותחתנו שכולו עומד בדבר ה' ושומר ברית ה' האם ראה מסנו דבר יוצא מקשר עבודת האל יתעלה או שממרה דברו ומפר בריתו ואלו היינו מעלים במחשבתנו שדבר מהם עבר ברית הבורא ונשתנה מבנו או שהארץ סרה מן האמצע ויצאו מי הים ועברו נכולם וכסו פני הארץ והיה אדם נשאר על פני האדמה . ויותר נפלא מה באברי האדם אלו היו עוברים ברית הבורא באדם וינחו אבריו הטבועים על התנועה או ינועו הנחים מהם או אם לא היו מניעים אליו החושים מה שנצטוו להניע אליו היה חבורו נפסד והרכבתו נתקת וכמלה הנהגתו והאיך לא יתבייש האדם לעבור ברית אלהיו בעולם שלא עבר ברית אלהים בו ובעוורים שחייבם בעבודתו וסבל כל ענינו והם אבריו . והדמיון הקרוב בזה למלך שצוה כת אחת מעבדיו להעביר אחד משריו נהר גדול בתכלית השמירה אל מקום ידוע וזמן קצוב ואח"כ צוה המלך להשר לעשות להם בענין ההוא ובזמן ההוא דברים ידועים וקיימו העבדים בהשר מצות המלך והתעלם השר ממה שצוהו בו המלך להם ואמר לו אחד מן העבדים השר המתעלם ממצות המלך הלא תירא שיעשה אחד מסנו כך כמעשיך ויעבור מצות המלך בשמירתך כמו שעברת בנו ותפול בנהר הגדול הזה ותמות מיתה רעה חוזר ממעותך בתשובה ובקשת המחילה כי המלך צוה אותנו שנתעלם משמירתך אם תתעלם ממצותו עלינו והקיין מהתעלמותו חוזר ממעותו . ואתה אחי חשוב אם עבר אחד מאברייך על מצות הבורא כך בהשתמשך בו הלא אתה יודע כי הבורא יתכרך התנה בתורתו הנאמנה שיהיה ברשותך ובחפצך כל מה שבעולם אם תעבדו ושעבדו על רצונך כשתעבור על דברו כמו שהוא מבואר בפרשת

אם בחקותי תלכו וזולתה :

מראש לנפש

הששי משרשי העולם הם כד' יסודות : וענפיו מה שנגזר מיסודות כד' : והאיך לא יתבייש האדם כד' וסבל כל ענינו וסם מחויבים לסבול כל ענין : והם אבריו סקנייה כד' אוחס לו למשוך שיעשה מעשה כל צרכו והאיך יפיו פיו להשתמש כסם כמה שימרה בו אל מה שיכיר כבורא אותו ואוחס לשמשו ואע"פ שצרות נחומס לו נעשות נכון כל חסלו סן לרע אלו לקוב סוף מהכמה כבורא שיהיה לו ענין ויובל לעמו ע"פ מעשיו כמו שמתבאר בספר סוף במקומו : התנה בתורתו וכו' : עיין בעשר הכתובים מ"ט סם בענין זה סתיון :

שוב אלבנון

הייב להבין יותר : נחשאו ופרולא די לא חזין ולא שמעין שבתנו ונו' : ויבדלו אבריו האברים שדרכם להסתועט כמה הידים והרגלים אלו תפקדו מנוחה : או יבדלו הדברים אלו התמועט מכבש שהסביע להם הבורא דרכם להיות נחים : מניעים אליו החושים כל' אלו הוכר מעליו כח ה' חושים : בעולם שלא עבר כל' איך ישר ספיו להשתמש בעניני העולם להאחז עמנו נגד לזון הבורא הלא מאחר שעיני העולם שומרים חפקידס ואינם ממסים מכבש שהסביע להם הבורא ואיך יסנה הוא פקודת הבורא שעליו ע"י עמי העולם : בו בעולם כלומר לא נמאח דבר בעולם שיעבור על כסו : ובעצרים שחייבם באבריו ומה אשר נתן לו אלהים לעבוד אותו ולסבול כל עניני : ושעבוד על רצונך שהאברים אשר לך יעבדו רעוק : חוללת

פת לחם

להמרות הבורא בעולם רע ולהסר בריתו בעשות המלות : משרשי העולם הם שמים וארץ והאלהים כמ"ס חז"ל אם שיהיה לרבות והאלהים וכו' נמאח שהסמים הם סבורט והאלהים הם סכנטיס וכן כלארץ והאלהים : ושפוטו ומורכבו סבורות כד' הם סכנטיס וכל סכנטיס הם בעולם הם מורכבים מהם : ועלינו הם סכנטיס וסכנטיס ומהונו הם סכנטיס : עיבור ברבר ה' ושומר כמו שפוט עומד ומתקיים דבר ואלו סוף שומר בריתו ואינו שפוט ענינו וכמ"ס כלום ולאס מהם סן שפוט או כלום ורעת המים כד' כמו שפוט כמדרשי חז"ל : יוצא מקשר עבודתו מהעלל ובעל מהשטן שזר סוף עבודתו : או שממרה דברו לנחות פעולתו לספולת אחרת : ובאר בריתו זה שייך באמירה נבולו כמו כים עד עכ סכא שחלמט סם לזון חוק וברית : ויצאו מי הים אלו שפוטו מי כים כד' : הסבורים על התנועה שסם סלג והאלה והסודין : יעורר הנחים כמו המעים : חבורו נפסד תכור מנו מדי יסודות והרכבתו כרכת אבריו ובטלה הנהגתו סכא סכנטיס סכנטיס : ובעוורים שחייבם כו' סכרי כשהאדם עיבר מדי להמרות אבריו וחויבו וכוותיו פוריס אותו לוט ע"י ממשלתו עליהם וממשלתו סוף ע"י שפוט ית' חייבם סכנטיס וחייבם סכנטיס ית' חייבם לסבול כל סכנטיס שפוט סכנטיס כו' אסס סכר כמפעלם : הלא תירא סלף ית' לך לרועה וכו' : בפרשת אם בחקותי כם סלף סכנטיס : והקיין מהתעלמותו ממה שהתעלם מלשפיק ע"הים הממרים צדו וסר מעשותו סכנטיס אסס כמס ע"פ סכנטיס :

שער השבון הנפש

והשבועי חשבון האדם עם נפשו לאלהיו בתנאי העבדות ושיקבל על עצמו חובות האדנות לבוראו וכבר זכרנו רובם בשער השלישי מן הספר הזה ידרשם המבקש שמה ויחשוב עם נפשו עליהן בעת שיכיר התמדת טובות הבורא יתברך עליו בהזמינו תועלותיו וחמלתו עליו והספיקו כל הצריך לו מן המזון תדיר ולא הגיעו לנפשו ולחלישות הכרתו בהנהגות עניניו והועילו בחכמה ובשכל ובכינה יהיג בהם עניניו וידע חובות אלהיו עליו כמו שאמר דוד ע"ה (הסלים קים) עבדך אני הבינני, וכשיכיר העבד מאדוניו סימני טובותיו העודפות בנפשו ונפו וכל תנועותיו ושהוא משקיף עליו תמיד ויודע נגלותיו ונסתרותיו ושומר עליו כל תנועותיו וקושר אותם באסוריו ומושל בהם וצורת נסיונו וכחינתו במה שהתיד לו מהשתמש באבריו והרשהו מהעברת מחשבותיו ביצרו הטובים והרעים ויחשוב במסורת התורה והערתה על מה שיש בו רצון אלהיו ומה שיקציפנו עליו ששתמש בכל פנות נופו וכחות נפשו במה שימצא בו חן בעיני אדוניו ויקריבהו אליו ויסיר מסך הסכלות בו מעליו וילבש כמות המורא והבושת מסנו ואהבה בו וההפך במה שהוא רוצה ואז יבאורו הטובות הגדולות והאורים הגדולים מהאלהים כמ"ש (ספס ה' באור פניך יהלכון ואמר (גמדרכו ו) יאר ה' פניו אליך ויחנך. ועיקר הכל בהשלמת תנאי העבדות וביחדו אלהיו באדנות בלב שלם ונאמן ובוה תדיה אהבתו באלהיו שלמה ואהבת אלהיו בו כמו שאמר הכתוב (דברים טו) את ה' האמרת היום וה' האמריך היום ואמר (ספ) ולתתך עליון ואמר (ספ כה) ראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו מסך. והטעם בזה כי ידוע שגדולת העבד ויקר מעלתו אצל בני אדם הם כפי גדולת אדוניו בין האדונים וכפי בחירת האדון בו והקרבתו אותו ולפי ששם הבורא יתעלה גדול ועליון על כל

מרפא לנפש

והשבועי כיו בתנאי העבדות יתשוב נדעמו כלס מקיים כל התנאים שצמחי סענד לעפוס (לדנוו) אס גס סוא טוסס כן לכל סתמוס לנורלו ית' סכוא אלונוטו ונולכוו סכ"ס כשנר סני ספ"ס דכ"ס חלכר סכל סעינוט ססס טוסס מחלד מענדו סעולס כו' ע"ש כנאוך: ולא הגיעו לנפשם ולחלישות הכרתו בו' למ"ס. סכ"י מספיק לו המזון וכל זכרו חזיר פס שלל סלדס יכול לסמינ לעלמו כי כמו וסכלו לא סעיטו ננדול זכרו מזון ומלכוסיס וקכ"ס מזונין לו סכל: והועילו בחכמה כיו וידע חובות אלהיו עליו ע"י התמנה כו' סוא וידע סס סמיכ ללכ"ס: וכשיכיר העבד מאדוניו זכו וכלשר יכיר סענד כל סמדות סללו מלדונו: וקושר אותם באסוריו סכל מנוטמו וקכ"ס כולון סכ"י כחומר כיד סיוול כן אהנו כידו: וצורת נסיונו כיו וסס ויכונן ח"ך מנסס סכ"י אס כלדס סתמן לו סכ"סר לסכמס כלכניו כל מ"ס סירלס סכ"ס סכל כיד סמיס וסמן לו טע וצ"ס טוב ודע סיוול לסכניר לו מתכחונו מס סכלו סתן רק סכעניר אוהו נמסוס סמורס סיוכל לידע סמוכס מס סכוא לזון ככורל ומס סכוא נגד לזונו ומק"ף על סכוכר עוליס אס סענד יסרל יסן אל לבו כל ז"ס: וסחמסס ככל פנות גופו וכיו נודל"י סתמס ככל אכ"י גוטו וסחוס זכ"ס נכ"ס ומלודו כ"ס סיעל"ס כ"ס חן כעניי אדוניו: ויקריבהו ויקרבוט אלו: ויסיר מסך הסכלות בו ר"ל כלדונו: ועיקר הכל כל מ"ס סיעמס לענדו אס כי ס"ס סכל ככל גלכ ע"ס ונאמן כלל סוס עי"ס: את ה' האמרת וג"י כמסחל"ל אסס סעי"ס אוסו מטי"ס אסס עולסס ואלו עש"ס אססס מטי"ס אסס כו' עי"ן פורש"י: והטעם בזה למס יסרלו סעינוט סוא כי ידוע כו':

שוב הלבנון

ס' כי חנכ כמו יככה ה' בסמורים, והיית משגע, סהכסע חסר לו יעזוב משמרכו ויגיע לו חללים רבים: ולא הגיעו לנפשנו כל' לנפש האדם שהיא הלוטס כחללס כריחלס וסולדלס כנכסס המזון יוסר מכל כעלי חיים ומלחמל חז"ל מעולס לא רליונו סעול קיץ וחי סכל וסס סמכרס"סס סלל כנשר: העודפות בנפשו יסר על סאר כעלי חיים או גס יסר על סאר כ"י אדם: באסוריו מ"ל' וסכרס אכ"ס על נפס"ס: וררשוו סהעברת מחשבותיו ויסן לו רשות וכחירס ללסס סמכסו אל ינר ככונ או אל יכ"ר: ומה שיקציפנו עליו מוסכ על ויסכס כמסורס וכמורס סידע סעמן כמקיף אס ככורל: פנות גופו לדי גוט: כסך מוסס וכס"י: יבאודו יכולו אליו:

פת לחם

סס כמו סתמס קדח"ס דומי"סס כלס סס מורידוס כמות סלדס ואלסס מקכ"ס סענע סמוכ"ס לנכיוס: בהזמינו תועלותיו סכוא ית' כמזנין לעולמו כל סמועיל ללדס וס"ס כניסס כוללס: והמלחו ע"י סחמל עליו ולכולנו סממקי"ס רישס וסמן מוסל נכל וילדו ללמוו ולכולנו מ"סס כשנר ככתי"ס: והסמיכ"ף צרכיו כסרעוס כע"ס סלכ"ס: ולא הגיעו לנפשם כל סכ"ס סקנקהו ממנו לעזבו לעלמו סכ"ס סתק"ס כעלמו על כל עש"ס: ולחלישות הכרתו לא עזבו כניכ"ס אס עלמו ככסכ"ס סהלוט"ס: בחכמות כיו דסינו כלכ"ס סלר"ך סלר"ך סלכ"ס ולעכוכ עעלמו נתן לו כוא ית' סמסס וכ"ס: עבדך אני הבינני ואדעת עדותיך כרי שיעקב עולמס כניסס סכל ידס וידע כלדס חונתו אלסיו: וקושר אותם באסוריו סמטעוס סלדס אסוריס כולון וסכ"ס ככורל ית' סלל יל"ו חון לגכולס כמנוטע לדבר סכוא נגד לזונו ית': וכוסל בהם סנב מנוטמו"סס אס כל לכ"ס סס מטי"ס סוא ית' טסס וסמלחו ודס כסס: וצורת נסיונו ובהרבותו לזר סכוס ססווסקו וכחינתו סכוא ית' מוסס וסמן סלדס וככ"ר נלכ"ר כי למוטס חלו נסיון וכניסס כמדי"ס וכלכ"סס נכס אס אכ"רסס ונלמר ה' חודרס סמכ"ר לנו חורטו סלכ"ר לנכנו כ"י: מסחמסס בכל מנה"ג גופו ז"ו סוא כניסס ככא"ר סלדס ככל סל"ל סוא סתמ"ס ככל פנות כ"י: סעיר ככורל גופו סכ"ל כמקיף כולמר חקי"ך גוטו סכ"ס"סס כמ"ו וסיעילו טעס כל ססס סמטעס

שער חשבון הנפש

עליונים אצל כל הנונים כמו שכתוב (מלאכי ה) כי ממחר שמש עד מבואו נדול שמי בנונים, והיה הקרוב אליו בכל העמים והמיוחד בעבודתו מהם עם בני ישראל היה בדין שתהיה מעלתו ותפארתו על שאר העמים כפי זה, וזמנם כי שם ה' נקרא עליך הוא שקראנו עם ה' ועם אלהים וכדני ה' ומשרתי ה' ועבדי ה' וכני ה' והדומה לזה ממלות הסגולה והבחינה, אבל ויראו ממך הוא לכבוד הכורא ומוראו כמ"ש (ירמיה י) מי לא יראך מלך הנונים, וכמו שאמר הכתוב כמה שאנו עתידים להגיע אליו מהתקרב אל הכורא והתיחדנו בעבודתו (ישעי' מד) זה יאמר לה' אני וגו' והתחלפות ערכם אצל הכורא כפי התחלפות מעלותם בקרבם אליו ועבדם אותו. על כן חשוב עם נפשך על הענין הזה אחי ואל תמה בו אחר יצרך ולא תסכים עם תאוך בהשתמשך במחשבתך וכינתך ושכלך בו ותן אל לבך השקפת הכורא יתברך על השבונך במצפונך ותהיה כוונתך בו לשמו ותדקדק בו לכבודו יתעלה מכשתך מהשקפתו עליך בו כמ"ש (מסילי נד) ה' יודע מחשבות אדם כי המה הבל :

והשמיני חשבון האדם עם נפשו במה שהוא חייב בו מיחוד לבו לאלהים ית' ויחד הלב על ב' פנים. א' מהם יחוד הלב ביחוד האל כאשר בארנו בתחלת הספר הזה. והב' יחוד הלב בעת שיעשה מאומה ממעשי העוה"ב חובה או רשות לאלהים לבדו כאשר בארנו בשער החמישי מן הספר הזה. ומתנאי יחוד האלהים שלא יהיה לו אלהים זולתו ולא יחס אליו צורה ולא תמונה ולא תנועה ולא העתקה ולא תאר מתארי הנופים ולא ענין מעניני העצם והמקרה וידע שהוא אחד ואין אחד כאחדותו ולא כורא זולתו ולא יוצר מכלעדיו ושאר שמותיו הטובים ומדותיו העליונות. ומתנאי יחוד הלב במעשה לאלהים שלא יכוון במעשהו אלא לשמו הגדול לא מאהבה לשבח כ"א לא מתקוה להם ולא מיראה אותם ולא למשוך תועלת ולדחות נזק בעולמו ובאחריותו, כמו שאמרו רז"ל אל תהיו כעבדים המשמשים את הרב על מנת לקבל פנים אלא הוה כעבדים המשמשים את הרב שלא על מנת לקבל פנים. וכחון זה אחי במה שנודנים בו ב"א באהבתו כי האוהב כשהוא מריש מאוהבו שאין לבו שלם עמו כ"ש הארון מן העבד יקצוף עליו ולא ירצה במעשהו אפילו אם ישתדל בו ויהיה שלם ונמור כנראהו אע"פ שהארם מצטרך לחבירו וצריך לעזרתו, ק"ו הכורא יתעלה שצורך הכוראים כלם אליו ואין לו צורך עליהם ולא תועלת בהם המשיקף על לבותם וצפון סודותם איך נרצה לו מנפשותינו במה שלא נרצה מהם לחברינו ורעינו עם סבלותם במצפון לבותינו עם התרמית והאון ומעומם שלמות לבנו

מראא לנפש

החשמיני כ"ו ולא תכונה ר"ל ערך ומטן כמו ותוכן לננים תתנו : איך נרצה לו מנפשותינו ר"ל אך יעלה על לבנו ונלמס לעשות מנשותיו ולכנו כל מענו : מנפשותינו מעמנו מה שאין אנו רואים כמנונו כמנונו ועשם לנו חלום :

פר לחם

(מסעי' כ) או מלשון פטיס כלו בכל דבר שנתנו טוה לפשות : במלות הסגולה והבחינה סגולת המורוה שמתנו עם סגולתו ונמתיים מכל פגמים : לכבוד הכורא ומוראו שמתן ויראו ממך סגולתו שני דברים כא' סכנתו וסכנו וסכ' המתקן כבוד ומתיק לנס ועל הרשעון אחר שיהיה זה כשכל כבוד הכורא שסכנו שחולקין לעני כוא כבוד לאדונו ועל כשי אחר ומוראו שיראו מהעם ומתיק לנכרל מתחת מוראו ית' : במה שאנו עתידים להגיע אליו כ"ו כמס' סוכתה סגולת לחותו דברים כעתידיה לבל עלונו מעניני התקנות אל הכורא ית' ושנאים מיוחדים בעבודתו ית' וס' יאמר כו' : והתחלפות ערכם בו חיוף ערך השנונים זה מוס אל סגולת יסיה כפי התחלפות כו' : במחשבתך ובינתך ושכלך בו מלך בו מוסק על החלום : כונתך בו בהשקוץ : במשך מתחם כשקן : מהשקפתו עליך בו בהשקוץ : ולא

סוב הלבנון

אבל ויראו ממך ר"ל אע"פ שאין לזה לכאורה סוד עם ורואו כל עמי הארץ : ולא תכונה שער ומדה : העצם והמקרה שמתם בשער היחוד : ואין אחר גס זה עס : וצפון סודותם מסתרי לננס : איך נרצה לו מנפשותינו אך וכול ללוח אותו יתברך מהמשם אשר לנו : במה שלא נרצה מהם לתברינו ר"ל אם האוהב שלנו מרגיש בנו שאין לנו שלם עמו : עם סבלותם במצפון לבותינו לנו שאע"פ שהם מרגישים קלח עכו"א אינם יודעים מנפשותינו לגמרי ועמי הרמאות והשקוץ בלבנו נגדם כ"ש הכורא היודע כל פרטי הלבנות ויותר נראה לגנום עם התרמית באל"ף תבונה לכן סתנו או הכרפא תכונה לזון כמות מספרו או ערך כמו ותוכן לננים תתנו : ולא תנועה ולא העתקה לא תעשה מלך מהנונים לנשלתה תתן ולא שיהיה מקוים מלך שמינו בעל כמות סגולתו נקוים וכן : תואר מתארי הנופים כמו סגולתו ונמתיים מכל פגמים : ולא מהקרה לחם לא מתחם סגולתו מקוים לנשיג לחם תועלת מסס : ולא מיראה אורחם לא מתחם שכולו ידע שישגורו או יעשורו אם לא יעשה דבר בעבודתו כהוא : בעולמו ובאחריותו לא נעסו"ל ולא לעולם כמנון : ואין לו צורך כו' אך הוא סכנתו ותועלת על ד כיחוד עמו : איך נרצה לו מנפשותינו כ"ו אך מלס שפטיס סוכתה מנפשותינו אליו ית' כפי סוכתה שלם שישנו מתקלס אלו היו נוגים חמירנו עמנו : עם סבלותם כ"ו אע"פ שיש

שער השבון הנפש

עמדם וכשמסתכל המבין ממנו בענין הזה יכלם מבשתו מהבורא יתעלה ויתקן מצפונם ויחד לבו לאלהים ביחודו ובעשותו מצוה סמכותו ותורה מתורתו בהשתדלותו וחריצות כמו שאמר דוד ע"ה (תפלים קט) דרך כצותיך ארץ נוי :

והתשיעני חשבון האדם עם נפשו בסיני מעשה העבודה והשתדלותו בהם למחלקותיהם בהשתדלותו במעשי מלכו כשהוא מטיל עליו מעשה מן המעשים שיהיו בתנועות נופו ולא יניח מהשתדלותו ויכלתו מאומה שלא ישימרו בו, ואם יהיו סמעשי העיני והמחשבה והעצה יומין כל לבו ובינתו ושכלו והכרתו להשתדל בו ולהרניש אליו, ואם בא לשכחו ולהודות לו על מוב שנמלו או חסר שעשה עמו בחרוז או בספורד או בכתב או בעל פה לא יניח מצחותו ומליצתו ודרך העברה וטשל ואמת ושקר כמה שיתכן לו לספר עליו שלא יומנהו ויראהו ואלו היה יכול להראותו בכל אבריו ונסתרו ונראהו היה עושה ואלו היה יכול להשרית השמים והארץ וכל אשר בהם בהודאתו ושכחו מחפצו שניענו טוב מצפוננו לו היה עושה זה עם חולשת האדם ועיריותו וטהירות כלות ימיו. וכפי זה ראוי למשכיל שיהיה במעשה עבודת האלהים יתעלה כשהוא עושה מהם מאומה והוא שכל מעשה שהוא לאלהים איננו נמלט מאחד משלשה חלקים. אחד מהם חובות הלכבות בלבד והם שכווננו לבאדם בספר הזה. והחלק השני חובות הנופות והלכבות יחדו כמו התפלה ולמוד התורה והשבח והתהלה לאלהים ולמוד החכמה וצוות בטוב והזהיר מן הרע והדומה לזה. והחלק השלישי חובות האברים בלבד אין ללב בהם שום הכנסה אלא הכונה לאלהים בתחלת המעשה כסוכה ולולב וציצית ומוזהה ושמירת השבתות והמועדים והצדקה והדומה לזה. כמה שלא יויק העושה אותם שרוד לבו בזולת מעשהו אך בחובות הלכבות

מרפא לנפש

והתשיעני בו בהשתדלותו במעשי מלכו כו' אם מסתדל במעשי עבודת ה' ית' כמו שפוט מסתדל בעבודת מלך כ'ו שסרי סדרי ונאם לעינים כשמתקן מטיל עליו מעשה לעשות לא ייתן מסתדלותו בו רק עומס ככל יגלונו ובכל סדריים שוכל לנראות לפני סמלך ספוט עבד נאמן כדי שישכח ופי' זה רחף למשכיל לעשות כן כמנעם עבודה סלכיס ימי: בחרוז זה כלי' ניוי'ס שדומה בית זה לזו: ספורד שפגד בית זה מוס ופוט כשאר דברים נלומם נאון: ודרך העברת כיוון הספלות גחפוט ולשון סכאי כמו ערים גדולות ונלומם כשמים וכיונא: שלא יומננו עכ לעיל כו'. לא יודע סאל יומיננו כו':

פת לחם

לומר ומתחיל על חסרנו שלכן אין לנכס שלם עמנו לפי שאינם יודעים אם לנכס גי'כ שלם עממם ומה גם אחר כשמתחיל אין לנכס שלם עממם ח'ל' עם סתמנים, וכו' ולעס'ף חט מתקייסם על זה כ'ל' סמליס כך עמו ית': בהשתדלות ספולוטס וחמיריות כשנלו: למחלקותיהם לפי חלוקות סריסס: בהשתדלותו במעשי מלכו מלח כשסתדלותו ומוכח על מלח חכנון שיהסכו ויבוקל ססתדלותו כעבודה כוללו עם ססתדלותו כעבודה מלך כ'ו: שיהיה בתנועות גופו כו' כלו' סנדולו ימיס כס כל תנועות נופו ולא יית' כו': כו' חסר שעשה עמו כלום מן סע: בחרוז כול ספיר אכר סוקלג כמקלג סוס ומתנועות סרווח כחוט כמקלג סול סמקיר חוקך חמיוו זה כוס סמליס כלום סכסוס קלסל ספורד: סתדורו ומליצתו חמות כול יודעת סלשון כליסמנו ויודעת כל מלותיו עם סתדורו וכל כניסיון וכל ספדכו כלום לשון ומשפח סו' סול ספיר לנפג לשון וכל זכאמר ולשון עלניס סמסר לנכר לחות ומליס נקדלס חממס סרכנס סדכור ומנלל סרכנס כתיבך ואין כלן מקומו להאריך בו: ודרך העבודה כס כדניס סלממיס כנולמל: ואמת ושקר כלוגר אינו מדקיק אם סמיו סס חמט או סקר: שלא יומננו ויראהו וילככו סיויד כפס'ל' יומיננו כלנו ולסול ככתב או כמלמי סיו: להראותו בכל אבריו שפסח לינו רק כלי סמסכל וללו סיס יכול לסמסח כוס גם כשאר

והוא נסן: בירדו וכמה זוכר כנלן כתחלת האופן סמיי כפן סה': ובעשותו סול סן סה': חשבון דאדם עם נפשו כלו' יחשוב ססתדלות עבודתו לאלהים כמלקייס סיהיה לכל ססרום כפי ססתדלות שלו כמנעם מלך כסר ודס חס יטע מלוי איזה ענין: שיהיו בתנועות גופו כלו' אם מלוה עליו לעבדו כמנוטע גופו: ולא יניח לו' ודאי שלל יעבוד מלח סמלך אך סתדל ככל יכלנו: ואם יהיה כ'ל' סלוי: בחרוז כניי'ס כ'ל'א: בספורד סול כולמס חרוז קרב כמליסל ולשון נופל על לשון: ודרך העברה קרב לגומל לנכר סלוי כענין סלוי חמט אך הכול לסלמל סעמ, כמו סמנבי מטיס: ומשל להמסילו למשט וירח וכוכב כשמים: שלא יומננו ויראהו כלו' לא יית' שום טעם שלל יומננו ויראהו למלכו: להראותו סשכח וסכרלס: כמחפצו שניענו טוב מצפוננו לו כלו' כשכיל סחפן שניע טוב מהשכחו וסלמנו כומנו אל סמלך: שום הכנסה כלו' לא יכנס כזה סייכות כונת

אבריו כו': ונסתרו ונראהו אלו סיס יכול ללומם לו מסככות ספיריו כמו נרלס סיס חפן כוס: סחפצו שיגיננו כו': כל סול סמסח גודל ספלו סכול חפן ומסחוק שניע למלך יודעת טוב מליונו וסליומו לנכו סלוי: יהיה עושה חסכ סל וללו סיס יכנ: עם הולשת האדם אל'ס סכול מלד עמיומו חלס מלס כמכוי: ועיררו קוטן מרכו כעקל כל סמליסות חסכ סקון ככלן סלנות ערך סלסיס ככל סלסלס עולמות ואמרו חולמל סלס סין כירוי'ס כסלסיס כריכ ככנינו חייס סס חמיט יח סמנו כלו עולמ סגלגליס אמר וסירטו קוטן כמות גופו נגדס אף עבד קטינ ככאופיסס ועל עולמ כמללסיס סלחן מוח וסורק אמר ומסירכות כלות ימיו: למדור סהכמה סלר סמכום סללכות למרס כמו סקוטם ומעקרו'ס: שרוד לבו וסלח סמעשהו מס סייס עוסכו סרוד כדכר חלר

שער השבון הנפש

חייב לפנות לבו ממחשבות העולם ושרדותיו וליחד לבו ומצפנו לאלהים לכדו בעת ההיא, כמו שאמרו על אחד מן הפרושים שהיה אומר בתפלתו לאלהים, אלהי יגוני בעבורך במל ממני היגונות ודאנתי מסך הרחק מפנשי הדאנות ובוהו יקבל האלהים מעשהו וירצהו וכבמותם יתכן מה שאמרו רז"ל מצות צריכות כוונה. ואם יתעסק במעשה מחובות הלבבות והאברים יחדו כתפלה וכשבה לאלהים יתברך יפנה גופו מכל מעשי העוה"ז והעוה"ב ויפנה לבו מכל המחשבות המטרדות אותו מענין התפלה אחר שינקה עצמו וירחק מכל הטנופין והלכלוכין וירחק מכל ריח רע והדומה לזה, ואח"כ יעלה על לבו אל מי מכון בתפלתו ומה מבקש בה ובמה מדבר לפני בוראו ממלות התפלה וענינה. ודע כי המלות תהיינה בלשון קליפה והעיון במלות כלב והתפלה כגוף והעיון כרוח (ס"א כי המלות תהיינה בלשון והענין במלות וכלב והתפלה כגוף והעיון כרוח) וכשיתפלל המתפלל בלשונו ולבו מרוד בזולת ענין התפלה תהיה תפלתו גוף בלא רוח וקליפה בלא לב מפני שגופו נמצא ולבו כל עמו עת תפלתו ובכמהוה אמר הכתוב (יפשי מפ) יען כי נגש העם הזה בפיו ובשפתיו כבדוני ולבו רחק ממני, ומשלו זה עוד לעבר שבא אדוניו לביתו וצוה אשתו ובני ביתו לכבדו ולעשות מל אודותיו והלך לו הוא והתעסק בשמחה ובשחוק ונסמע מעבוד אותו בעצמו ומהשתדל בכבודו ולעשות מה שהיה ראוי לו וקצף עליו אדוניו ולא קבל כבודו ועבודתו והשיב הכל בפניו, וכן המתפלל כשהיה לבו ומצפנו ריק מענין התפלה לא יקבל האל ממנו תפלת אבריו ותנועת לשונו. הלא תראה מה שאנו אומרים בסוף תפלתנו יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך וגו' וכשהיה האדם חושב בשום דבר מדברי העולם כמותר או באסור ואח"כ ייתום תפלתו ויאמר והגיון לבי לפניך הלא זה נגאי גדול שיטעון שדכר עם אלהיו כלבו ובמצפנו ולבו כל עמו ושאל ממנו אחר כך לקבל אותה ולרצות בה ממנו ודומה הוא למי שנאמר בו (סס נח) בניו אשר צדקה עשה ואחז"ל יסוד אדם עצמו אם יכול לכיון את לבו יתפלל ואם לאו אל יתפלל, ואמר רבי אליעזר בשעת

טרפא לנפש

אלהי יגוני בעבורך במל ממני היגונות למ"ס סיון והדגאט טיש לי בעבורך כוח מטעל ממני שאר דאנות טופ"ז. ונפש האסיד כדכ עבר"מ גר"ח רביעי על יגוני כוח בעבורך טלכוון כל מעשי לך נכד ולכן י"ר בטל ממני אוחו סיון ופן כי כח לקוח אח יצני וכי' ודאנתי כו' עכ"ל. וילי אלהי יגוני בעבורך עיקר יגוני כוח בעבורך אם לא אוכל לעבוד בלבב שלם ולעשות לך רצון לכן יר מטלנין שמתעל ממני סיגונות סודיים לבי דיינו יגונות טופ"ז וכן דאנתי מתן שזיחתי לעשות מחזיקי ט"כ יר"מ שפרחק ממני דאנות טופ"ז שאולו לעשות לך רצון בלב שלם: ובוהו יקבל כו' אם פונה לבו מכל מחשבות העולם וכי' אי יקבל כל הסיגונות מעשיו ויפלו: ואח"כ אחר שהגיון כל המחשבות וזות מלכו: יעלה על לבו אי מי מכון אל המ"ס הקב"ה: ומה מבקש בתפלתו ר"ל כל זכרו ונכסו ונדיחיתו שכולם ביד ה' אלמול: ובמה מדבר עם המלות והגיון של תפלה שמדבר בה לפני ממיס הקב"ה וכשהמי יתן אל לבו אלמול שלשה הקדמות קודם תפלתו כולי כולי ואלו יכוון בתפלתו: יען כי נגש וגו' וסופא דקרא לכן הנינו יוסוף להטיל את העם סוד ספלא ופלא ואחדה הכחמ חכמיו וגינת נגוניו ספתסר. ועיון ל' ס"ח על ספוק זה. וביש ויתולין מביאו בלורין ובהג"ס שם סברין מלך בוש ויתון דכרוו וז"ל ולכרינול אל סכוזה כוח ספיסם דכדוה וירגול זה סברנל קטן. קודם התפלה או סוד כרכס ורגול לבשות מעט מקודם ולא יתן מקום לחוס כלל לשום הכבוד ומחשבה בעולם לנב אל לבו דאם יתן מקום לעולם אח"י נגע אחד או לשום מחשבה בעולם כוח נכד נכסת סופ"ד והולך ומתגבר עליו וכי' ומסיים שם סלא לרין להחככ שש"י על דבר התפלה וא"כ סלא טוב שיכוון בה ויסיט לו סכר טוב בעמלו מלהוציא עיניו וזו לכלל זככותה אל גם יענש כשכילס וע"ש בלורין ועי' כבער יחוד החמשה מענין ספתסל: בגוי אשר צדקה עשה וגו' וסופא דקרא אוחו יוס יוד ידשון ודעת דרכי יתפלון כגו וגו' למח נמנו ולא רחום וגו' ע

פת לחם

אחר וולת המשעס לא זיק לו כלל: יגוני בעבורך כר סכונה טיש לי על מה שאנינו עובד לזוך סלימות ביטל ממני כל שאר סיגונות כחם שאנינו יכול לסביב מטעל וכי' ודאנתי שאני דואני על שנתרתי מתן בעוהו בטל ממני כל שאר דאנות טיש לי לרזוג על מוק: והעוה"ב של יסוק או גם כלאו מלוח לחם: והחפלה כגוף כלל ספתסל כוח כגוף וסעיון פי' סמתסס כנונתה היא כמו נפש: בלי לב סמרי בעבורך הקליס הקדאס לנ: והשיב הכל בפניו

הלב: יגוני בעבורך סיון טיש לי כדי ליחד ענדות הלב אליך, במל ממני כל היגונות וולתי, כי ספתי לבי מכל הענדות והמחשבות: ודאנתי ספך ליחד לבי אליך וכי': מעשי העולם הוה העוה"ב מטרדות העוה"ז ואפילו ממחשבות עוה"ב יספה לבו: ויפנה לבו מל' ואלכי ספתי הכית (בראשית כ"ד): כי המלות תהיינה בלשון לבי' מתוך הלבן אה

המלות: והספיסם הוא אחר סביב נגשון סמרי: והעיון במלות ר"ל הכנת ספיתס המלות: והתפלה ר"ל סודו ספקות וספתססם: והעיון ל' שידע אל מי מכון כפתלו ומה מבקש בה: כל אודותיו כל הבערותו לבו ומצפנו שהוא אדון הגוף ועיקר החי כמו האיש בערך כפי יצו: בניו אשר צדקה עשה ומספס אלהיו לא עזב ישאלני מספס זדק קרבת אלהים יתפלון, כל' שהס שואליס בה ונכס כל עמס לקיים סענין כמעשה וכמ"ס רש"י ורד"ק ז"ל: יסוד אדם ישער נפשו: ויהי יתפלל הכי שמוען שלא יתפלל כלל

שער השבון הנפש

פמירתו בכלל מה שצוה בו לתמידיו וכשאתם מתפללים דעו לפני מי אתם מתפללים ואמר הכתוב (עמוס ד) הכן לקראת אלהיך ישראל ואח"ל אל תעש תפלתך קבע אלא רחמים ותחנונים לפני המקום ואמר (יונה ג) בהתעטף עלי נפשי ואמר (איכה ג) נשא לבבנו אל כפים אל אל בשמים. וראוי לך אחי שחדע כי כוונתנו בתפלה אינה כי אם כלות הנפש אל האלהים וכניעתה לפניו עם רוממותה לבוראה ושכחה והודאתה לשמו והשליכת כל יחביה עליו. ולפי שהיה כבוד על הנפש לזכור כל זה בלי חבור וסדר כתבו רבותינו ז"ל הענינים שצריכים להם רוב כתות בני אדם הנראה חסרונם בהם אל האלהים וכניעתם בעבורם והם עניני התפלה על סדר ותקון שתקבל בה הנפש פני בוראה ולא תבוש בהתנפלה ויראה ממנה כסדרה מעניני התפלה בלבה הכניעה והשפלות לאלהים. ולפי שהיתה מחשבת הלב מתהפכת הרבה ואין לה קימה למחירות עבור ההרהורים על הנפש היה קשה עליה

מראש הנפש

כל ענין וסימא כשתעשו כלום ותתפלל כל המאוס כהמאוס גם או תתפלל כלום ותעשה גם או תעשה וגו' ע"ש: ואח"ל אל תעש תפלתך קבע בו' אטות ע"כ. וז"י כרע"כ כהלך שיש עליו חובב דבר קבוע ואומר לימתי הברוך מעלי חוב זכ או נמי קבע כהלך שקבוע לו בקרוב פרשם אחם שאומר אותו מקריאה בעלמא ואינו חומרים בשלשן המוטות כהלך שמתקן תמאס ע"כ: וראוי לך אחי כו' כי בלי כלות הנפש תמות הנפש מל' נכספה וגם כלתה נפשי: עם רוממותה לבוראה ל"ל תתפלל כיוא מנכנס עמא אל האלהים וגם כיוא כיוא מרוממת אהוה ימי ותקן שבה וכו' ולפ"ד לשמו ותתקן כל ימינו כל זכרה על ה' אהל לא וסבא תתפלל כיוא חיו שיעו ר"ן או שום התעללות נתקן ימי כי תלילס לאל מלכתימס לו מדות שללו וכמו שפאר"ך כוס כסא שומר אמוסם ע"ש וענין התפלה כיוא כדי שאתם האדם לפני כבורא כיו חובי עיניך מותם ההפלה כמיס כרמיס ע"ש ולפ"ך חכל האדם להתפלל בכל לשון וככל ענין רק שיהיה כוונתו להכניע לפני כבורא ימי ולאכול זכרו כמו שפירס קודם שהקטן ולא היה מן הדין לקרר סדר תפלה על הסדר כסוב לכל נפש רק על כל אחד יניקם זכרו וכפי נעשו לנבון רק על כל האדם וסבא לזכור כל זה בלי חבור וסדר. ולכן: כהבה חבור וסדר. וז"ל אחי כשי"ל ודא תבוש בו' למיפס שאם התפלה מתקדמת כראוי כפי אשם תתניס כפי בוראו אהל וזלס או ראו לו שינס כמדבר לפני כהלך בלי סדר וזכור: ואין לה קימה למחירות בו' כלומר אחי' כשתכל חידוש כמיס לשון קודם ואפ"כ לו לקרר עניני התפלה מ' לזכור סטרוסוים שיעברו על

פת לחם

הש"ך בכל על פניו: בהתעטף עלי נפשי וסיפס חס' וכתי ותלם כשתעטף כיוא מל' תפלה כמריא תפלס לעני כי יעטוף: כלות הנפש: כיו השקפה לזכרוהו ימי כפיס כשתעט נכספה וגם כלתה נפשי: והשליכת כל הידיה עליו מלשון תכבוש הש"ך על ה' ויבין ויירשו בו ד"ל לשון משא כלומר משא זכרו סמולתם עליו ותק"ן אותם על נעתינו יתכרן: ולפי שהיה על הנפש ריבור כיו כלומר לזלס שסדרו לנו אנשי כפיס בגדולה תפלה מסודרת סיה פורה על נפש כל אחד לזכור סטרוסוים אחר שיש בלתי סדר לכן תקנו סס כיו: ודא תבוש בהתנפלה מלשון ואחנבל לפני ה' ואמר שאל סטוס מסיוסס מנכספ דבר בלתי כראוי: הכניעה והשפלות שסדר דברים סכונכסיס לב האדם ותכניסיס אהוה: ולפי שהיתה בו' תתפלל דבר על סדר סטרוסוים שסדרו ופסס מדבר על סטרוסוים תתפלס סטרוסו סס: ואין לה קימה כו' שאין

שוב הלבנון

כלל משיחלל כלל כוונה: הבון ל' הכמה: אל תעש תפלתך קבע כל' שתקבע לו זמן להתפלל תמיד ככלו סיה עבודה ידועה כמיס מומוסיס ומורגלת לו סמדי: ש"כ יתפלל כלל כוונה שדומה לו כפורק עול מעליו כשנמר תפלתו: אלא רחמים ותחנונים כל' אינה בזה רק כבקבוק הרחמים ותחנונים ככלו חדמן לך ערך להקטן רחמים ואם אין אחיה יכול לכוין בתחנונים שוטב שלס תתפלל: לפני הדיבורים כל' דע לפני מי אלהי עומד הלל אלהים יתקור כוונתך והוא היודע תעלותו לב: בהתעטף עלי נפשי מל' תפלה לפני כי יעטוף. כל' מתוך זרה ולב סוכר: נשא לבבנו אל כפים ות' ודעו חז"ל משל לנבנן כשחמח אל

אבל כלדס הרותב כנפון כפו ומתקן מידו כל סינוף, כי עודה ועוז וכו': כלות הנפש כלומר שיתשוב בכליון וחכרון נפשו להשועת ה', וכלת מל' כלתה לתאומתך נפשי: עם רוממותה לבוראה זכרוהו השגת והסהלום שלט ממשלים ומרוממיס את בוראנו ומודים על רוב טובותיו עליו כפי סכונכס אליו מחד כהכאפיס ודלסו ומה שאטו מייסיס לו מן העבודה: השליכת כל הידיה עליו משאם וזכרה, מענין הש"ך על ה' יהבן (ספלים ל"ה). ל' יתקור אתם סמדרים כשתלמנו זכרנו וזכרותנו לסרו נדוד שא"פ ע"ש דבר נעלם מנפש עיני והוא יודע זכרנו יודר ממנו ומתקין לנו' כי מומוסיס עפ"י פטלו וכתי מה שצריה סמחמו עכ"ל אטו שפסיס שיחט לפני כפי סמרינס כגודל ססרונו אליו וכסמונו בו, וכמו שכתב המחבר כסוף סממונה עשר: ולפי שהיה קשה על הנפש לזכור כל זה כז"ל (כל זה) כלומר עיקר הכוונה שבתפלה שאינה רק כלות הנפש והכניעה: ולפי חבור וסדרו כל' אינו שייך בזה חבור וסדרו שהוא מסודר ללב: כתבו רבותינו ז"ל וכו' וכלל מלאו לכמוי חבור כסדר התפלה רק הזכירו סטרוסוים שרוב בני אדם חסרים מהס יתקן ההכנה כעבורם כמו סטרוסוים ש"כ ברכות שאטו מתפללים בכל יום ערב וזקד ומנחה: ודא תבוש בהתנפלה לא יתבייש האדם תתפלס זו זכרו ססרונוסיס ומסליו כדכים שנס זה ככלל ססרונוסיס מלחר סתפלה זו מקנה לכל אדם וכדך שחמוי חז"ל על. וסחס את סתפלת כמתקן אחר שיחט את סהולה כדי שלס יתבייש סממו: ויראה כמננה יהא נראה ממנה: ולפי שהיתה ר"ל שמה תלמר ח"כ לא היה לזכרוסיס לסדר רק סטרוסוים מכלי הלטרוסוים הלואיס כשפסו ודי שיחנכו בה כשתתבו על שיכמע כעבורם וכלת משו אלל הלל ה' יודע מהשגות אדם וזכרון כליות ולב: ואין לה קימה וכו' ר"ל אין לה קיוס כעבור ססרוסוים סהרוסיס

שבע השבון הנפש

לסדר עניני התפלה מעצמה תקנו אותם רז"ל במלים מתוקנים יסדרם האדם בלשונו מפני שמחשבת הנפש הולכת אחר המאמר ונמשכת אל הדבור והיתה התפלה מלות וענינים והמלות צריכות אל הענין והענין אינו צריך אל הדבור כשאפשר לסדרו בלב אשר הוא עיקר כונתנו ועליו משען מנמתנו. הלא תראה מה שאמרו רז"ל בעת הדחק בעל קרי מהרהר בלבו ואינו סוכך לא לפניה ולא לאחריה והתירו לקצר בעניני התפלה בתפלה קצרה. על כן תקן אחי ענין תפלתך בלבך והשווה עם דבורך וכוון בהם כונה אחת לאלהים ופנה נופך מכל תנועותיך וקשור חושיך ורעיוניך מהתעסק בדבר מדברי העולם עם התפלה. הקשה במה שאתה עושה למלכך כשאתה מתעסק בהודאתו ושבהו וספור מובותיו עם סכלותו במצופוך, כל שכן הכורא יתעלה המשקוף על גלוייך ומצפונך ונמתרך ונראך, ומן התימה שהתפלה אצלך אמונת הכורא ופקירונו כי מסר בידך ענינה ונתנה ברשותך לא ישקוף עליה וזולתו ואלו התפלל אותה כמו שצוה הכורא יתברך יצאת ידי חובת האמונה ויקבלנה מסך הכורא ואם לא תהיה נאמן בה בלבך ובלשוניך תהיה כחוקת הקובעים אותו באמונתו ואמר הכתוב בהם (דברים לב) כי דוד תהפכות המה בנים לא אמן בם, ואמר באנשי האמונות הגוהנים בהם במשפטים וכדיניהם (מלכים קה) עיני בנאמני ארץ גו'. ואם יעשה מחובות הנופות מאומה כסוכה וכלוב ושאר מה שזכרנו בהלק הזה חייב להקדים כונת הלב לאלהים קודם שיעשנה כדי שיהא שורש מעשהו לשמוע למצות הכורא לנילו ולרוממו ולהדות לו ולשבחו על גודל מובותיו ורוב חסדיו עליו ויגיע בה אל קץ נבוליה בתחלת המעשה ובאמצעיתו ובסופו יראה מהאל וחפץ במה שיגיע לרצונו וירחיק מקצפו

מראש לנפש

לבו חסיד ע"כ אין לו נפלי לריתנו ולסדר כפי עיני חסלה כלאו ולכן תקנו רז"ל עיני חסלה במלות מתוקנות כדי שחסינם שרובות כפי ככל בשום ועי' בנפשו' רוע ככרות חסלה כנאור יומר: הקשה במה שאמרו רז"ל קח לך ראש וסוף כולו ראש עושה למלך ניו: וכן התייבה שהתפלה אצלך אמונת הכורא כו' ר"ל אין טוב אדם וידע מה נכלו בתפלתו רק ה' לבדו ור"ל כשהתפלל בלא כוונה אינו מוכיח את רוחו כניכול: וקובע ר"ל גולל את חסדו והומר אין פעם וזאת כמו שאין כו' אמונת האל שקובעים אותו ומתכווין: ויגיע בה אל קץ נבוליה כו' ר"ל כן בתחלת המעשה כן נחמסנו עד סופו שסס גבולו כל דבר ראש וסוף וחמנו ר"ל בעשנו ממתה ירחם הכל ימ' וזהו חפץ לעשות רצונו ימ' ובאם לא

פת להם

מה לעשן האדם לקום ולעמוד על מצב אחד להטותן באיזה דבר זה לרוב מטרות מדכורים והרעיונות הטובות חמיר בלב האדם זו אחר זו: מפני שמחשבת הנפש הולכת כו' שעי' הדבור יקל על האדם לכוון שדבור מעורר הכוונה והיא נמשכת אחרי: מלות וענינים מלות נפרדות וקצר המלות יחד הם הענינים: והמלות צריכות כו' כי מה חוטלת במלות נפרדות כלי התשפלות לענין אחד: והענין אינו צריך אל הדבור כשאפשר לסדרו בלב שקצר הענין המכוון בסס יד לו לזווג בלב שהוא הענין המכוון בחסלה: אשר הוא עיקר כונתנו ועליו כו' אמר שקצר ענין כיוונתו הוא נמה שלמו מדברים המלות לעורר בלב וממלא סכלו כו' בעיקר: כושץ: כמתנתו פנות הלב לזכור דבר נחמד ונאסף עמלה נקראים מנמת כו' מנמת פניו הקדומה: והשווה עם דבורך כלומר שדבורך אין הסרון והשמיטה מכל המלות המסודרות כן תהיה כונתך ומצאת במלות מראה ועד סוף כו' עושה למלך כשר וזם: וכן התייבה כו' כלומר יש תחמוס אין ועבר לכן ללכת ידי מוכתך בחסלה הכרה: אמונת הכורא ופקירונו כמו במחמין נכעשו ומקדיד כירו לזכר דבר כלו עדים כלומר עשיתם סמכות הם דברים שנעשו בגלוי וכן אדם משניעם ויודעים אחר כמעט רעשו ויש על זה שפטים בלחץ או מוכיחים ומתפרים על הסכנים וכיו' זה כמו שמתקד נעדים אולם התפלל אין משקוף עליהם זולתו: יצאת ידי חובת האמונה כו' ינאח ממנו ימי מחולל כנאור נחמו: והקובעים אחרו גוהלים חומו' כמ' סוקצו אדם לזכור כו': הדוהנים בהם בלחמיות: כמשפטים וכדיניהם חמסון סתמו: כי עשית משפטי ודתי: שיהיה שורש מעשהו כהחלטה הוא ששוע בכל פעולה ולכן אמר חסדס כהחלטה חסד: גודל שבתותיו ורוב חסדיו גודל טויותיו הוא לזכור כהחלטה וטויותיו ורוב חסדיו כהחלטה שכלו חסדו לזכור: מרוב חסדיו עליו רוב חסדיו ימ' ויגיע בה אל קץ נבוליה על ידי כן יראה לעשות כחמסו כשלימותם ככל לזדים ויסקח על זה נחמסו והנחמסוהו וכמסוס: ויגיע בה כו' יראה מהאל וחפץ כו' שיגיע וישת עיני ככל

מרבית העובדים על הנפש: מעצמה לחשוב בלבו מבלי שיוציא בשפתיו: הולכת אחר המאמר ר"ל הדבור וענין המחמיר מעורר הכוונה: והמלות ר"ל המלות לרבינו אל ענין המנוקב בחסלה: בתפלה קצרה והיינו מפני שעיניך הכוונה בלב: הקשה במה שאמרו רז"ל הקשר לנו' הקשר חושיך בתפלתך בקשר שחמה קוצר בעתך לפני ידך: עם סכלותו במצפונך העש"י שני המלך ומוקד: ענין משפון לבך: אמונת הכורא הכורא חמסין חושיך עליה ומוקד לבך: הקובעים אותו הגוהלים חומו: דוד תהפכות מלחיס הכיסים לבס וכונותיהם הקר היואל מפיסה: לא אמן בם עזבו החמונה חכר הפקדתי צידס: ויגיע עיני ככוונתו אל מלכות גבול המורה לנו' לעשות חומה כחוקיה כפי החספר: ובסופו יראה מהאל ועם גמר המעשה יכוון ליראה את הכל ולחמץ בקוים

שער השבון הנפש

כמ"ש דוד ע"ה (ס"מ) לעשות הצונך אלהי חפצתי וישא נפשו בזה על ההקשה אשר קדמתי בתחילת הפנים האלה מדבר המלך ויהיה על לבו חסיד ואז ימצא חריצות מאבריו למעשה העבודה בעו"ה כמו שהקדמנו מדברי דוד ע"ה (ס"ק ק"ס) חשבתי דרכי ואשיבה רגלי אל עדותיך חשתי ולא התמהמהתי וגו' :

זה העשירי חשבון האדם עם נפשו בהשקפת הבורא על נגלה ונכרתו ושהוא רואה אותו חוזר כל מעשיו ומה שעובר על לבו מן המהשבות המוכות והרעות ויהיה מפרד חסיד מסגנו ומשתדל להקן נגלה ונלחמו לאלהים יתברך, וימשל בזה אלו היה משקיף עליו אדם ושומר תנועותיו חסיד הנכון היה לו לעשות דבר שהוא מואס האדם ההוא, כ"ש שיהיה בוראו המשקיף עליו כמה הוא חייב להכלם ולהתבושש לפניו ולהזהר מהפרותו ולמהר לעבודתו ולסבב רצונו ואהבתו. ועוד כי מן הידוע אצלנו שאנו מתקשמים במכתר מה שנוכל עליו מן המבלבשים בצאתנו לקראת מלכינו ושרינו ונדולי דורנו מפני שהם משקיפים על גלוינו כמו שאמר (זמ"ר ד) כי אין לבוא אל שער המלך בלבוש שק ואמר (כנלשית מה) וישלח פרעה ויקרא את יוסף ויריצוהו מן הבגד ויגלה ויחלף שמלותיו. וכפי זה אנו חייבים להתקשט בעבודת האלהים בנראנו ובנסתרו לאלהים מפני השקפתו עלינו בשובה תדיר. ואלו היינו מעלים בלבנו כי השקפת המלכים על הנסתר מצפונינו בהשקפתם על הנראה מופנו לא היינו מתעבכים לקשט מצפונינו כרצונם סגנו. הלא תראה כי רוב בני אדם אין עלת השתדלותם ללמוד החכמות וללמדם אלא להתגדל בהם אצל המלכים בלבד וכן בהרבה מעניני התורות כי עם הארץ מצווים על דת מלכם, והוא יתברך ויותר ראוי לו ויותר חובה עליו להתקשט בעבודתו במצפונים ובלבבו ובאברים ולהשקף יותר עליהם וראותו אותם חסיד לא ישרידנו דבר מדבר כמו שאמר הכתוב (ירמיה י') אני ה' חוקך לב בוחן כליות ואמר (ש"ל סו) בכל מקום עיני ה' וגו' (זכריה ד) עיני ה' המה משוטטים בכל הארץ ואמר הכתוב בענין היוראה מהשקפת הבורא (קבלה ס) אל תבהל על פיך ולבך אל ימהר להוציא דבר וגו' ואמר (תהלים יז) ה' משמים השקיף על בני אדם. וכאשר יהיה הענין הזה שב אל רעיון המאמין חסיד ויחשוב המאמין תדיר עם נפשו עליו יהיה הבורא יתברך

מרא לאנפש

ישעיה י"ח עליו קץ ופומה סדור וזו יעשנו בחריצות חריצות עד צנפר סמנוס כלמימות : וישא נפשו בזה בר' ומסיד עולם על לבו נראה וכסיק שחב לעיל מתקן כי כסא חסיד עליו עמסס מו סעעסס כמס מן סריטס והריצות סמנוס חוסס קל חוסר לכסס עיני סג :

זה העשירי חשבון האדם עם נפשו בהשקפת הבורא וכו' יזכור חסיד סעס"ס מסקיף עליו ויודע מס שיש כנגלותו אל חוס ומס סיס כגנו ומנולנו ונסמנו : ומה שעובר ומס סעעסס כלסס על לבו כו' : רימשל בזה אלו היה משקיף עליו כו' כמ"ש כרמ"ס נחישת סס סמורס שויני ס' לגדי חסיד פוש כלל גדול כו' כמו סעסנו כריס ע"ס אר"ס : וכן בהרבה מעניני התורות כדכס כ"ל לומסס סוכוסיס ומסוכיסס חוסס לכגוד מלכס : כי עם הארץ מצווים כו' וכאשר יהיה הענין הזה כו' ע' לעיל לשון סמורס על סקו מר אלסס חסס סלסל וססן כל סעסן : וכאשר

מוב הלבנות

צקוס לעס : וישא חסיד סוכס סוכוס סעסו סעסו כזו חל"ק ס' נפשי חסד (ההלים כ"ס) : על ההקשה על סקסס והדמיון : חריצות וריצות, כמו ויד הנוליס סעסיר (משלי י') : ומה שעובר על לבו מהסכות לנו : בשוה תדיר כי גס חס יסחר חיס כמססרס ס' ילאס כנגלו וכמסלומות לנו : כרצונם כמנו כסי לענס מלסנו : עלת סינס : מעניני התורות סמסלס ליעס ולסנין ססורס חסר סומר חוסס חסל : כי עם הארץ וכו' ומסוכיסס סן יחסלו מסוכרו וסחיטו כחסס לחקך : לא ישרידנו וכו' חן דבר חסר סוכרו מלוכר דבר חסר : שב אל רעיון חסיד סעסן חל מהסכות חסיד : ויחשוב המאמין יסעג מנסון

סססו עיני סון כענין סמלך : להשקפתו עליהם : סמסוסס ולנסוס : לא ישרידו דבר מדבר סלסנו יס כמו כין סעסרו דבר חסר מונס חוסס מסקיף דבר חסר : ולבך אל ימהר כו' וסיסי כי סלסוס כסריס וחסס על חסלך כלסמר חוס חוס כססס ועניס וסעסס עיני : שב אל רעיון המאמין כו' חסר לשון סג לפי סלסל לומר ססיס סלדס מחסג סס ססר כלל סעסן כל

שער השבון הנפש

נמצא עמו במצפנו יראהו בעין שכלו יהיה ירא אותו תמיד ומרסמו ובוהן את מעשו
חוקר את פעליו בהנהגת בריותיו המעידות על גורלתו ורומסותו והכמתו ויכלתו .
זכאשר יתמיד על זה יניה הבורא לו מעצבו וירגיע לבו בפחדו ויפתח לו שערי ידיעתו
ויגלה לו סודות חכמתו וישום עיניו על הדרכתו והנהגתו ולא יניהו לעצמו וליכלתו כמו
שאמר (ס' י) במזמר ה' רועי לא אחסר עד סופו. ויהיה כמדדנה העליונה ממדרגות החסידים
זכמעלה הרמה ממעלות הצדיקים ויראה מאין עין וישמע מכלי און וידבר בלי לשון
ידיניש בענינים מבלתי חושים וישער בהם מבלעדי הקשה ואיינו קץ במאומה מענינו
ולא בחדר ענין יותר מענין סמה שבחדר הכורא תולה רצונו ברצון הכורא ואהבתו
באהבתו והנהאב אצלו מה שאהוב לו והנמאם אליו מה שמאום לו וככמהו אמר
התכם (משנ"ה) אשרי אדם שומע לי לשקוד על דלתותיו יום ויום ואמר (ס') כי מצאני
מצא חיים ויפק רצון מה' :

וראדת עשר חשבון האדם עם נפשו על מה שעבר מימי אם התעסק בהם בעבודת אלהיו
או בעבודת יצרו . וישל בזה כאלו המלך נתן לו סמון להוציאנו בפנים
מאופני הוצאתיו והזהירו שלא יוציא סמנו מאוסה בזולתם והודיעו כי יחשוב אתו
עליו בכלות שנתו ולא ימחול לו סמנו מאומה האיך מן הזריות לו שיחשוב עם נפשו בכוף
כל חדש וחדש מהדשי השנה לדעת כה שהלך מן המסון וכמה הוציאנו ויהיה נזדר בשאר
המסון ובשאר הזמן קודם שיפגעהו החשבון פתאום והוא אינו יודע מה שיש לו ומה שיש

מרא אנפש

יחמיר על זה יניה הבורא לו מעצבו כה שלא יתפלג מוד על חסרון מרסם וארכיו וכן לא יתחד שינה לידו סומ טעם
ועון כי מי יסיס כנעלו ולא יתחלו לעמו ולכלתו כמיס לשיל כחכנו ' ו' ולא כתינו לנפשו ולהלישות כתינו כנכונת טעמו
ע"פ פ' : יהיה במדרגה העליונה כוי ויראה מאין עין ירלא כרות קדשו דכרים הנעשים כנתוק שאין אדם יכול לראוסם
כעין כנפשו וטוב יראה אוסם כעין שכלו סוף מלמר כבודך חומרו כיכ עד שמקדם תמיד שוים ס' לגדי המיד וטוב מדרגם
טביאים והכסידים טעלונים כמס שידוע מבייחאל דר' מחנס בן יציר חרם מביחאל לידו מעש כוי ומסרות גדולס מכלם
טנייחאל לידו רוח קדוש כמיס כחכנו כיס פ' (וכן ויבר עס טבירו בלא לטון טשימות : וישער בענינים מבלעדי
הקשה שאין לידו רוח קדוש רלאס כמיס חכמת טביאו ומתמרים רלאום ומוסמים טלים והכמיסל ויכל לטעים כדמיון
ובכעלו מכלי היסק ומוסם וכן כמדום וכמקלות : ואיינו קץ במאומה מענינו כל מה דענין לם מן טמח סוף סוב אלא
וילוע קן כסס כי כוח יודע שכל לעמו :

פת לחם

טוב הלבנון

נחשנון היה הירכרות עם נפשו : נמצא עמו במצפנו
יסיס כעלו ירלחו : ולא ינידרו לעצמו כדוי שלא
יאוונה לו כל און לינו טחכ עמי מהגה זה חלדס
על עלמו וליכלתו ועולס ידו אף הסי' יסיס עין הנחמו
על הדרכתו וההגות : ויראה מאין עין ובר' כל זס
עין אלהי עמוק וקרב למדכנת רוח הקדוש : מבלעדי
הקשה מכלי שילמדך להקיש ולדמות עס' רליות
ומוסמים כלאר ישעו החוקרים אכל ידע הכל כנת
שכל , וכדרך שחמרו חז"ל חכם עדיף מבייח : איינו
קץ במאומה מענינו כל מה שיקראויה בעימי שלמו
לא חקץ נפשו כסס לחוק כמעו כלהים דכל מה
דעניד רחמולו לטכ טביד : ולא בחרו ענין יותר
מענין שימסם כדבר המראה סוב חער יקדס למו :
כמה שברור הבורא לעמוד כל ענין הניעו אלו
יודע טהוא גזרת הטרול י' יהודע טוכמו יותר ממט :
כה שאהב לו מה טביכרול לוכב כל' מדרג עלמו
כמדומי , וכמ' חז"ל מה סוף רחום אף חסה היה
רחום ובי' : לשקוד על דלתותיו יום ויום רמו
להשכון חלדס מס נפשו מדיד : בפנים מאופני
המלך : בסוף כל חדש חורש טלס יריח טכבר
החדשים : ומה שיש עליו מס טהוא חדיד למך :

כלל כשרי רכות מהחשבות ירכות לעבור ככל אדם מעניני חורמו
ומתלמו ותסק פרכחו רק שיעלה דבר זס על לבו טעם חמר טעם
ותקיס מהחכס זז אלא תמיד כנלון וסו : ובוהן את מעשו
בוהן מחמתו ות' סרליוס כעישו כנייטו ע"ל כל סער
סנייחס ורלח' חמר וחוקר אף פעליו כנסנות כריוטו כמי
שעולם כסנתון חוסם : על גרולתו ורומבורו כוי כל זס
נוגול כשער ככתיס : יניה הבורא לו מעצבו כוי טלס
עד כסס יהיה עבודתו כעלון כמיס חתס חבר לא עבדת
וכוי כשמתס וכעו ככ כמיהס יהיס עבדותו כמיהס זסל
אסיס כזס כסס מפתח תמיד מלכסל כמוקם התיס מטיס
יסיס כמזס סלס יקטא עוד : על הררכו והנהגתו לפרדיכו
כעיס עוב ולכנינו כדכד כמות ממכחלו כחחס : לעצמו
דליכלתו לדעת עלמו ולכסכס כעלו כלחוני ולפשות מס
טביכלתו : מבלעדי הקשה סלס יטמך להקיש דבר לדיד
כדרך דוגמא שכל בוול זס וינטו : והנהאב אצלו כוי
שאין נחכב אלו זולט מס טלכס ככורא לו ומלס לו ככוונס
מס טביע לו : מה שעבר מימי חומן טכניד מימי סיו :
כאסיס מאופני הוצאתיו לחוסים כריסס ככבר מנין כל
לחוסים שייקם לסיס טטיואל כה : ומה שהלך מן החסון
כלומר כסך כעלן מנין : והוא אינו יודע כוי בלא ידע לו
עס טעם לו כדיר חלחלי ומס טביעו ללחיס ממו וכו מס
טיס עליו טס ללחיס חוכות עליו כדך כל כעיל טעם וממן
טסס

הוצאתיו לעמוד עמי האלה הנלחמים לעבודת
האלה מן הממון יותר מן הכלוי יכול למקט בשאר

שער השבון הנפש

עליו. ועל הדמיון הזה אחי צריך שתפקוד את נפשך אם תוכל בכל יום מימך ותחשוב עמה על עבודת האלהים שהיא הובה עליך בו. ואם התעלמת מזה מה שעבר מימך אין פחות משתחשב עם נפשך בכה שגשאר מהם ואל תדלק אחר ההעלמה בהעלמה ותדרוך ההנהגה בהנהגה כי אין לפני ה' אלהיך העלמה ולא הנחה ולא שבהה וכבר נאמר כי הימים מגלות כתבו בהם מה שתחפצו שיוזר לכם ואמר (מקלים לב) אל תהיו כסוס כפרד אין הבין ונאמר במי שארך זמן התעלמותו (סופס ז) גם שיבה זרקה בו והוא לא ידע:

והשנים עשר אישכון האדם עם נפשו בעת המית לבו והריצותו על העולם בכל השתדלותו ותכלית התחבולותיו וסוף יכלתו וישקול עמה בזותו בעניני אחריתו ועותו (ס"א ונשותו) מעבודת אלהיו ואי ימצא מהשבתו בעניני עולמו הרמה שבמשחבות ותחלתו בו הרמה שבתחלתו כי לא יספיק לו מימיני קניינו מאומה אך הוא כאש כל אשר תוסף עצים היא מוסיפה להבה וכל לבו וכונתו מושבים אליו יומם ולילה, איננו חושב לאוהב אלא מי שיעזרהו עליו ולא ריע נאמן אלא המישרהו אליו ויצפה לעתות אצור המסחרים ועתי מכירתם וצופה עניני השער וחוקר על יוקר הסחורות ולותם ועלותם וירידתם בכל קצוי הארץ ולא יעכבהו מלכת בדרכים הרחוקים חום ולא קור ולא סער

מרמא לנפש

האמר עשר בו' צריך שתפקוד את נפשך שחוקר ותחשוב עם נפשך. כמו מוקד עון לטוט: שהיא רובה עליך בו ר"ל בו ניוס: אין פחות ר"ל לכל הפחות כו' עמים תחשב עם נפשך על סימנים כנפלים: ואל תדלק אחר העלמה בהעלמה למ'! ואל תחשוב שש"י מעולם ממשיך וכוונתו לכשעה ערכים כיוון שאלה רוחם אלן כש"י מעטף להם כרשעים מוכר ולכן תתעלם ותחת גם אלה חובבי כן כי אין לפני כו'. וז"ל אל תדלק אחר העלמה שנתעלם מסיים ויחלש להשג עם נפשך כהעלמת מלחם כהעלמת עד סוף ומלחם כהעלמת עבודת כו' עד כסם מוח כן ויזר יענין: כי אין לפני ה' אלהיך העלמה ושבהה חשפי' שאלה שכתם אלל כוא לא שנה וכל מעשיך נספר נתקנים: וכבר נאמר כי הימים מגלות סימם עולם הם כמו מגלה שכותבים בו כי עובן הן כן ר"ל יום ויום כוא לא נפי עמנו כמו שכתבו בחלום כהעלמה שזכו בכל יום מוקד מעטף בראשית וכל מה שאלה עושם בו עושם רוחם כיוון זה כעלמו כמו כהעלמה והכניסו כהעלמה וכוונתו כי ויח' דף רכיד הארץ מאד נעטן חום על סקוק והרכסם וכן אל ניוסם שאל עם כל ויוו העלום והיומים שאל סוף כסם פום גמם וחמו שם שסימם העלם כהעלם מביא עמו לעו"ב כן כן מלכודו שמלכודים אלה כהעלמה והעלמן כסם כניעם ונכס ועל ידכון ועמד נחמיית סמסים כמ"י עשם ויזרו וגו' ויזכר יענין ללאות טוב וכן כמם ספקים וכחלתי לנפוש ככסף סקדמת כהמלך עשם בלאוך: בחבו בהם ה' נהר"ק כמו כחבו על כיוודים:

השנים עשר חשבון בו' ואי ימצא מחשבתו בעניני עולמו ר"ל לעו"ב: הרמה שבמשחבות ויחם כשין שכלו שמהשכחו וכן כל התחבולות מה שכול מתעסק בהם חמדי הטיקר אללו על עניני כעו"ב וכול עיקר ויקרה ונדלם אללו כמו שחפסר וכול: כי לא יספיק לו ובעניני אחריתו כוא מתעלל על עניני כעו"ב כמיוס כעניני כעו"ב אלנו מתעלל כין כמיוסות חום כמו כעניני מו"ב: וצופה בעניני השער ל' השקס: וזולתם לשון זול ואיו"ל כחולש: לפי

פת לחם

שוב הלבנון

הם מקושים ומשוכנים זה עם זה: אם תוכל בכל יום אם תוכל לפשות זה ספקדיך את נפשך בכל יום מה עונ: חובה עליך בו מלה בו מוכנת על סימם: אחר העלמה בהעלמה כהעלמה גורמת טעלמם והכחם גורמת טעמם וכבר נאמר כהעלמה כוא סימם כוא טעמם כוא טעלמם וזמן אחר: וכבר נאמר כי הימים מגלות כו' כבר נאמר מהי מקמים שסימם הם כמו מגלות שכתוב בו סהלם כו' ואם לא יתכונ יבנה כעמם כן כעלמם ספקדיך ניוסם ספקדיים גורם העלמם ניוסם כהעלם אחריותם: המית לבו והריצותו כו' מה עשם כיוסם כוא מה שכול מתעלל כהעלמות והשחלות יתקיר כו': בכל העלמם שחלם שכול מתעלל להשג סדכר ואם אינו יכול להשיגו כדכך פשוטם אזי כוא מתעלל כעלמותיו כהעלם קיאם דל להשיגו ועל זה אמר ותכלית התחבולותיו ואם ערודו כהעלם אזי כוא מתעלל בכל יכלתו: בזוהר בעניני אחריתו ארץ כוא ענבה ומשליך אחרי גוו עשם אחריהו: ואי ימצא בו' אז שיקול בדעתו זה לעומת זה ימלא וירעם כעלמו שמהשכחו כעניני עולמו כוא אללו כהעלם שכלל כהעלמות: והרחלתו בו כי מה שכול מתעלל להשיג כעו"ב אללו כהעלם כו' כו' שריים אריו לעו"ב: יוקר הסחורות וזולתם נגיטין: כואו' אחר כמ"ד לשון זול: ועלותם וירידתם כו' כהעלם מדינה כהעלמות עולמם כולמם יקרים

אין פחות משתחשוב כו' לכל הפחות שהשוב כמה שגשאר מימך: ואל תדלק אחר ההעלמה בהעלמה כו' שמהשכחו שחולל העלמים השוכן מן הכורא מלחם שאלה רוחם שאין הקב"ה מעטף אותך חיקך על עון ראשון שח"ו עיךך בעלם מנגד עיניו ותראה להתמיד מעשיך: הנחה כאלו הקב"ה ומחן הוא וכבר יזכר ויזכר אך על עוק ויזכר עד: כי הימים מגלות נגללים כמו מגלה ספר ורואי נשכחו מעשיו ומחשבותיו בכל יום ונגללו ועברו כמו שאלו חובבי זה המגלה: אין הבין לא יציו לכקם העלמן על ימים השוכנים ולכל הפחות על העמיד: ותכלית התחבולותיו וכו' כו' מתעלל בו תכלית התחבולות שיש לו לא יבצר מהם וכן כסוף היכולת שיכול ע": בזותו בעניני אחריתו ואף עמי אחריתו שבו"ב עו"ב כהעלם כעניני בערך ההשחלות כעו"ב: הרמה שבמשחבות היזמר נשנה ודחוקה ממנו מכל שאל הממשות: המישרהו אלנו כהעלם לו ענה ימרה ארץ ימיו הקמיים כעו"ב: לעתות אצור המסחרים עם קצון כהעלמות: חלורתם כו"ל כוא מתעלל על ר"ל שחוקר על ענין א' וכפל העמן למחן הדבר זול ר"ל אם הוא עם נוכך כהעלמות ככלל ונשנה משל וממן: ועלותם וירידתם

שער השבון הנפש

הים ולא אורך הדרך במדברות אך כל זה לתקותו שיניע אל תכלית ואין תכלית לו ואפשר שתהיה יגיעתו לריק ולא יעלה בידו כי אם הצער הארוך והמורה והעמל, ואם הניע אל קצת מה שקודם שפא לא יהיה לו ממנו כי אם שמירתו והנהגתו והצניעות מן הפנעים עד שיהיה למי שנגזר לו בו אם בחייו כמו שנאמר (ירמיה יז) בחצי ימיו יעזבונו או לאהר מותו כמו שכתוב (תהלים מט) ועזבו לאחרים חילם. וכבר הוהירנו החכם מן החריצות וההשתדלות להרבות בממון כמו שכתוב (משלי כג) אל תניע להעשיר מבינתך חדל וכפר סודה הנמצא בו באמרו (ספ) התעיף עיניך בו ואיננו זנו' והורנו החכם האחד ואישר אותנו על השתדלותנו בענין המזון והספוק בלבד באמרו (תהלים קמח) יניע כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך, וכן שאל החסיד מאלהיו לתת לו מן המזון די ספוק ולהרחיק ממנו העושר המביא אל המותרים והריש המביא אל אבדת הכוסר והתורה באמרו (משלי ל) שתים שאלתי מאתך ראש ועושר אל תתן לי המריפני לחם חקי ושאר הענין. וכמוהו מצאנו יעקב אבינו עליו השלום שאל מאלהיו ספוקו באמרו (בראשית כח) ונתן לי לחם לאכול ובנד ללבוש. הלא תקיץ אחי תראה חסרון מה שתרצת עליו ומדת אליו להעמיד נופך על ענינו אשר לא תתמיד לך חברתו כ"א זמן מועט לא יפרד ממנו צער ולא ימלט מפנע בעוד התחברותך עמו אם ישבע יחלה ואם ירעב יהלש ואם תלבישנו יותר מצרכו יקיץ ואם תניחנו עירום מצטער ועוד שהנהגתו בבריאותו וחליו וחיייו וסותו איננה ברצונך ולא ברשותך כי הכל להנהיג בוראך יתעלה ואיה יתרון נפשך על גופך ומעלת עולמה על עולמו ועלותה מירידתו ורוחניותה מנשמותו ועמידתה מחליפתו וקיומה מהפסדו ופשיטותה מהרכבתו ודקות עצמה מכביו והבנתה מבהמותו וקבולה המדות המוכות מקבולו

סרפא לנפש

נגזר בו בעולם. ר"ג: אל תניע להעשיר הוא פועל ויאל ויאל להספיק לאחרים כ"כ רמב"ן אלשך: אשר לא תתמיד לך חברתו כי רק זמן מועט יסיו תבדיל ספוק עם כנסת ימי שנותיו וכו' וזך גם זאת שלא ימלט ספוק רנפ א' מאר ומפנעים רעיס כלא תראה: אם ישבע שאוכל ויאר מלא הוא תול: ואם ירעב ספוק: יהלש בו ואיה יתרון נפשך על גופך

טוב הלבנות

וירדתם משיבוסם ומפיוסוים: ואין הכלית לו כי אין חסם מה וחלי חלואו בידו: יגיעתו לריק שלא ירויח מזהוים: קטבנו מן הממון שקבן צניעה גדולה הפגיעים הספדים: אם בחייו שירד מנכסיו וניע העושר ללשך הוכן לו: מרה הכאכ: התעיף עיניך בו ואיננו כרנע שהכטל עיניך להעניסם ולהסגיסם והעושר אינו: ואישר אותנו אריה לו האושר: והספק ההספקות: הרחסד הוא חגור כן יקח עסיס בימי שמה (לפי פסע הכתוב כמ"ש בחזן פזרח) אשר לו מיוחס קאפיסול ל' שנמשלי המחמיל דכרי חגור כן יקח: ראש עויות: וכמדרו מצאנו יעקב אבינו ומה שהביא הספוק שנמשלי קודם לזה הוא משי שנמשלי המון מפסדי יושר: להעמיד גופך על עניניו כנ' לשם נפשך עורו לעשות בו נחם רוח נפשך:

פת לחם

קדים ונאזכר מקום כס יורדים: לתקותו שיניע בו לחיטו מקום שיניע אל תכלית ריות ממון מס שנאמח אין הכלית להסוק זו: הצער הארוך מקור וחוס ודומיין וסחורו סוף מלגול סוף וסמל סוף קורר ספסל ונחלתם דכרסם מנדים לטנע סמוליס כדכך: ששירחו מודי זרס וכנכחו שיסגו חותם כסדר הכלוו שירכו עוד ויטליע חותם מן הכנעיס כסליס כמקרי ספולס שלא יניולו זרס וזוליס מניי זרס: יספר מרה כו' סמ"ך כדריק ומוכס על שלמס עיס: לא יפרד כו' כלומר גם גופן סמועס כסוף לא יסר עמנו כו': ואיה יתרון כו' כלומר עד סכס דכרסי כנחיסס חס כיו סקוליס וסמלס איס יתרון כו': וסעלה עולמה סכלס מפס על עולמו סכוף כררס מפס: ועלותה מירידתו כנחנת סופס סכרות ספוב אל סלסליס וסעבר יסוד אל סלרן: ועמידתה סחליפתו ספסנע קיימס ועומדס על זרס שריו וסוף חוקן וסכנתס חקיר: וקיימס מהפסדו סכוף קיימס נגמיס כנחילוח: כיו ענע מהותס וכוא נסכד לסוף כעננו ומכחו: וששיטותה סכוף ענפס סכוט וכוא מוככ

אשר לא תתמיד לך חברתו חנדה נפשך עם גופך: כי אם זמן מועט שיעור חיי האדם נשך עולם הארוך: לא יפרד ממנו צער הגוף לא יסר ממנו צער לשלם: מפנע פנעיס רעיס: אם ישבע מחליה גסה וממונתות רוב מעדניס חלה: ואם ירעב יעזוב מהגנו כחלייתו יחלס מהמחם סחאיו וספי סניגילס וסגניס מחסוכות כנצנר ולא ימלא דרך הפלל לחור מיגוט צניין ממונפ: ואיה יתרון נפשך מהמר סלהלוח גופך מרדס חס כל המדדה הזאת ח"מ"ס שאיך יגיע חליו רק מפס מחסיר ולחוקן נפשך אשר בידך להשיג לא סמיס כלל כיו סגוף סכוב אלרן מנפסך כמה וכמה: וסעלת עולמה עולם האנפס סחיס ממסן ארוחיס, על שלם סגוף סחיס עכר מחלמה: ועליותה עלות ספסל כמו סנא' וסדות ספוב אל סלסליס, מירידס סגוף וסרוב לעסר כמה סלסלר כי עסר חסה ואל עסר סכוב: ועמידתה וכו' קיימה לעד, מחליפתס סגוף סחוף ספסד ומלרן וססר לר' יסודת: וקיימס מהפסדו סוף סענין סוכר לך ככל סענין כנמלת סוחק סלסליה: ודקרת עצמה סכס: סוף ענפס סחוי: והבנתה האנפס מוכן לכל סהסלכות וסגוף סוף סעיס לעסיר כנמה: וקבולת

שער השבון הנפש

המנונות, ואם אתה נורג כחריצות הזאת וההשתדלות הזאת בתקנת נופך עם פחיתותו ונגותו ועם חלישותך מהזיקו והועילו כמה אתה חייב שתתנהג בו מן החריצות וההשתדלות בתקנת נפשך החשובה הנשארת לך אשר צוית להנהיג ענינה ולעיין בתקוניה בקנות הדבקות והכינות כמ"ש (משלי כג) אמת קנה ואל תמכור (שם ד) קנה חכמה קנה בינה ואמר (שם טו) קנה חכמה מה טוב כחרוץ ואמר (שם יד) כן דעוה חכמה לנפשך ואמר (שם ק) אם חכמת חכמת לך כלומר שהקנינים הרוחניים הם שלך לא ישלול אותם ממך וזולתך כאשר יקרה בקנינים הגופיים. ראה אחי מה בין שני הרברים ומה בין שני הענינים זמנה מסותרות עלמך והשתדל כמה שאתה צריך לאחרייתך, ואל תאמר ימצאני מה שימצא הכסיל כי אתה נתבע כפי הכרתך ועונשך יותר חזק והחשבון על התעלמותך יותר מרוקדק. ואל תסמוך על דבר שאין לך בו זכות ותנוח דעתך על מענה שהיא עליך ולא לך. והמאמר בהשלמת הענין הזה יארך ודי לך ממני שהעידותיך אליו והוריתך עליו וכפי תבונתך הסתכל דברי והבן רמיוזי וחקור עליהם בספר תורת האלהים ודברי רז"ל יראה לך ברורם מן הכתוב ומן המושכל ומן המקובל בעזרת האל:

והשלשה עשר חשבון האדם עם נפשו על מעשהו ותוספת הכרתו על השתדלותו בעבודת הבורא והנעת יכלתו על מה שהוא משלם מחובות הבורא על מובותיו עליו. וימשל בזה אל עבד שנתן לו אדוניו אדמה לזרוע ונתן הזרע בלתי צרכו וזרע קצתה והוציא שאר הזרע בצרכיו וכאשר פקד אדוניו את האדמה מצאה בלתי זרועה וכששאלו

מרפא לנפש

סוף ידוע לכל רואי שמש שהנפש הוא תיבנס וימר מסגוף במעלה וכל נפשו כמו שמרש וא"כ ראוה הוא סתעס לנפך ימר שלח מן סגוף. וראה כו': אשר צוית במלאו"ס אשר נטוית עליה לתם לם די הוהי מחכמס וכו'נס: כי אתה נתבע כפי הכרתך ומחלתי הכחיד ר"י יע"ן ז"ל שכתב משל מוכן נגד לומדי הפילוסופיה ומתהדקים בהמחמס מן הסודס והמלוחס ומלמד שסכ בעדוס עזוב לסס סמלך ללכס מהרס אל ספוס סלונז אלמנז וקזמס מלזס מן לסס כסוסס מוכנס פד סמך וקליה אין לסס כלתי חס נתיחס והלכו לאטס מד סתעינו למחוז הסן סמלך ובעלי הסוסיס נתגלו כסוסוס וכלו זמנס כסיוול וכסמחה וכיוסי ססוסיס ולס כלו לססמחוס חל כסמך ולעבודתו כלסר טוס עלסכס כן חלס סלסכס כסמכמס סמרחקו יותר כו' ע"ס סכמך ססור נחמד ועלסס. וכן סוף חלס סלר סלרס סהלרס עזוס כסמחמו וכסכרו וכסמחן ע"ד יודס מעבודת סכורל יקי ועמד לוקן אל סדיו על סמחמו או על עסרו ועוס סנין כמס מקומות נוס סכסר כענין סוס: על מענה שהיא עליך ולא לך כל מס סתעטון וסמך עמלך אינו כלום סעטעט עמלך חסכ ועסס וסיח עטעס עליך סכרי גס חסכ ידעס סהלס כסל ועססו נכוסס וזין סלמוד ממנו:

השלשה עשר כו' על מעשהו ותוספת הכרתו על השתדלותו וכי' ר"ל וראה יתבון דעתו וכלו על מעשיו מס עמוס במנות ככורל וכמחמ כפי יכלתו וככרתו סיס יכלתו ינידו לסוסף כמלות ס ממס סהלס רגיל וליכ ענוס וענס על סקיוור סוס כו' מעסו סמחמס. וכסל חסנון סלרס מס עסו על יסרון חכמתו על מעסו כו' כ"כ פ"ס: וכאשר פקד

טוב הלבנות פת לתם

מדכרס סכסס: עם פחיתותו ונגותו שהל סתוח כסמחוס ומגונס כסיוו סלי מוכן לקבל סמדות סכרעוס כלמוד: אשר צוית סלרי סכורל: סה בין שני הרברים ודין שני הענינים ועל סכספס דין סמחוס ועלמיוס חמס סס בין סמי סכרסס ועל סכספס סכסכונז ועסקו בענינים עניני סו סוה ירדו ויכלתו וענין סו אינו יכלתו כלמוד למעלה חמס ומס בין סמי סעיניס: ענישך יותר כו' על סכמך כסועל דע חמס ועובדך יותר חק ועל סכמלות כעטעס סטוב חמס וכסמחון על סכמלמונד כו': שאין לך בה זכות סכורל לא חלז וכלי כדיוך ע"י סענס סו: על מענה שהיא עליך ולי לך סלרררר סוה ימי יס לו סענס ע"ך כסכלות כסכיל סוה למס לא סוכתס חונו ולא סכמלות גללות ממנו סכס סכמלות סכרר חממ סוכמ חוכית וכי' כ"ס שלס ססיס סכמלות לך למענה סו סכמלות ס"ס ע"ך עטעס ססיס לך לסכיד ולסחוק סוכס לו ימי סמחן לך יסרון על וולתך: והמאמר בהשליטת כו' לממד חלו כסתי לומד ולכרר כל מס ס"ס לרבר כענין סוס כסלמיוס סיס סעינין ארון מלר: שהעידותיך אליו סטיווס לנכך למעס חל כענין סוס ולססס לב חלו וחס"כ כסמית חלו כסס כוריסר מליו כסמיוס: על ס"סשרו על מיעוט מעטס ועל סככרות סוה מיר סכמיוס לסמחל כעכורס סוה יוסר סכמלמונו: והנעת יכלתו כו' ע"סמיוס על סכמלות מענטס למלס מונות סמח"כ מיר על סלוק לזרוע כל סכסס: בלתי זרועה כלתי עזוסס כולס

המדות הטובות האש נוסה כעכמה לכל המדות הטובות, והגוף נוסה כעכמו לכל מדות טבונת: מחזיקו הרועיו אין בידך להזיק לו או להעיל לו וכמלמד ח"ל ע"כ חסה זו וע"כ חסה מה, עיין בגוף סכסר ענין פירוש על זס: צוית לטוית, כמו כי כן יסיי (ויקרא י'): מחרוץ סס זכס: לא ישלול גזרתם לא יגול חוסס: מה שימצא הכסיל סמח חסמס מה יעסס הכסיל סכלתי יודע לקחוס. סכמחמו וירדס חיקון עסס כקמיו: נתבע וענס: על מענה שהיא עליך ולי לך חלו חוסס סעטעט סמחה חושב לך למוד סמחמד הלל הכסיל ססור מקיימי סלממדיס וסעמקס כן ס חמי, סוס חלררר סענה ע"ך עממי סמחה חכס יוסר סדיו עטון ס"סיה עונשך יוסר חק וסכ"ס' מהקד עמן יותר: על מעשהו וכ' ר"ל כל א' יבקס חסנון מעסיו לפי ערך חכמותו והכרתו יכלתו כעכורס ככורל סהלס לריר ללסס חוכות ככורל לפי

סכמיוס ימר ממס סהלס סמלס כלמח: כפי צרכו כסי

שער השבון הנפש

על זה הודה בקצורו בענינה וחשב עמו על מה שאמר כי זרע על הזרע באדמה ופקד הנוזע מסנה וחשב על מה שעלה בו עד תכלית ותבעו בשאר הזרע וחיבו לפרעו כל מה שהייתה האדמה עושה וגדל מדרוה ונכפלה רעתו. וכן ארזי ראו לך לחשוב עם נפשך על מה שחננך האלהים מהבנתך אותו ואת תורתו ומה שנתן לך מן הכח והיכולת לפרוע מה שאתה חייב לו ועשה בזה כה שיצא אל נבול המעשה מסך ויראה לך כי אתה נתבע בכל זה ובא עליו לידי השבון. כ"ש עת המשך הטובות אליך מאת הבורא, וראוי לך להשתדל בכל כחך ותמורה בכל יכלתך לפרעו ולהשוות מעשיך לחכמתך והכרתך עם השתדלותך והותר כל מרחק לעשות כפי חכמתך, ואל תתנהג כמותר עולמך מן תלאה לשלם חובות תורתך שהאל יתעלה נתן לאדם מן הכח כפי צרכו לתורתו ולעולמו, וזמי שהוציא ממנו סאומה במותרות אשר יחכן לעמוד זולתם יפקדנו בעת הצורך אליו בדברים הצריכים. ואל תתלה עצמך בלו ואולי ותאמר, לו הנעתי למעלת כך וכך מן המסון והחכמה הייתי משלם כל מה שאני חייב מן העבודה לבורא יתעלה והדומה לזה מן הדברים, כי הם דברי כזבים יתעה מי שיחלה עצמו בהם ויפול מי שנשען עליהם, האת היא הגדולה שבתעוה בעלי המשכון אשר זכרתי לך בשער הבטחון, השמר לך מן תקנה למענה לך ולאמתלא כי אתה בזה ככל חוטא שימטק בזה, וכבר דעת שאינה מצלת אותו מן העונש כמ"ש שלמה ע"ה על הננב (משלי ו) לא יכוזו לננב כי יננבו למלא נפשו כי ירעב ונסצא ישלם שבעתים, אע"פ שדחקו נראה וזרכו הביאו לקחה מסך

מרפא לנפש

ארדניו בר כמו פקדן פקדיו חתם: וחשב עמו כי ופקד הנוזע כמנה וזכא ומסין נפקת שרע ממנו וחבן פתס סיס עופס וליף חסון פוס סמנו ללסם לו כל סאדע כי אלס סיס כולו מדע סיס פושס ג"כ כחשון סוס: וגדל כרוחו בר ועשה ובה מה שיצא לפ"ס. ועטס פוטמל מה שס סידך נכח סיכול ללסם אל כמעטס זוס ע"ד כל סר כח סמלל ידך למעטס כחך עטס: ויראה לך בר סרלס נשון סללך די סלס וכו' והותר כל סרררך וכו' למ"ס. וסאור לי יסררן כלומר יסררן כל סרררך ועמלך יסכס סמלך כ"י עכ"ל אכל לעטוי עולמך אל סמסוס יסרר כך לפי סידך פנסקס: מן סלסס סכול סכול וסכלס כחוסר סכל וסין כס מוטיל וסכסמלך לעבוד סל"ס וכל יסיה סין כח וסס כחך ממחטס גודל ועיטוס סיעטס על סרר דמסס: יספקדנו בעת הצורך כ"י וסרר ממנו כמו ולא נסקד ממנו סר"ס: ואל סכלס עצמך וכו' סול ר

שוב הלבנתן

לפי רוב המצות שהבינו אליו: מה שעלה בו עד תכלית מה שזרע השב החטא היוצא מן השדה ונגד זה קצבו על המצוה שהיא רחוקה מאלו המצוה קולה, אמור מעשה שכל עוד שהשדה יזרע תשובה ומטרכת הוא נטבע ביותר הסוד הרע, וכן האדם כל עוד שהכרכו ויכלתו יותר הוא נטבע ביותר הסוד המטות הנבואה: מדרוה כלבו: ועשה בזה מה שיצא אל גבול המעשה כליו אם קיימת קצת המטות כפי שכלך הקב"ה חושב עמך על כלל המטות שהעשה כמו כן לפי שכלך, וממלא הענין הזרע קצת עת הבישך המטות כבוד שמוטות הכרכו עליך, שאלה מתיידי ג"כ לעבדו כשכל המטות סופך על זולתך: ולהשוות מעשיך לחכמתך שיהא מעשיך דומים ליכולת החכמה שנתן: הזורר כל מרחק הראה להסיר לך זמן וסנאלי כשטלום סאוב לפי חכמתך: תרובות תורתך מה שאלה חייב להסירה: אשר יחבן לעמוד זולתה ר"ל ככלתי יצרך לקיים סוף ולחיי נפשו: יפקדני יסכמו כמו ולא נסקד ממנו סוף (במד' לט): בלו האולי לו היית לעטבך למד חילק סיה לי כך וכך מן המטות, ואולי ר"ל להבנה אולי יסיה לי כך וכך ממון: ככל חוטא שימטק כל' סס

פת לרוב

רק קצת: על מה שיעלה בו מה שאלה ממנו ועלס לכמה כסלס: גדול מדרוה סמקויב ללסם וליף: לו ונכסלס רעסו סרעסו ועטמס לכוזו נכסל על סלללס ביותר נסס סרעס ועטס כרסס פנ"י כן נתיחייב סיורר וסכין: ועשה בזה סררן כרררי: מה שיצא סיו"ד כרררי: אל גבול סמטעס סלומר לל יססוק לך מה שאלס סכור לכך כמו עד סוס סלודכס כרררן סול סיימך: ויראה לך סיו"ד כרררי ויראה לך כי סלס נטבע נכל זכ סיס דומס כעטק כאלו כעט פוטס סול כי יסוק כ"י וסלס כל עטס לידי סמסון: כ"ש עת חמסך בר סיסל כחכררס כ"ס פנ"ס ססול יס: סטוי כן כסווס יסירוס ססלס לרד לו לרר כדעס כל זכ ופי כן לל פנעס כעוסס: והותר כל סרררך לי יסורר וסררס כלו סיסס מוטור כל כחוסך וסררס כסס: יסקדנו בעת הצורך כ"י ומלללו סרר נסס סלודך כ"י: יסקדנו יסכרו מלסון ולא נסקד ממנו סיס: בלו וסרלי כמו סמסרס כעטמו וסמלר לו כעטפי לסון סולוי וסלר לו וסלוי על סכרר וספסודי די לו סול סמללל על סכרר וסלוי סול סכרררס כלל וסוקס לעסיד כלומר סולוי סוכס למעלס כן יכך וזו סלסס וכ"י: יתעה מי שיחלה ב' ויפול מי כ"י סמי סכסמטס עד סמי סכסמטס סיון ומעטס סמל כעטמו סטיון סררר סרר יספס וכ"י: סיסס סמסון: לסררס עמל סמללס סרר ויפול כ"י סיוול כמלודס סוכסכל: לי סעטנה לך ולסמללל סעטס על פניעס סוטל רע וסמללל על סכרר עטס סוט: ככל דרסמו כ"י סנדולי ככל חוטא סמללל סיס סכס סכסמטס לחטול ולללל סכסס סיוול לל סיס חוטא כמו סיסס סול סכס לננב כי על סה לסס כ"י: ונכסמל יסלם כ"י כלו סמט"י יסוק סרס סרס סמל ודלי סלל יסלנו פוס סענה וסמללל מן העוטס כמו כננב סהניס למלל סמט"י סהעטס לחלו על זה עכ"ל סייב ככסל סין לו ונמכר כענכסו: שדחוק נראה סדוקס על סרסס וסמלל

שער השבון הנפש

אחרים לא ינצל בזה מן העונש ותשלומי כפל כ"ש שאר החמאים . על כן שים לך האריכות הזאת לשלל בעוד שתוכל לפרוע מה שאתה חייב בו לבורא יום יום ואל תאחר מעשה יומך למחרתך פן יכבד עליך לפרעו אם תגיע למחרת ותהיה מנושיו (ס"א מאנשיו) וקשה מזה אם יבא קצף ותצד עליך האמתלא ותפסק מענתך כי העולם כשוק שיתקבץ ואחר יפרד ומי שחטר והרויח שמח ומי שהפסיד התחרט ועל כן אמר החכם (קטלת יב) וזכור את בוראך בימי בהורותיך ונו' :

והארבעה עשר חשבון האדם עם נפשו בעת אהבתו ונמות נפשו וכלות רוחו אל כל מי ששוער ממנו שהוא אוהבו כמו כן כמו שכתוב (משלי כז) כמים הפנים לפנים בן לב האדם לאדם, וכל שבן אם יהיה האיש ההוא שר או נניד, ויותר מזה כשיראה ממנו את על זה מהקרבתו והבטחתו ושהוא מטיב אליו ועושה עמו חסד לבלי צורך אליו שלא ימרידנו דבר מאהבתו ולא יניח מיבלתו (ס"א מבלתו) לנפשו מאומה, אבל יוציאנה כלה במצותו ועבודתו ויתנדב כנפשו ובממונו ובניו בנמולו . וכיון שנעשה זה לנברא חלוש כמזנו כמה אנו חייבין מכפלי זה לבוראנו יתברך אשר הודיענו הנביא כי הוא אוהב אותנו, כמו שאמר (דברים ז) לא מרבבם מכל העמים ונו' כי מאהבת ה' אתכם ונו'. ועם מה שהודיענו בזה ראינו אותות אהבתו אותנו ועזרתו לנו חדשים גם ישנים עם הקרבתו והבטחתו לנו בכל דור ודור כמו שאמר (ויקרא ט) ואף גם זאת ונו' ואמר (מירא ט) כי עבדים אנחנו ובעבודתנו לא עזבנו אלהינו . ומהשלמת הענין הזה כי מן הידוע אצלנו שמי שהיה ריע אבותינו ואבות אבותינו חייבים אהנו לזכור לו את האהבה בכבודו ואהבתו כמו שאמר החכם (משלי ט) רעך ורע אביך אל תעזוב והבורא יתברך מזכיר לנו ברית אבותינו והשנחתו עלינו בעבורם ולהקים בריתו עמם כמו שאמר (דברים ז) ומשמרו את השבועה והרבה כזה . ואנו כאשר לא תכמה נפשנו עליו ותסמוך על חסדו ותנוע לאהבתו ולהרבך

מרפא לנפש

חומת ופקוד ויש גורסין תהלה : והאמר לו בו' ר"ל שמה : ע"כ שים לך האריכות הזאת לשלל וכו' ר"ל כל יום שאתה מאריך על האדמה יסיה לך לשלל ולניוח ומשלים כיום מה שאתה חייב לנפול ואל תחמר מחיר חסדך שמה לא תפסה לשלם ותהיה נעיה . ובא"ל תסיים וז"ל חלף כל אדם יעשה מיד כשי חכמהו ועצרו לתם שהוא עתה ולא יסיה לו יותר ויעשה יותר מע"כ : כי העולם בוקר ור"ל כריד : בימי בהורותיך ושאל כל כענין שם ס"א :

והארבעה עשר בו' בעת אהבתו בו' כעשה שהוא אוהב ביותר לאדם א' כהכסה רבה מזני שמשער דעתו שגם הוא אוהב אותו : וכ"ש אם בו' ויבין ששעה זה ללמד ולהסוב אותו כי"כ על אמת כמה וכמה שגאלי את ה' הכבד וכוונתו שידענו שגאלי אתנו ואלו חסדו ששפטים : כ"ש כי מאהבת ה' אהבתו וממנו את הכשונות אשר

שוב הלבנון

ומכואר : כ"ש שאר הרמאים שלחו של גניבה מינן להשכון משח"כ כשאר הפאים : שים לך האריכות הזאת לשלל זה מוכס על מה שזכר למעלה שלא תהיה עלמו בלו ואולי זה האריכות שהוא המטה להגיע למעלה כך וכן יקה לו לתקון נפשו ויהיה לו נפשו לשלל ולמלאה גדולה : בעוד שיתרובל לפרוע חובותיו דבר יום ביומו לא תאחר לשלמו : ותהיה מנושיו תנעלי הענות הכבוד : ותצד עליך האמתלא מהיה דחוקה ונרה : אל כל מי ששוער ממנו וכו' כל מי שהוא משער בנפשו שהוא אוהבך ח"ך הוא אוהב אותו ונפשו כלה אליו : כמים הפנים לפנים כמו שחמים כשמראה זו האדם פנים שוחקות כן לב האדם אם שלם האדמוי לו גם לב חבירו שלם אליו : ולא יניח מיבלתו לנפשו מאומה לא יחיר לעלמו שואמה מכל היכולת שיש לו : בבמולו לנמול אותו מוכס : עם הקרבתו בליוף התקרבותו לוחט : כאשר לא תכמה נפשנו עליו וכו' כמה עשנו

ונבדקם לו כדיום שחם עמס : לא תבטה נפשנו עליו

פת להם

שלין לבנות אותו לו כך על הפועל הענוהו הוא לשי שכבר יש לו למתלה חוכם אמתות דסינו למלה נפשו בו' אפשיכ אם נמא' יתלם כעשמים כרו שליין סלמתלא מלגם מן טעום : האריכות הזאת זמן טוין : אם יבא קצף והצר בו' פן יבא ק"ך פתחיו ותבא לירי תשכון ואמתלא שלך מטיב בודאי קצרה ונרה מלטיגין וטענתן מטיב נטשקת ונכר כלרתי של לטון למתלא וטענה : בעת אהבתו ונשות נפשו וכלות רוחו מלכון כלתם נכשי . ופרע בזה ג' לבנות נגד ג' מתיב חכסס סיודותא דסינו אכסנ סערכ וסמועיל וסכוד וממי ששגה חכסנת חצירו דנעם לו שהוא מוזג בו כל שלשם כמינים : ששוער ממנו סלין' כשני כחול' וכו' לטון שער ולחמדלא כלומר שלל אדם שליין כחם חלדס לידע כדירה עם בלב חבירו רק עשי כח כששער בלגד : שהיה אוהבו כבו בו' שהוא אוהבו כמו שהוא אוהב : והקרבתו והבטחתו ושורא מטיב אליו מריס כחלן חכסנתס ודכור ומשעס סכסס קרנות אלין לו רק מתחשק בלב וסכסנתס הוא כדברו וסכסנתס נעופט : ועושה עמו בו' וכל זה הוא עושה בחורת חסד וכלי לזכר אליו : ומהשלמת הענין הזה אם נעלם לנשלים טעניו סוס ולריר בו כמלימות נדב כן כי מלימות בו' : מהידוע אצלנו כוח דבר ידוע אצלנו נמוכל לטון : בכבודו ואהבתו שליין סוכרין בלגד פנין אילס לירי לכבוד ולהסוב אותו : ולהקים ברירתו עממה שיהלגו מכל רכס וסכסנת נעשט על סכוד כמלימת נעשט אמר

שער השבון הנפש

בעבודתו ולפני האלהים נשפוך שיחנו כמה טבענו עבה וערפנו קשה ואמונתנו מעומה וכמה אנו קשים להמשך אחר האמת, לא אהבת אבותינו ואבות אבותינו נזכור ולא לאהבת הבורא והשגתו עלינו ננטול ולא בעבור הכבדתו והקדחתו לנו נעשה ולא לגדול מוכתו מאתנו רוב חסרו עמנו נשמע ולא בעבור כריאתו אתנו והנהגתו הטובה לא נבוש. הקץ אחי מן השינה הזאת וגול מעל לכך את מסך יצרך אשר נסך עליך עד שהבדיל בינך ובין אור שלכך כעכביש אשר יארוג על טאור הכית וכאשר יתמיד יעבה ויפתום עד שימנע הנעת אור השמש אל הבית ובתחלת ארינתו הוא הלוח ודק עד מאד וכל אשר יתמיד הדבר יחוק ויעבה וימנע אור השמש מעבור בו ומהניע אל הכית. וכן מעשה היצר כלכבך יהיה בתחלת עיניו הלוח מאד לא ימנעך מראות האמתיות, ואם תרניש בו בעת ההיא ותגלהו מעל לכך יקל עליך הדבר ואם תקל בו ותתעלם ממנו יחוק מעשהו וימנע אור שלכך במך ויקשה לגלותו מעל הכרתך, על כן מהר להציל את נפשך והעור באלהים לדחותו מעליך וטרח והשתדל תאור באור החכמה ותראה אמתת הדברים בעין לכך. וכבר משלו קדמונינו ע"ה מעשה היצר באדם במשלים נחלקים מן הכתוב באמרו (שמואל ב' ג') ויבא הלך לאיש העשיר ואח"כ קראו ארח ואח"כ קראו איש ואמר (ה' סלס' ח) אשרי האיש אשר לא יהיה וגו' ואחר כך עזר ואחר כך ישב והדומה לזה הרבה. השוב עם נפשך אשר על זה הולמה לו והכריח אותה על מה שיש בו הצלחה כי כבר אמר החכם בפתעלטים מהכתוב (משלי כח) אנשי רע לא יבינו משפט וגו' :

והחכמה עשר השבון האדם עם נפשו בהומנתו במונותיו קודם הצורך אליהם ואיננו יודע אם יעמוד ויהיה עד עת שיהנה מהם וכן כשהוא צריך ללכת בדרך החוקה מזמין עניני הליכתו קודם לכן בימים ויעיין כמה שהוא עובר במקום שהוא הולך אליו מן המסחרים ואח"כ כמה שירכב ובטה שיגיעוהו מן הצדה וכחברה ובכחנות אשר יחנה בהם בדרך והדומה לזה ואיננו יודע כמה שגור לו הבורא מזה ולא באריכות ימיו.

מרפא לנפש

נשבע לנפשוהים הוליא כי האדם וגו' וידעת כי כ' אלכין הוא כאלהים וגו' שומר הכית והחסד לנפשוהים ונאומי מלפניו אלף דור וגו' : וגול מעל לכך ג' ויגל את האין כליו הסוד מעל לכן : והעור באלהים לדמותו מעליך שאלו להפגל אל סי שילינו מילי הרע כמיס חילי אלמלא קבכיס עוזרו לא חיל לו : שילינו מילי הרע כמיס חילי אלמלא קבכיס עוזרו לא חיל לו : והחכמה עשר בו ויעיין כמה שהוא עובר רל הוא מעיין וחוקר ארום כחורו כוא עובר למורר שם נמדינה סוא

שוב הלבנון

עבה : ותנוע לשון טנועה : והנהגתו הטובה לטו נבוש כנ"ל : וגול מעל לכך הסך מעליך כמו ויגל את האין (בראשית כ"ט) : נסך עליך כסה חוקך : וטרח והשתדל תאור באור חסה כלשם סתמון וטענה בזה ביניעה לזו מאור בבור החכמה : כי כבר אמר החכם בפתעלטים מוסב על מה שאלמד והפריח יפסך עד שחזין הלפך כי מפני גריליך פטימך כמדומה חסה שזך לקדך : אנשי רע לא יבינו משפט האנשים המורגלים בחון ועמל נשכר להם כעבע עד שלא יביעו החמת וכדמיון עובר המחבר מהעכביש האורג על מאור הבית בהתמדה שטוסם האור לגמרי : במה שהוא עובר במקום שהוא הולך כ"ל חיה סחורה היא התיפח זינבא במקום סהור : ואיננו יודע במה שגור לו הבורא השמי' שילינו יודע אם יגלה במשלו ומחטו לו אם יתמיד

פת לחם

ואחר שיכיס לבנו כפוי מאלו כתי המחשבות סיס מקום לחסוד כסכתו ימי וי"ש ותנוע להסגוד לזן חרדס סתחד להסגוד כמי"ש ורחי סעס ויטעו בו' וסנה כל' סם כחמשכס ואח"כ אמר ולהדק בענדותו נמטסס והמיז אמר ולפי סלחסי כשפוך שיחנו נדבור וסנה כלל ככלן סמסכס ודבור ומעסס דכיוני סלכסס נמחשכס וסענודס נמחשכס וסמקלס נדבור : כסס סטבענו עבה סלפן הנועס נלננו להסכחו והנדך : ויערסנו קשה מלהדק בענדותו : ואכונתנו מערבה מהסכיר והספגלו לפויו סהספגלו סנו כחמוסס ונקלח על שמה כמי"ש וסי ידיו ממוס : לאהבת אבותינו בו' ולא לאהבה בו' ולא סמסכס אמר על העדר סככתו ימי' הללו סלח נלחכס אוחו לא ע"ס זכרון סככתו ימי' סח אכוסיו ולא עסיס סחיהו כדך נמול כסילי סככתו אוחו והל' דבר על כתיבת הענדוה כמחשכס ולפי סטענודס נחלקת לכור מרע ועסכ טוב ועיז אמרו רוב סספעניס סזה כוונת נעסס וסמטס אמר נס הוא ולא כעבור בו' נעסס ולא לגדול בו' כשפט ועל סהספגל אמר ולא כעבור כריאחו כוי נכוס כע"י ספסלס כוס ונכנע ממנו יס' סוא סופך שיחו נלכות אוחו ולפיסו כסס סמרו הקדמוניס כספלוסיס חלכי כוסחי ונלכתו זכוי' נס כרי חני לפיך ככלי מלח כוסס וכנמסס ודומיסי : לא ימנעך כריאוח מיס מלכות נלרי' : והעור באלהים נקס עזר ממנו ימי' : תאור באור סחוכהו סתיין נלרי' : במה שהוא עובר במקום סהספגל ססוא ססוא רוסל לזין חילי ולשון עובר סוא משפון עובר לסורה כליו סחורה סחולמלס סם ונכנרת מיד ליד : שיגיעוהו מן הצדה ובהרבה מה שיכול להגיע כליו' מה סתמלל ידו לסכין לדי' ולססססר כמכרה טוכה קומפלניע נלפון מדינתו : ובכחנות אשר כתי סוא מהכב ומשער נדעוהו כלוחי סיווח וסמס מדי עכרו נדרכו ככל מהסס סוא מלפון חסינ להפגיר נלפון סמטנו : במה שגור לו כוא כי חילי לא סתמנודו נמחשכס סנדל' ימי' ונכות ממשנות כוי' : ולא באריכות ימיו סן נגור עליו מוסס ח"ו קודס שיפט נלדכיס

שער השבון הנפש

ועל הדרך הזה אחי אנחנו חייבים להיות נבונים למועד ולהזדמן לדרך הרחוקה אל העולם האחר אשר אין לנו מברח ממנו ולא מנוח מפניו ולחשוב בצדה ובמה שנפגע בו בוראנו יום החשבון הגדול שאמר עליו הכתוב (מלאכי ג) כי הגה היום בא כוער כתנור, ואיך נתעלם והתמסיעה מתמדת וההעתקה תדירה והדרך ארוך והמרגוע רחוק ומדוע לא שמנו אל לבנו לזכור אחריתנו ולא חשבנו על הצדה לבית מועדנו, התעסקנו בעולם הכלה והנחנו הקיים ובמדוי גופנו ושכחנו מדוי שכלנו ובעבודת רוע יצרנו ועזבנו עבודת יוצרנו ונעבוד את תאוותינו ולא עבדנו את אלהינו, הה למכוכה הזאת כמה היא כוללת ולשכרות הזאת כמה היא חזקה כמו שאמר הכתוב (ישעיה מד) כי מוח מראות עיניהם מהשכיל לבותם ואמר (שם כס) שכרו ולא יין וגו' :

וההשגה עשר חשבון האדם עם גפשו על אורך זמן עמדו בעולם ויעלה על לבו קרבת קצו ויבוא המות אליו בעת שהוא רואה מיתת שאר החיים פתאום ממדבר וחלתו סבלי הקדמת ידיעה בדבר ולא רמו ולא מועד ידוע שיהיה בטוח מהיותו בו, איננו

מרפא לנפש

סוף לשם ויאלץ נחמלם כמיפס וביא נוחט סמור תוסטס לשם ונתפיק לשם פדור : שנפגע בו ר"ל ונכס שנפגע בו איש הסוכה לכיף לפניו ימי' עת שנפגע בו כלומר כשיעמידנו לפניו ימי' ליקן דין ותשבון : והדרך ארוך בעולם כנא : והמרגוע המנוח רחוק לנוח עס כי מי יודע עד כמה שנים סכורך ליתום כסמחה נכס ומדס צימוס ונכארות ויבערים ונמכרות וכמיות ונחיות סכירות ומחלות וכמוך קץ שקלט ושאר גנוליס סמורכיס עליס קודס שפניו למחוז מלכס כמו שכלרכיו כס כזוכר וככנס ספרים ורשעים ור"ל אס מומין לרס לדרך סכרוך שלו ויאלץ לרס לדרך כדמיון סכרוך סכרוך שאלן מנוס ממנו : הה למכוכה הזאת מלשון סילינו כס ליוס סכרוך לכוון נעקת י' כמו אכס אלכסי : וההשגה עשר חשבון בו' על יד אורך זמן עמדו בעולם כשארם מלכין ימים על סלרמס אל יכנס כעלמו שלל ימות סכרס עמי יודע כמו ילד יום כי כלרס סולך אל ציפ עולמו וכל יום מתקרב יוצר ולכך מלמו וללן אכס סולך למקום ספר כוי : שיהיה בטוח מהיותו בו ר"ל סמוס . ר"ל :

פת לחם

לדבראם אלו ולל יסמך לנס : נבונים למעדן למא סיעוד ויקלז לני אללו ימי' : אין לנו מברח ממנו וללא סגנוס סמפניו על סימונו נכויס ליוס מועד סוכר דכיונו עת למוס סמר שאלן מברח ממנו סוכר אין ארס יכול לכרות מן סמוח ועל עמדו כעלוס סוכר אכר ולל מנוס ומ' כייס ולמכוב לרס סיינו לרס לדרך מן סמוח וכלכס ועל זמן עמדו בעולם כלרס לעמיד לדין ותשבון אכר ונכס שנפגע כוי : ובמה שנפגע בו ארס ספורס לכיף לפניו ימי' עת שנפגע בו כלומר כשיעמידנו לפניו ימי' ליקן דין ותשבון : וההסיעה מסמרת וההעקקה כוי סכסיעה ממדת מלך סוזן כי ככל יום אכמות סכורכר כוי וסכסעקס סדירס מלך סמקס מן סלרס סכרין סכרית סכרית ידוע : והמרגוע רחוק מקוס מנחה סכס סמך : לזכור אחריתנו כוא וזכרס סמיתס סחיקר עלמו סכוסו למות ורמ"ל סמך סלכין לככין לרס כוי : לביית מועדנו סמקס סיעודנו לו : ובמדוי גופנו כוי ספסעקקו סכללל גוטס מן סכלללס וסמדיס וסמכס לרסלולס מדוס סכלנו ופרס שלמס מלוקוס מדוס סכלנו סיינו כלמלומס ודעות ורוע ילכרו סיינו ספורק כרע ע"י סייחו סייב ורמ"ל אכס לל סנס לל סכלללס כוי עכס סלמללס סמך ורמ"ל אכס לל סנס לל סכלללס כוי עכס סלמללס סמך

טוב הלבנון

נחיים עד הניש שמה : למועד לעת השמור לכל חו : ובמה שנפגע בו כמה שפייס אס כורלמו כמו ואל ספסע כי (ירמיה ז) : היום בא בוער כתנור וסיו כל זדים ועל עושה רשעס קץ ולכס מוחס היום סכל : והמבועה סממדת אלו דוחיס מדי יוס צימוס ארמיס טוכסיס אל סמקוס סהוף : והמרגוע רחוק המנוחה של עולס סהוף רחוק ממנו לל סמכרס מניסיס חליה ונכ"ל וסמרגוע קאר , ר"ל המנוחה של עס ספלו כעו"ל קצר כי סמרת המנו רכס עלינו : לביית מועדנו מל סכמוכ וניס מועד לכל חי (איוב ל) : דה לשון קרלס כעלכ כמו סילנו כס ליוס : כמיה היא כוללת כוללת סמחיס כל בני ארס : שיהיה בטוח מהיותו בו ר"ל אין שום אתן בנימי חיי סייחיה כמות ט מן סמוח : אינינו סמכרעכ סבוור וכו' ר"ל אין שום מועד לו יוס לו עשה סמכרעכ המנו ולל יכל :

אכר כס סכללוס חיל וסעוד אס סלמוס : הה למכוכה הזאת כוי ארץ רעיונינו נכויס ומגולללס כעפר סכללל סוזס מן ספיקריס סמניסיס ול על סלמול סכלרס סמקנו וסמה כסס אמר ולסכרות סואס לפי סייין כוא סלמענ וסממה לנ סלרס לכן כן סלרלוח סמוניס בו ויקרלוח בו וגם לני ספסעק ספסעקר כסס סכללללס כמיס סכרכי ימי' וסס וסס סללל סכין כלון נעקס ורמ"ל וסמלל צימוקלל : כי שח סרורוס עינינו סמחשכיל בר ואמר שכרו בו' על מדוי סכלנו סוכר אמר סח מללוח עיניס סכסוכיו על עיי סכלל וכל רוס ילכנו סוכר אמר סמכסיל לננות סכיור מווחס ללכ כמיס וכו' ירנ כ' סלרס וכו' אכס סללל סוכר סללל סכסוכל סכסוכו על סכרות סלמולס : קרבת קצו וכוא סכרות אליו כל ארס יע לו חייס קלויס וגס אל יסיה ער קן סמוגכל לו סוא לומן קרוב כמיס ימי' סמכיונו וכו' כי זו חיס וכו' ונלמלקו בו כללו סמוח עומד ממקומו וסלרס סולן ויקר לליו ולולו חו' עזר עליו וסחקלנו ימו ויכל אליו סמוח קודס קלו ויאל וכל סמוח אליו : בעת שרורוס רואה כוי סעלס זס על לבו כעת סללל רואס וכו' : סמברר וולוחו בני ארס ושאר כעלי חייס : סבלי הקדמת ידיעה בדבר שלל קדמה לו ידעס סכרוך מוכן למות כעת סכרוך ופרס ככאן כעלס כמיות קדמת ידעס ורמו מועד ידוע כי כן מליוו לדכני דוד סמלך ע"ס כודיעס ס' קלי ונדע ימי עס סיה ארעס מכ מלד חלי סמחלכ כקל לנעת קלו סקלוב לו ורמ"ל כקל סעכ"ס ויודענו סמלל ימיו אל לל ויכס קל ולי עניס או גס לימי עמודס או גס לימי וידעס רכיונו ימי סכרות וימי סכריתיס וימי ויודעס וזכרס ורמ"ל כקל לנעת ע"ס סלללס סכרוך סמק סמק ספסל . וסכס על סכרלשון אמר מכלי סמקתמס ידיעס כדכר ועל כעני סכרוך יודעס כלוי גזררס קן כעלשון כנס כמו רמו אמר ולל רמו ועל סכלליו אמר ולל מועד ידוע מל כל עייס כליוס סמך מקרבי סייס כייס כעווס סמיונו בו ולני וכני ח"ל סיינו דוד ו' כודיעס סמלר ככבת סמוח ורמ"ל כייס כלמלל כעווס כשאר ימות כשכוע כולס אין אכמו יודע ער מס כמוכו לו כמונס : ג' (לשונס על מן סמורס וכיוס וסכסע סוכר אכ"ל : שיהיה בטוח מהיותו בו סייחיה בטוח מהיותו בו שלל יסיה לו כמות : סכללערי

שער השבון הנפש

מתעבב מבוא בכל חדש מהרשי השנה ולא ביום מימות החדש ולא בשעה משעות היום ואיננו בא בימי הזקנה מבלעדי הישישות והבחרות והנערות והילדות והינקות, אך הוא קורה (ס"א קורא) את החיים בכל זמן ובכל מקום, וימשל בזה כאלו המלך הפקיד אצלו פקדון ולא קצב לו זמן להשבתו וצוהו ושיהיה מצפה לו בכל עת כדי שלא ילך למקום אחר ושיהיה נמצא עת שיבקשהו המלך היתכן לו לדור חוץ ממקום המלך (ס"א לסור ממקום המלך) בעוד שהפקדון בידו. ויש שממשל במי שיש עליו חוב בלי זמן קצוב והוא מצפה עליו בכל עת לא תגוח נפשו עד שיפרענו. וכאשר יחשוב האדם עם נפשו על אורך עמידתו בעולם ויזכור כי קהל מחבריו נסעו אל העולם האחר קודם ממנו בעת שרזיתה תקותם חזקה לחברת העולם ולא ראה לנפשו יתרון שיחייב לו התאחרו מהם יקצר תוחלתו בעולם ויוחיל לאחריתו ויחשוב בצרתו לעת נסיעתו ויחשוב עם נפשו קודם יום החשבון. ואמר אחד מן החכמים מי שקדם המות לפניו תקן את עצמו ואמר החכם (קללת ו) לב חכמים בבית אבל ואמר (פס) טוב ללכת אל בית אבל מלכת אל בית משתה באשר הוא סוף כל האדם והחי יתן אל לבו, רוצה לומר בחי מי שלבנו חי כלומר המבין המכיר ואמר (פתיים קמד) אדם להבל דמה :

והשבעה עשר השתכלותו בעת שתמה נפשו לחברת בני אדם ולהשתעשע בהם במעלות הברידות והפרידה מבני אדם וברוע חברת כסיליהם מבלי דחק שיביאנו

מראא לנפש

וימשל בזה וסגמל בזה שסגמל כהם לבון דעמו לדיקא הכורא שלם יסות דעמו ממנו ימי כרי כוא נחון למקמו: ויש שממשל בזה וסגמל בזה שחייב כהם לנחם ידי וחוכנו בעודנו חי ומלחר שאלקם חיוי אינס דועיס לו כרי כוא כחוב כלל זמן קלונ לפרעון: מי שקדם המות לפניו תקן את עצמו מי שרואה שאלקם כ"א מתיאס לנפשו קודם מתיאס על לבו ומתקן גם כוא לא"ע לדרך זכ ומתקן לנפשו:

והשבעה עשר השתכלותו בעת שחמה נפשו שיהאוס כהם וישחוק לישכ עם מנת בני אדם ולסחשטע עמיהם והוא סונר שטוא לו לעולם ולנחם רוח אכל יסמל כשכלו כמפ מעלות טובות יא כנדידות וכסריות

שוב הלבוך

ואיננו בא בימי הזקנה כלומר אינו צמח בו שיבא דוקא בימי הזקנה: מבלעדי הישישות ימי הישישות הם קודם הזקנה: קהל מחבריו אמיס דומיס בשמי חייבים אליו או לא"ע בשמים פתוחים ממנו הלכו לעולמם: תקותם חזקה לא שמו המות לנגד שיהיה כמו הוא אך היה תקותם לנחם ולנמוע צעמי העולם: ולא ראה לנפשו יתרון שיחייב לו כל' אינו רואה בעצמו שום יתרון על האנשים האלה אשר מתו אשר אנוס היתרון יחייב שיחלחך הוא ויתקיים בנפשו" וימר מהם: ויוחיל ויקו: יום החשבון יום המיתה: מי שקדם המות לפניו תקן את עצמו כל' מי שמקדם לעיני עיני המות ושם חותו לנגד עיניו תמיד מתקן עצמו באשר הוא סוף כל האדם התכלית של האדם הוא המיתה ועולם הבא: אדם הוא הכל כי שיקרו ותכליתו יום המיתה כהפסד האדם כהפסד מעולו והוא לא נשתאה בצוואות עולם הזה להיות זרובה לזכור החיים: במעלות הברידות ישכנ כד מבלי יתחבר עם מרעים: וברוע חברת כסיליהם שיחובו כדעו המעשיות הנחמדות עם הכסילים: מבלי דחוק כל זמן שאין לו הכרה על המשתב עמיהם

פת לרמ

מבלעדי הישישות ותבחרות כרי טרע זמי שחלר מסוס לתחלתם: בכל זמן ובכל עת בכל זמן מנחם מלרו וכלל פת מעתה כשהו וסוקה וסיוס: וימשל בזה ועטס משל לעלמו: לדור ודיון למקום כרי כממשל בזה שגריק כהם לבון דעמו לדיקא הכורא שלם יסות דעמו ממנו ימי כרי כוא כחון למקמו: בכי שיש ע"יו חוב כרי וסגמל שחייב כהם לנחם ידי וחוכנו בעודנו חי ומלחר שקנת חיוי כלל דעו לו כרי כוא כחוב בלי זמן-קלונ לפרעון: על אורך עמידתו כ' כמה חי עד סוף: שהחיה תקותם חזקה כרי כלומר שלא כרישעו מקדים שפס מוכתם לסדר מן העולם שדריכא לפי שמת כתרופס ולפי חוק מונס ומרכנתה סח מקדיס שיטאלו עוד כניס רכנס בתנחם העולם: ולא ראה כרי איננו רואה בעצמו שיש לו יתרון עליהם כהם כניס או מלר כהונ שיהיי סירקון כהם שיחלחך בתנחם העולם וימר מס כלומר שאלמח כוא וודע בעצמו שטוא לו שום יתרון עליהם: יקצר תוחלתו כ' כדרישעו כהם מוחל לכניג מן העולם: ויוחיל לאחריתו אמר לבון תוחלת לפי כמשל שקדיס שבעל שקדין מוחל זמן שכנת שקדון: ויחשוב עם נפשו חסכון עמוטיו: מי שקדם כרי מי שמתקן קדם ועמד לנפשו כלומר מי שמליר דעתו וחושב סמיד על המות כעומיס אנו שכווליא תקן הליא כהוא עצמו: רוצה לומר בחי כמלת חי: המבין המכיר המבין ויחשוב לו שבעלות הכדירות וספידות מסיס וסלח כנתת בני אדם על התרת כושיס מקום אחר ועל הסגמלות דעהס וספידות וספידות אמר וסלפתעיס כהם כהם ונגד כהסיס אמר כהסון כנדידות וספידות וספידות: וברוע חברת כרי פוסק כהסיס שיתקון כדוע חנתס כסיליהם ומלר מגלי דחוק כ' כלומר שכווליא כהם מוכרה להחמרות לנפתיס כעסק עמא ומתן או אומטיוס כמי"ס החקייס כהם עדיני כעכ

אמר כהסון כנדידות וספידות: וברוע חברת כרי פוסק כל כהסיס שיתקון כדוע חנתס כסיליהם ומלר מגלי דחוק כ' כלומר שכווליא כהם מוכרה להחמרות לנפתיס כעסק עמא ומתן או אומטיוס כמי"ס החקייס כהם עדיני כעכ

שער השבון הנפש

לכך ומרעת חברתם מותרי הדברים ואמר ונאמר ובלבול ארוך אין צורך אליו ואמר החכם (משלי י) ברוב דברים לא יחדל פשע וגו', ואמר אחד מן החכמים אצור מותר דברך והחכם מותר לשונך ומדבר בכני אדם והזכיר רעותיהם וספר בננותם, ואמר הכתוב בענין הזה (תלמיד נ) תשב באהיך תדבר וגו' והזכיר דברי השקר ובוהא אמר (סס נט) הוות בקרבה ואמר (ימימי ח) הקשבתי ואשמע לא כן ידברו ושבועת השקר והשווא שאמר הכורא עליהם (שמות כ) כי לא ינקה ה'. ואמר א' מן החסידים לתלמידיו התורה התירה לנו להשבע בשם הבורא באמת ואני איעצכם שלא תשבעו בו לא באמת ולא בשקר אמרו הן או לאו והנאותה והליצנות ובוזות קצת היושבים והשחוק עמהם. וכבר יחדתי בהרחקת הענין הזה שער כספר הזה והוא שער הכניעה והעדר יראת האלהים מלבו בעת התערבו עם בני אדם ושיחתו עמהם עם כיעוט הצלה מהוקתם בממונו ודברם בו והחונף ואהבת קנות השם להתנאות בהם ולהתגדל אצלם כמה שהוא יודע ובמה שאינו יודע ממיני ההכמות והמעשים, ומהם חיוב הציווי בטוב והזהרה מן הרע אשר ציונו הבורא עליו באמרו (ויקרא יט) הוזהבתי את עמיתך ואנחנו חייבים להזהיר מן הרע בנ' דברים הא' מהם בפניעת היד כמו שעשה פינחס בדבר זמרי ובזבי . והב' למחות בדברים כמו שעשה משה באמרו לרשע (שמות ג) למה תבה רעך .

מראש לפנש

מנ"א וכמה רעות מתקשרות במחנה כעלים וסוף ממש' חוסר אחד לאחד : ומרעת חברתם אחד סוף ממותרי כדברים הם דברים בטלים : ואמר כל מה שסוף יכול לדבר ולספר וכן : ונאמר מסע כלה וכלה . או ואמר כך אחד עליו ונאמר אמתו שסוף הכל כלימו דעת והזלזול סמוך סיקר כעלם ועוד טובע משיגת כתי כסיוות של עיני שמדברים מנ"א ומספרים ענינותם וכן נשבעים בתוך דבורם כלאו ולשקר ללא לזר : אמרו הן או לאו בלומר כניגלו עממם שכן שלם יסוד דקד ולין עקלם יסוד דקד ולא סעקטו לעולם אלף אמרו (מתיב' ק) הן או לאו ואלמנו דברים : והעדר יראת האלהים סרבו ולין שסוף נמוכד לניס נודאי לא יסוד אלסום לגוד טויו וכל כהות שזכר כס איוון שליסם מקבלים פני כעלניו וסס כס משיב כס קרטיס כס לליס וכס מפסי לסי' וכולן חליוון דניגור ונקראים רע ומביני רע לא אל חסן רעע אחס לא יגודק רע . ולי' ריה סקבע עמנו כניס קנותו לשיח כעלם ודרכם כעלם כקרא לן כיוון שאפשר לו לעבוד דרים אוחו סעט אליוני וסוף מקרא לן כי סוף דומה למס שאמר לו המלך מנח וסויס טס' א' וכל סעמנס יסוד שגך וכוא וסעב טעל כלא וס סעמלולן מן סוכוניס וכויס אלנו סיס ליגות גדול מזה . כן כמנעל מד'ס אחר שידע השכר כדול להסוק כהוסס לינו כיה לן ממש

טוב הלבנות

עמס : ומרעת חברתם וכו' פוטם הרעות המגיעות מן סוכות כלה : מותרי הדברים אחד מן הרעות הוא שמרגיל עמנו כדברים בטלים : ואמר ונאמר כך אחד פלוי ולפעמים טועה הדבר לאחד מהם ועובר על לא מתך ריביל וכן ונאמר כך אמרו על פלוי וחס הוא לזיה גארף לפלוי הוא עובד על לטון רע : ובלבול ארוך ספריס ארוכיס ח' עורק להס לא לתקון הגוף ולא לתקון העס : ברוב דברים לא יחדל פשע י"ל כעילות ולטון רע : אצור מותר דברך הסמן מותר הדברים מל' חומר : תשב באהיך תדבר מתוך סעטו ריביל כדברים בטלים לא יכול להספיק שידיבן סוף כלחיו : והכוב וכו' אף זה מן הרעות המגיעות : הקשבתי ואשמע לא כן ידברו הכניס חומר כשלי הולך כקרבס חיי מקטיב ומאוזן שיון אחד מהס שידיבן האמת והסכון : אמרו הן או לאו ד' סעמלמו הן או לאו : ובוזות קצת היושבים שניע להסלולן ולכיוון קצת היושבים : והעדר יראת וכו' כלו' ועוד המניע מהמהברות מן הרע הוא מה סעט שמדבר עמם חיו פניו לשקוד על ירחת חוליס : עם כעטו הצלה כלו' שיון ההסככות מועיל כלל לחיקן גוט בעיני משאו ומתנו : ומהם מן הרעות המגיעות : חיוב הציווי וכו' שאכ

פת לחם

כלה מוכנס סוף מותר רע : ומרעת חברתם כו' כלומר כנס הספר לן מקלם מן הרע כעטו לחדס כהכרתם וסוף מותר כדברים : ואמר ונאמר כלומר זה חומר יחוס שמרעט כס חומרן כן אחד פלוי וזה חומר כן וכן כעטע ונאמר מסי הסמן מלן כלס עזולטט נלטון אשכס : ובלבול ארוך שמכילולין ומגיבוס דברים ח' כזס שסס עניניס מדרסיס איוון להס סעקבוס וליוליו כוס ח' ארוך כשתיס ומסל שסן וסכלולו וסעכרבו וריס שליסם לכלילס ולין כסס טועלת : לא יחדל ששע עמי רוב דברים שיתגלל כסס לטון רעע או ליגות או מתקום : ואמר כהכיר דברך לטון חומר כלומר למס חוליק כל דברך ללא לזרך מוטב שיסו חוליק אלץ וכוס סוכל לתוס לטון מלדבר כניי חדס ר' . מלדב סמי' כתיב : ומהזכיר רעותיהם מעביטת רעים ועל סמדות כמנועות אסר כנינות : תשב באהיך כו' אס טפס וחזכר לחלק דברים מותרים נודאי לא חמלט ענין חמך סמן דוסי כי כרוז דניס כו' : והכוב ודברי השקר מוסכ למעלס על רעות מנחויס : לא כן ידברו חוסי מדרסיס דברי אמת כמו זן כנות לפסד חוליק ח' : אמרו הן או לאו אמרו סלף' כתיב' כלומר כניגלו עממם שכן על לחמם כדברים כעטויע ס' סחמרו האמת על כן ועל לאו לאו כלא כעוס : עם סייעום החליה ח' שטל כרוז לא יחלט סמוקס : לו עמי סחכיס רזוס כסיחיס ילה סל סחפורי עניניו ויובלו יכיוון לו אחסי כמנונו או לדבר כניגול סעכטיניס סעגלו לס : והרובף מדס חנופיס : ואהבת קנות השם להחבאות כו' ע"י שטבויע סכריס סחוקק לקנות סס אללס וס יביאלו סחמולו לס כלומר לנשות מעשים טובים ככדי לסות נחלס לסס אכוס כעמשו : ובמה שאינו יודע כו' כנס כחמותם וכמלכאס שאינו יודע עס יסכלל כשקר ויחמר שידע : ובהם מרעות סכרוסיס : חיוב הציווי בטוב והזהרה מן הרע שכל יסחלל עניניו זס עם סל חדס מחייב לזה את וזלמו וללמדו ונרזו לנשות טוב אס כוא רחלס סעוף מהסל כו' ולסוכורו מן סעט אכר סוף רחלס כו' וסס סיכס כהכריס יסמיו כוס חוליו לא ילה ית ויסיס עעס ע"ז וסס לאו לינונו מחויב כמו סיכרל : ואנחנו חייבים כו' כולך

שער השבון הנפש

הגו' בלב כמ' שרוד ע"ה (תהלים נו) שנאתי קהל טרעים וגו'. ואם יכול למחות הרשעים עכ"פ ימחה שאין עמי הארץ נמלטים מן הקצור. וכאשר תתבודד במלה מעליך חובת הצווי בשבוב והזהרה מן הרע בלי ספק והוא דבר קשה לקיים מצותו ולהשלים חובתו כמו שאמרו חז"ל העבודה אם יש ברור הזה מי שמקבל תוכחה ואמרו קצתם העבודה אם יש ברור הזה מי שיודע להוכיח ומהם הפסד העצה וחסרון הכרת השכל בחברתם וריעותם והתלמד רוע מדותם כמו שאמר ההכם (משלי יג) ורועה כסילים ירוע. וע"כ אמרו רז"ל שיחת הילדים וישיבת בתי נכסיות של עמי הארץ מוציאין את האדם מן העולם. וכללו של דבר כי רוב העבירות לא יגמרו אלא בשנים כמו הזנות ורוע משא ומתן ושבעת שקר ועדות שקר וכל העבירות שיהיו בלשון לא יגמרו אלא בחברה ובהתערב עם בני אדם. אבל הבדידות והפרידה מבני אדם סבת ההצלה מכל מה שזכרנו מן העבירות והוא מהחוק שבכרמים הסביאים אל המדות הטובות, וכבר נאמר כי עמוד בר הלבב אהבת הבדידות ובחירת היחידות. על כן השמר אחי פן ישיאך היצר וייפה בעיניך החברה והתערובת עם בני אדם ויסייך לכסוף בעת היחידות והבדידות להם. ואח"כ השמר פן ישעה אותך רעיון לכך כי בחברת חכמים היודעים את האלהים ואת תורתו והתערב עם גדולי בני אדם העדר ענין הבדידות והנחת מעלות היחידות אך היא הבדידות הנמורה והיחידות השלמה ובחברת אנשי החסד והתורה מעלות רבות יתירוח על מעלות היחידות יאריך ספורם ואמר ההכם (סו) הולך את חכמים יחכם וגו' ואמר (סו כג) הט אונק ושמע דברי חכמים ואמר במי שלא התחבר עם אנשי החסד (סו טו) לא יאהב לץ הוכח לו וגו'. ואחז"ל קבוץ לרשעים רע להם ורע לעולם ולצדיקים טוב להם וטוב לעולם פזור לרשעים הנאה להם והנאה לעולם ולצדיקים רע להם

מרפא לנפש

ומלך זה הוא פונר נפש הדתם גם ונמרת נומד תורם צריכין לנסור מדכרס בטלס כי אם נכנס דבר לינגוס לנגז לא כנגדו ד"ת כי וסיס וכל סרולו לסתחק מעציות יתרחק מחנת רשעים ע"ס בלוק; ואם יוכל בו' כלומר אל"ס ארנסה סענין; הוס מתייב לסתכל דוקא בנכרסם ולספוח עין על מעשיסם כדי לידע כסלום ולסויבס אוחס משל"כ אס אסתחק מחס ולא אדע לא לכולל לקחיס מוטס מוכיס לישל שלינו כי ממיני אס יוכל אול למחות ודכניו בטעמיס אף שול אדע עונס יוכל למחות ולקיים מצות טובת מוכיס שלין עס סארן וכו' וסכו. ס"ל: וארזכ השמר פן וסיעה בו' ר"ל אחר סתרגיל ענמן כבידותן פן טעסע והאמר בלבבך כשתחבר עם חכמים אמתים וגדולי כ"ל שנסע סעדין ענין כבידותן והאמר כבידותן וזמר טוב מלשתחבר לחכמים אול לחכמים אול כ"ל כשאר תחבר אל כבידותן סמורס וכ"ל חול סוכ אל כבידותן סכ על שולאיכון של חיש שפוסקין כסורס כר כנד והמרו קס לך סכר :

טוב הלבנות

יתחבר עמהם ויראה מעשיהם המנוסים הוא מחויב להיכיר אותם מה שח"ל לו ללכת בימי ימי חובתו כמו שמבאר הו"א; והשלישי בלב מיני שיטת אוחס וליך יסול אוחס מחלר שיושב ומדבר עמסס : ואם יוכל למחות כלו' אינו יולל כשאלחו אוחס בלבד : העבודה לטון שנועה: בחברתם וריעותם כשתחברו לכסילים: ורועה כסילים מ"ל אהוב וריעות: ירוע ירוץ ויסגר: כי עמוד בר הלבב העמוד שעליו נשען זכות ונרות הלל : וייפה ישיב יפה כשייך : ואח"כ השמר פן ישעה אותך וכו' אל ישעה אונק מהשבות לכך שאלך אס תחמכר לחכמים והיודעים אס אליהם חננל מעלין מעלת הבדידות : אך היא הבדידות הגמורה ארנסה זו היא עיקר המעלה הזאת שמהם חלמד שלל להחמכר לרשעים ויתעבה עליך שאלך המעלות : לא יאהב לץ הוכח לו אל הבדידות והפרידה סס סיון סתכרס והסיעות סכלסטי : וכבר נאמר כי עמוד בו' ככר נאמר מסי חמיסם של איתן לחדס להיות כר לבב אל לא ייכר לו לעמוד: חוק אסנת כבידות וכו' כלומר שחשוב ליש כדו להחמיר לטיות כבידות ועל עמוד זה סתוס כר לבבו כשמת ולא סתקוס : ויסירח לכבוך בו' כנע סתקוס מתגודד וסירוח יסוקן לטופך להכריס ולכניס כסגודותן : ואח"כ אחר שול טעמע לדברי ותכרס כבידות סכמר פן יסע בו' כי בחברת בו' רעיון לבר יטעס לזכר אחר אכר סתקוס לחכמים וכו' כלומר אס חדין לחכמים יסיה זה סעדי כבידות ונמח סירודות סכר ככר מהיני סס : אך היא הבדידות בו' כלומר של עמלס של סעועיות סעומדים לטיות מוכריס מן כבידותן טעני כומר שלל ויכר עו כמכרסם : ויארך ספורם אס סכסי לסכרס

פת לוח

סוקן ומכר און קסס ללח רדי חונב דבר זס : ואם יוכל בו' שאין עמי הארץ בו' כלומר בו' אחר ארנסה סענין סוכ מתייב לסתחבר דוקא בנכרסם וספוח עין על מעשיסם כבידי לדעס כסלום ולסויבס אוחס משל"כ אס אסתחק מחס ולא אדע לא אולל לקיים מצות טובת מוכיס לישל שלינו כר ממיני אס יוכל אול למחות ודכניו בטעמיס אף שול אדע עונס יוכל למחות ולקיים מצות טובת מוכיס שלין עס סארן וכו' וסכו. ס"ל: וארזכ השמר פן וסיעה בו' ר"ל אחר סתרגיל ענמן כבידותן פן טעסע והאמר בלבבך כשתחבר עם חכמים אמתים וגדולי כ"ל שנסע סעדין ענין כבידותן והאמר כבידותן וזמר טוב מלשתחבר לחכמים אול לחכמים אול כ"ל כשאר תחבר אל כבידותן סמורס וכ"ל חול סוכ אל כבידותן סכ על שולאיכון של חיש שפוסקין כסורס כר כנד והמרו קס לך סכר :

שער השבון הנפש

ורע לעולם, ואמרו יהי ביתך בית ועד לחכמים והוי מתאבק בעפר רגליהם והוי שותה בצמא את דברייהם ואמר (מלאכי ג) אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה' וישמע: והשמונה עשר השבון האדם עם נפשו בעת נבחותה והתנדלה ורוחק משאליה (ס"א מאויה) בעוה"ז והוא שיתבונן ערכו בין העליונים והתחתונים ויתבאר לו קטנותו ועירותו בין יצירות הבורא יתברך כמו שבארתי בענין הזה כשער הששי מן הספר הזה ויסתכל אח"כ במה שחלק הבורא מן הנדולה לאדם שהשלימו במיני החיים והצמחים והמוצאים כמו שכתוב (תהלים ח) תמשיליהו במעשי ייך ונז' ושהודיעו חקי תורתו והעמידו על כל מה שיש בו תקנתו מסודות עליון העוה"ז ותחתונו והרים מעלתו כשבתו ובהודאתו לבוראו ובקראו אליו בצרות ובענותו בעת המצוקות וכתרו בו ושלחו אל בראויו ומטרו אליו סודות נבורתו והראות המופתים על ידו עם מה שיארך ספורו מן המזכות הנסתרות והנראות הנפישות והרוחניות הכוללות והמיוחדות חסד וטובה עליו. והסתכל אחי כמה ערכך נקלה וענייך נבזה וכמה נדלך בוראך עם מה שאינו צריך לך ונדל צרכך אל השגרתו והנהגתו וחוס על העמדה הנדולה (ס"א המעולה) הזאת אשר עמך בה והמעלה הרמה שדרימך אליה בעולם הזה והגמול הנדול שצפנו לך בעוה"ב והדבךך בעבודתו ובהודותו. ואל יביאך מה שנשאך הבורא בו במה שזכרתי לך מחסדו וטובותיו להתנאות בענייך ולהתנדל בנפשך ולהתרומם בחסד הבורא עליך ותחשוב כי מן הרין הוא לך ושאתה ראוי לו ויאות לך כמוהו. אבל הדבק בכניעה ובענוה ובשפלות

מראא לנפש

ההשמונה עשר השבון האדם עם נפשו בעת גבורתה וכו' ר"ל כשפנה נאווה וגדלתו כלנו אל אלה לומר מי אמת וכמה מעלתו ונסתר שש"י כרס מעלתו על כל כנפואים ועי"ז כח שואל ומתן דברים הסס רחוקים ממנו ומתו שקאויס סס לו אכל נאמת ויתבונן שואל קטן וננסו מכל פעלוים והמאוסים כאב נמלא כשיר כסעטס ונסקדמת שער שלטיש יתבאר שפארס חסר והלם משאר נעיש בני דברים ע"ס ואע"פ שפריס מעלתך ומתן לך גדולס ומתמסל על ככל מנו שפספס אל וניסס לנן בעטור וכו' לפי סל"ב כי כוא סנוק לך כל אלס רק פסיס כענד סנוס ספריס אדוטו מעלתו ראו לו שצנע

פת לחם

למסר ולפארס יסיס עיני ארו: בעת גבורתה והתגדלת כו' כסואו מרנע נעלמו שפסו מנכס פלמס ומתגדלס ואמר מנכס על נקסס ככדור והתגדלס על הגדלס האוהיס: ורוחק סשאליה ודוחק כלים נמלא כשיר כסעטס ונסקדמת שער שלטיש לשיג פמלסו ונרמס פמפריס אב לפי ודוחק כרי"ש ופירסו כדוחק ודוחק: קטנותו ועירותו קטנותו כמותו וחקירותו כליכות: והמוציא סס מיס פמלסו ומיסי סלכניס סמוציאויס אוסס מנתן סלכין: והעמקרו על כל מה שיש בו קקנו כו' לשון פממדיס כלאן כוא לשון סכנס כמו פלאמר ח"ל אלל רבי מאיר סל"י כילו מצינו לעמוד על סוף דפמו וכו' לשון מורגל בין סכמיס וכוננו ספריס נתן לו דפס ובינס להשיג סכנס דברים ממופריס מעליונסי סל עולס ססס כגלגלס וכוכביס ומתאנו ססס פנפ כנפואיס סתללו ספולס ואדיפוס ססס סס מוסינו על יד ססס סקנו: והרים סעלרו כשברור כו' נחמס שמתקל ממיס סכנס וסכדלס ומשקעטס כו': ובקריבו אליו כצורה ובעטורו כו' לצרות כונוס על כנפואס פמלסס כמו מלאיס רעיס ומפוטו ר"ל ומקוקו סס כנפואס מתמס סעניק ומטו ארס: וברורו בו כנח לו לנכוד לפשו: על כנפואיס כפאפו שפולס מנכארו לכחירו ומתמלחו על כל כנפואיס וכדיס כונוס: ומסר כו' שמכר כו' פממחוס והכנסס וכויפוס סודוס כנכורו וכפואיס כנפואיס וכסנכנס כמו אס ידי נסו שמיס וכל כנפואס אויפי וכן כונע סיס וחסמו גליו וכן פאמר שמיס חול גנול לוס ודומיסי: והראות המופתים על ידי על ידי פמלחו סס נפוא יסאל: הגופות והרחיניות כרומיות סס ספריס וממלחו ומיניס סדעס כסיס: והכוללות והמיוחדות ומבאלו כשער מציניס: חסד ומצבה עליו כלל

הכמים לה יך מן יוכימו: או נבררו יראי ה' איש אל רעהו ונ' כשישמו יראי ה' הדברים היוצאים מהטופרים בהשגחת האל בלדס נדברו איס אל רעהו ומדריס דברים ומפואיס וטפריס כסיס פד סימלנו כעלס ל כל דרכיו כפסס אל אמונה ואין של והקב"ה מקפיד לנשום לעשות דבריהם ליהוט דבריהם ומקיימס קו פי' רש"י והד"ק ז"ל: בעת נבורתה והתגדלה נמנן שפסעס מתמקת לו וכו' סעלסו מתמלחו לו כמו כשעטס שגיניס להס ואפס"כ לה מנע וקחס הקב"ה מהס: והכנפואיס מימ מתכנס ונכניס טוכוס הנשפלות כצדמה: והעמידו העמיד אוטו להנין: מסודות עליון העולם הזה והתרתונו כלו' שגיניס מסודות שפס פעלוים כעלס היס ומה פאוא מתמקת כעלס היס: כשברור וברודותו לברורא מתן לו לז לדעס חסד אל פעלו כל היוס לשמח אוטו ולקרוס אליו כיוס ארסו: בעת המצוקות כעט שגיניס לו לר ומקוק: וברורו בו כנח בו מכל העמיס: ושלרו אל בראוי כמר לחמס להקיס כיוס מקנינו לומר הנפואיס לנסודוס: ויאות לך כמאוו

מתייב

וי נח עלטו ממנו יתברך כנורת חסד וסוכה: ערכך נקלה וענייך נבזה על מוסס פארס סואו קל כענינו ארמ ערכך קלס ומל סעני סנסנמו וסמוס כרציו סואו מתוק כסיס לנכסס ארמ ועטק נכוס: על העמרה הנדולה בו והמעלה הרמה בו על שפסילו על כל כנפוא ספריס כיל ארמ כעמדיס נגדלס כלו' סעטרו עליס ככאר מלכות ומפיליו מליכס ומל ספריס מעליו כעטס וכדלחמו כיל ארמ וסמלסו כגדולס וכו': להתנאות כו' ולהתגדל כו' ולהתרומם כו' עד פי' אל ויסלל כפאר ימיס פיס: ויאות לך כמאוו דבר כמאוו ואמר פאפס ראו לו ויאות לך כמאוו עד מאמר ח"ל כפאק אדק לכפיו וי' ט' נכס לכונו וכו': ככניעה

שער השבון הנפש

שאתה ראוי לה כשתודה באמת על ערעך בכריאת הבורא יתעלה כמה שחייב בו העבד החלש הנבזה הנקלה כשינשא אדוניו מעלתו וישיסהו עם אנשי סגולתו חסד ממנו עליו סבוות נפשו והיותה בעיניו כערכה הראשון קודם שגיביר אדוניו חסדו עליו ואל יתגדל לפניו ואל ינבה לבו כמה שהגיע אליו מן הגדולה והיקר ואל יבקש ממנו משאליו ררך רגילות, אך יעווב ענינו אליו ויבטח עליו ועל טובו. ואמר על א' מן הצדיקים שהיה אוסר אחר תפלותיה אלהי לא נשאני לעמוד לפניך כלי כפחיתות ערכי ומעוט ידיעתי בגדולתך ודומסותי כתי אתה רם ונשא ואני נקלה ונבזה וקטן משאול ממך וסקראו אליך שבה והלל וקדש שמך המקודש בקולות המלאכים העליונים הקדושים אבל הרשני (ס"ה נשאני) על זה מה שרומסותני בצוותך אותי לקראו אליך הרשתי לשבח את שמך העליון כפי הברתי אותך וידיעתי בכבודך עם הראותי עבודתי לך ושפלותי לפניך ואתה יודע תקנתי ואופני הנהתי ולא הודעתך בצרכי להעיר אותך עליהם אלא שארניש בגדול חסדני אליך ובמחוני בכך. ואם אשאל ממך בסכלותי מה שאינו מוב לי ואבקש ממך שאין בו תקנתי כחירתך העליונה טובה מבחירתי וכבר הנחתי כל עניני אל גירתך הקיימת והנהנתך העליונה כמו שאמר דוד ע"ה (תהלים קל"ה) ה' לא נבה לבי ולא רפו עיני ולא הלכתי בגדולות ובנפלאות ממני אם לא שויתי ודומסתי נפשי כנסול עלי אמו כנסול עלי נפשי: והתשעה עשר השבון עם נפשו כהצלת הבורא אותו מפגעי העולם וצרותיו ומיני חלאי בני אדם בו ואופני המאורעים והמצוקים סמאסר ורעב וצמא וקור

מרפא לנפש

יוצר למט אדוני: ושלחו אל ברואיו מי שבו ראו לנפואה (או ריגל למשול כנס) : ואל יבקש ממנו משאליו ררך רגילות ולמר מאחד שמתן לו כי כנס מחוייב למט לי כן לעולם אך יעווב ענינו אליו כיו: וקדש שמך ולקדש שמך ס"ה לומדן הסתם סולח עיני נעיל כחשון סמאסי ומיני סעס: כגמול עלי אמו כיו כנר פירשט לעיל:

פת לרם

טוב הלבנון

מחוייב לך כמו חלו המצות: חסד ממנו עליו חין שום גמול שקדם לו הענד אך מהסדו כי נכר עליו כלכד: מבוות נפשו סיכיה כיוו נפשו: ואל יבקש ממנו משאליו ררך רגילות כדכך שהאדם מורגל לשלול מלרס זולמו שאינו יודע מה לרין לו ואיך לופי תקנתו ואינו יודע תסוימותו גנדו: אך יעווב ענינו אליו ישליך עליו יהבו והוא יתבצר יודע יומר לופי תקנתו ומה לרין לו וכמו שמכר בתפלה אחד מן הצדיקים שהכניח: לא נשאני מל' הנהש השיאמי: וקדש שמך לקדש שמך: להעיר אותך עלהרסו לכוידע אותך מה לרין לי: ושארניש בגדול חסדני אליך אי מיציא ממסתי מה שאני לרין חליך כדי שארניש כיומר מגדל החסדון שני: ולא הלכתי בגדולות ובנפלאות ממני לבקש גדולות האטלויס ממני אם הוא למצחי אל: כגמול עלי אמו השלכתי מניך כמחוני כמו התיטק היוק שכל מחסרו ובמחוני עלי אמו שהיא יודעת מה לרין לו וכך שמתי נפשי לנגד: בטול

בכריעה ובענוה ובשפלות גנד ל'שנות גלוסו סמאסר החלש הנבזה הנקלה גיכ כנגד ג' כניל: חסד ממנו עליו שכל אליו מחבול כחוקה חסד ולא נגמול: מבוות נפשו מוסכ על מלת שקייב בו: והדחתה בעיניו שהכיס נגשו כענינו כערכה וכי: אל יתגדל לפניו חמר כן לפי הנחשל סכרי כספאריס מתגדל כולו מתגדל לפניו ויתבצר כי ענינו משוטעות ככל מקום: ררך רגילות כלומר בני שום לב רק מלך כרגל: יעווב ענינו יעווב סכסונו עליו יתבצר: לא נשאתי גנדיון: סכלי כמחירורה ערכי לא סכלותי מם שאני מכל כפחיתות ערכי סלחתי לעמוד לפניך ולא גיכ מיעוט ידיעתי בגדולתך כיו: כי אתה כיו לומר כי נחמס יודע ומכיר אי שיהיה רם ובא כיו: משאלו ממך מלכותי כדאי ורלוו לשלול ממך לקדש חליך שבת והכל ולקדש שמך המקודש וקדש סקניס סמאסר סללם לרדו וחלי' קריאת השבח וחלי' קריאת השבח שפסס סמאסר סמלס והאלה סלרסיס תפולס עומת סלרסו כפסלסו ררך שגדך למד סמלס שנתו כ'ל מקום מה סמלס חולי' וסס לרסו ונצרות סמלרסיס סמלגלג קדשת ססס וחלי' קדשת סלרסיס: בצוותך אותי לקראו אליך סיטו קריאת השבח סלל וחלי' חמר וסרשתי לשבח חל שפך ספולין על קדשת ססס סלרל וחסר כפי סכרתי חוקן: כקריאת השבח ועל קדשת ססס סלרל ודיעתי ככבוד שגלגול סוס סמאסר סקדוסיס כיוו ככוד סל סמקומו: עם הראותי עבודתי לך נקריאת השבח שכן גמול כוכב סקדוסיס גנדו סמלך ע"ס ועל קדשת ססס חמר וסמלטי לנפך שגכוד סלרס קדושו יתבצר מי שרשי מעלס וסלל לכונו: וסמלך ככוד כיו חמר סלרס קדוסיס קנתו לכונו: ואתה יודע תקנתך קנתו לכונו ככססו ספוטלס ואינו ספסלסו חליך להחוככ להלל מן סניוק: בגדול חסדניו אליך שגלס חמר סלרסיס חליך קדש סלרסיס כיו ככללה סקניס: מה שאינו מוב לי נקשת סלרסיס וחבקש ממך כ' סכללת חק: בגירתך הקיימת סקניס: והנהנתך העליונה כמחירורה: ה' לא צבה לבי כיו: ל'שנות גנד ג' שאמר למעלס ולא יבדל כיו לסמלסו ולסמלגל וסמלרסיס: כפגעי עולם סס המקריס סמסלססו כפולס וסוגססו בו דרך סלכוס: וצרותיו דניס סמלרסיס: ואופני המאורעים מקריס סקדוסיס לרסו סמלסו סלל סמלר ססס: והמצוקים ומקוט סלל: סמאסר ורעב וצמא דכריס חלו סס פגעיס ספוטניס לרסו סלרס סלל כמו עיר ככאל סמלרסיס סכרסיס שגער לוסר עמסס על כנחו ומחירך עמסס כרעב וסמל: סקור ורסס סס סלרסו ססס מרסס לרסו סמלרסיס סמלרסיס וסמלסו ססס סעדר ולא קינון ולא יקדע מעלס סס ר' סמלר כמלע וכן לא יספך לומר על קור חוס סס פג על ססס ידיעתי ומחוייב לבל כענע ספולס וחי' חרס גמלס סמאסר חל ססע וחס סכרס וחס יקדש סס פג על דבר סלל סמלר סלרסו וסלל ידע סיכולו עליו לסי סמלרסיס סיכיה חרס מנגוס ססס ככל ימי חיוו וכונו: וכמי

וחוס וסמי המות והחיות הרעות והצרעת ופרוף הדעת ומיני כמול ההרגשות ומה שדומה לה עם ידיעתו שהוא ראוי להם ומחויב בהם על מה שקדמו לו מן העונות והחטאים לפני הבורא ונדל מה שעבר מהמרותו את אלהיו ובזותו בדבריו ועיבו הודאמו ושבחן וסורו מעבודתו והנחת התשובה וההודאה לפני האלהים מאורך זמן מריו עם התמדת טובותיו לו ותדירות חסדו עליו, כשיסתכל המשביל כזה ויהשוב במה שמנסה הבורא בו את בני אדם כמה שמפרנו מן הפגעים כעוה"ז וכהצלתו מהם והמלטו מהמהם עם מה שהוא ראוי להם, יגדל שבתו על טובות האלהים עליו וימרה אל התשובה ובקשת המחילה על מה שקדם לו מן העונות והחטאים אשר הסתירים הבורא עליו זמן ארוך וריוץ להדבק בעבודת הבורא ליראה מהם ולדחות אותם כמ"ש (דנכס נח) והיה אם שמוע תשמע בקול ה' אלהיך ואמר (ש ז) והסיר ה' מדרך כל חולי וכל מדוי מצרים וגו', ואמר אחד מחסדינו הקדמונים ז"ל ראו שאין ערוד במית אלא החבא במית ואמר דוד ע"ה (תהלים נא) על שחל ופתח תדרוך תרמוס כפיר ותנין כי בי חשק ואפלטוהו וגו' :

והקשרים חשכונו עם נפשו אם יהיה לו סמון בפנים שקנהו מהם ובאופני הוצאתו והוצאת חובות הבורא ממנה ופרוע חובות בני אדם כמו שהוא חייב בו ממנו ואל יחשיבנו מעמד עליו בלבד וידע כי הוא אצלו כמו הפקדון ישר כל עוד (ס"א עת) שירצה הבורא בידו ואח"כ יפקדנו אצל אחד בעת שירצה וכאשר יחשוב בעל הסמון

טרפא לנפש

והתשעה עשר כ"ו מהמהם הוא ל' ספוק יחזקאל ס"ו ז' לא מסך ולא מהמנס ולא מהמנס ופי' בו ככול כאלו אמר ב'י פעמים מה מס כעל מ"א. ופי' מרובס : ראו שאין ערוד במית המעט בלא"ח כן דומה כהכרת ס"א ע"ס : העשרים יחשבונו עם נפשו אם יהיה לו סמון כ"ו כלומר מי שיש לו סמון יחשוב וימרה טיב וכחזות חזקן לא ילדו המצח כחל חין בו מנול ורביה ורוביה וכיחא שרעיון לקנות סון ועובר סלח כמסעט ויחלה לבסח סח כחולס וא לא כו' כי זוגה זה חין בו תשובה כי הכרך בידו כנ"ל : ובאופני הוצאתו אם מניולו כחולסו ויבא ר"ל בנדקס וג"ח ואל נלו סוף שיעס בו חסד לאומס ויחיה לו להטלה ועינים מרודים תיחל נית : ואל יחשיבנו מעמד עליו בלבד כסוף חין ט מעמד רק כחוקן מעוט או שבעות חין לי מעמד אלא אלנו רק כסוף שקדון אלנו וכו' כמיס לעיל כמה פעמים :

פת להם

וכמי המות והחיות הרעות עם סמולוועות שזכר כבאים ללאס מעלי נסאר מהס ולא ידקק עניהס סס פעניס לפי כחליס דכריס מתששניס ופחליס עליו דרך כחוקן רק כסחלס סכטיס כל ונכנס כנכולס מעלי נסאר : והצריעה ופרוף הדעת ובכול הרגשות סס סמולוקיט וככריס אלו מליקיס לכ סחלס כיוח : ביטול הררגשות סוף סחולי כנקל אל כיוצאים חולי כסמולוקיט כיל דהיינו סכנשות סחלס סחלס ומסחוקוקס וסוף סוככ בלי טעוס ר"ל וכל"א סחלס דער טלנז : ראוי להם ומחויב בהם ראוי להם מלד סעדר עשות עונ סמנו סחוף סכ מעכונדו סוף כן רחוי יסכרן יסכר סענחחו וכעריסן לקח ועל ונמלל סוף רחוי ומוכן מלחיו לכל מקרס ופגע כמטרס לקח ועל סחוקו כליי סד מרע וסוט"א כועל אמר ומחויב בו סנחסיח ככל אלנו דכריס על זי מרע עטויהו חח"א"כ כעדר עטות סוף כל ידקק לומר כסון חיוכ דלל עשיון אעסס : שקדמו לו מן העונות והחטאים טעל כריס כנכס עעסס וכרס מלחל מנולס ונכנס כמעטוי דחוי סיכיס נכסר כעכס ונמלל ועל סעמרה חל רות חלחיו ויחיס כריוני ראוי לו סחמו ועל כסיו דכריו וסמולוקיט קריס ונכנס אלנו סוף רחוי קער ועל טלח כעריס פיו ורגונו כסודלחו וכסנחו וסכרך רחוי לו ללכול ולעלוס עם סחמו ועל סכריס מעליו עול ענדוהו רחוי ססכור אימחו מן ככריס ויטלטו עליו סחיות רעויו כי רחוי יכיר כו' גס סכרעס כלס ממה סכרעס סודה מרדס כנכורכס סחוף סליחס סככריות. ועל סכיהס סככוכס וסכודלס ולא כח עולס כנכשו ולא נחס על רעמו לחמר מה סכיה רחוי סכק"ק דעמו וגס חריו ינחו מלענד ענדוהו כחכר סחוף מלענל סחול לוס סככרס סכר כנכר וסחוף סכור"ל סיס לכך ככיון זס לעשות זס דוק וסנין דכיו : באורך זמן סריו עם הרמדת כו' סעיט חלחיו גוו סככוכס וסכודלס ולא סכ ולא ככריס על סכרך זמן מריו סמכיס כחלסיו כיוון סכמתיט עליו טובותו וסחדו : והמלטו סמכריס כנמלט מהסון כריס כמו (יחזקאל ז) לא מסך ולא מהמנס וימרה אל התשובה כו' ומכר כנכס דענחו לפספס ככרכי חשך חלק על סכס ונדקס חחולס על המכסולות אכר מלל : אשר סכחורס כו' סחוף יסכרך סכריס עטויהו ממלחלי ועמו סלח ועטיוסו ומלח עליו כולומר מלסקוד עליו : ליראר סחם גרסינן מפני סחוף ילח מן סלרות וסמולוקיט סכ"ל ומקסך לדחות חותס מעליו : ככיס סקנהו כרסס מוסכ על מלח סכסנו סיחכוכ כחיוס חוקן קנס סמנון כחולס חוקן סכולו אכ סכיס סכריון וסכוללס כחוקיס סיקר או איכור : מהוצאתו חובות הבורא ממנו וסרועו חובות בני אדם כמו עידי חל יחשוב חנות כנורה כמו איטס וספילון וסחרינו ודמויסס וסונות בני אדם סס סקדוקס וג"ח : ואל יחשיבנו מעמד עליו אל יחשוב כעטו

טוב הלבבון

במול הררגשות הספס ח' מן החוסיס : שהוא ראוי להם לעוסיס הללו : והגרת הרשובה סכיה מלכוס כסכוס : ככורך זמן סריו סמחוקיט לו חוקן על עטויהו וממחין להסוכחו : עם התמדת טובותיו עליו לא די סכיו עטוהו אלל סככית עמו סכמדות : והכלטו סמכרהם מן המית ענינם כמו לא מהס ולא מהמנס ולא מהמנס (יחזקאל ז) והוא לטון המייה : הסתירים הבורא סכמיר עשס ולדחות אותם סככוכס רעיס כלחיס לנכס על סכחיו : אכר סככרינו ר' מינלל כן דוקס אככר ככגדה ככככות (דף ל"ג) ועודו כל מן הנחס וסככ סכריס"ז ז"ל סס : כפנים סקנהו מרסס ובאופני הוצאתו יסכוכ כחיוס סיס סניע ילדו חס כסכיר או לא ועל חיוה דרך חויב להניח חותס : ופרוע חובות בני אדם כמו סקדוקס וסמכער : ואל יחשיבנו מעמד עליו בלבד מעליו עול ענדוהו רחוי ססכור אימחו מן ככריס ויטלטו עליו סחיות רעויו כי רחוי יכיר כו' גס סכרעס כלס ממה סכרעס סודה מרדס כנכורכס סחוף סליחס סככריות. ועל סכיהס סככוכס וסכודלס ולא כח עולס כנכשו ולא נחס על רעמו לחמר מה סכיה רחוי סכק"ק דעמו וגס חריו ינחו מלענד ענדוהו כחכר סחוף מלענל סחול לוס סככרס סכר כנכר וסחוף סכור"ל סיס לכך ככיון זס לעשות זס דוק וסנין דכיו : באורך זמן סריו עם הרמדת כו' סעיט חלחיו גוו סככוכס וסכודלס ולא סכ ולא ככריס על סכרך זמן מריו סמכיס כחלסיו כיוון סכמתיט עליו טובותו וסחדו : והמלטו סמכריס כנמלט מהסון כריס כמו (יחזקאל ז) לא מסך ולא מהמנס וימרה אל התשובה כו' ומכר כנכס דענחו לפספס ככרכי חשך חלק על סכס ונדקס חחולס על המכסולות אכר מלל : אשר סכחורס כו' סחוף יסכרך סכריס עטויהו ממלחלי ועמו סלח ועטיוסו ומלח עליו כולומר מלסקוד עליו : ליראר סחם גרסינן מפני סחוף ילח מן סלרות וסמולוקיט סכ"ל ומקסך לדחות חותס מעליו : ככיס סקנהו כרסס מוסכ על מלח סכסנו סיחכוכ כחיוס חוקן קנס סמנון כחולס חוקן סכולו אכ סכיס סכריון וסכוללס כחוקיס סיקר או איכור : מהוצאתו חובות הבורא ממנו וסרועו חובות בני אדם כמו עידי חל יחשוב חנות כנורה כמו איטס וספילון וסחרינו ודמויסס וסונות בני אדם סס סקדוקס וג"ח : ואל יחשיבנו מעמד עליו אל יחשוב כעטו

שער חשבון הנפש

בנפשו זה לא יפחד מפנעי הזמן עליו. ואם ישאר המסון בידו יודה הכורא וישבחהו ואם יאכזר מסנו יסבול דינו ויירצה בבורתו ויקל בענינו להשתמש בו ולהוציאנו בעבודה האל יתברך ולעשות הטוב סמנו ולהחזיר האמנות ולהשיב ולא יחמוד אדם בממונו ולא יבזה עני לעניו ויהיה מן החוקות שבסבות הדעות הטובות ודחיית המנונות כמ"ש (משלי ג) כבוד את ה' מהונך וגו' ואמר (שם יט) מלוה ה' חונן דל וגו' :

והאחד ועשרים חשבוננו עם נפשו על מה שיש ביכלתו כמעשה העבודה ולהרגיל בה ולהתמיד עליה וירדן ויהרץ לעשותה עד שתשוב לו למנהגו ואח"כ ישתדל להוסיף על מה שיש ביכלתו ויכסוף לו בלבו ויעלה אליו במחשבתו וישאל מהאל לעזרו ולאמצו על יותר סמה שיש ביכלתו מן הידיעה והמעשה בלב ומצפון נאמן. וכשיחמיר על זה ימציא לו הבורא בקשותיו ויפתח לו שערי ידיעתו ויחוק שכלו ואבריו לעמוד במצותיו אשר למעלה מיכלתו מדרגה אחר מדרגה כמ"ש (ישעיה מח) אני ה' אלהיך אלמדך להועיל מדריךך בדרך תלך. והדמיון בזה במלאכות והלמוד כי הלומד מלאכה בהתחלתה יעשה מהלקיה כפי בינתו ופחות סמה שביכלתו וכאשר תתחזק בינתו ויתמיד עליה יורו הבורא שרשי המלאכה וכלליה ומילד מהם תולדות שלא לבדם מולתו מבני אדם. וכן בלמוד כי בעל חכמת השיעור לא יוכל ללמד תלמידו השיעור הכחשי בתחלת ענינו אבל בלמד אותו השיעור המורנש המצויר בצדו בצורות הרשומות כאשר סדר אותם אקלודוס בכפרו שחבר בשיעור, וכשיבין אותו תלמידו היטב ויחפץ לעמוד על תולדותיו

מרבא לנפש

והאחד ועשרים כו' וכשיחמיר ע"ז ימציא לו הבורא בקשותיו כו' ועי' מ"ש ס"מ אלפיך על ספוק אם תבאטנס כספך וכשתמוניס תחפסנה או ספין ויחט' ו' דעת ה'א"ס מפלג כי כי ימין הכמה עשיר דעת ותנועס כו' ע"ש נאחך וזקון דכדיו יס' ד' תלוקי כהנוס לסגנת סחורס. ה"ל יגיעס כמו שחמרו יגיעתו ותנאחי כו'. כנ' סיראס סוד סי' פ'רליו. ס'ג' מה שנתקן לכל א' חסוי. ס'ד' גירס' ס' הכהס יסיס או עסס כו'. והלכעסן לזריין כו' ע"ש. וזכוס ותנאך פסוקים אם תבקשנה וגו' ע"ש נאחך וזכוס כפי ג' ק"ח ע"ז כלל העולם מדכני כמ"ל שאין ס'אדס יכול ללמח ימ' לנפשו מה שנתקן לו ככדיו חלפי ע"ז יגיעס ונחל' ס'. ולפי' מי שנתקן לו ככדיו רק מקרא לנד אוני ונחל' י"ח חלפי' ס'יס ור' כי ונחל' ויס כחשני ולא ס'יס יכול לספיג או יודע כודחי' שלח נתקן לו רק מקרא וכן ככל תלמי סמדרגות סלמ'ס חלפי' אם לא ערס יחס מנדי סכנתו ולא ס'יס ור' כי י"ח העולם חלפי' וי"ח דלפטר שנתקן לו יחסר ולא עמל נכ סו ולרועל ולא ס'יס ור' כי. וזכוס נחנאך סמדרס שזחר טוב חלפי' יסממל כחכ קוס ויס סרין ככ' מי שיש ינדו מקרא ולא סמנס סקריס כוסף ספיו ממנו וזכור גיכנס מתנכרין כי כזכתי ערס וסס גוטלן קוס וסמלין אותו לניסס וכן שולחין לכל סמדרגות עד לסיס נמרכנס כו' וכוסל יגענכיס אם חין ויכולין לספיג דכר וסווס סדרר סחמננו סרין לנחוס ולגיב' ללמוד יוסר מנדי סכנתו ע"ל סקריס יסן סן דכיו סממכר מתחלת סכמננו עד סוסו: יוררו הבורא השיעור המחשבי שיוכל לשער כמתכנס לנד כמס פסיוס

טוב הלבנות

לא יחשוב שהממון הזה לא העמיד לו הבורא לו לבדו להגות עליו. מפנעי הזמן עליו אם יפגעט הזמן כהפסד ממנו: ולתחזיר האמנות הסקודן שהאמין אותו הבורא עליו: ולא יחמוד אדם בממונו כלומר לא יקח שום אדם מחמת ממנו: מלוה ה' חונן דל מניח רחיה שמה שיעוץ האדם לנודך משה חינו משלו או שהקב"ה משלם לו או שמקדים לו מחלה לפקדון: ויתרץ ירחו ח"ע כמו אז מחתין (שמואל ב') המורגד לנילוס: ומצפון נאמן סודות אמיתות: שרשי המלאכה וכלליה יסוד החמנולה וההמלחה על המלחכה: ומילד מהם תולדות ממל'ס ענייט חדשים בתחלפת: חכמת השיעור חכמת המדידה הנקראת הדסה: לא יוכל ללמד תלמידו השיעור המחשבי שיוכל לידע כעיונו וכשכל על חכמת השיעור חף מה שלח למד: אקלודוס סס החכס שחכיר יסודי הדסה: ויחפץ לעמבר על תולדותיו שידע דכר כעיון

פת דרם

דעתו סווא יתנך העמיד ינדו סמפון סכנאחו לנד: לא יפחד סווא יתנך ככר דכנתו זכר סקדון מוסן קדון מוסן לנכעס ממנו למה יסוד: יסבול דינו אם דל אוחו זכר דכר פונס ויחלס בניסרו חו'י גזר עליו לכות טל ממנו לפועלת לו: להשחמסב בו כמו עוליס חלס וכוכס חלס ולסולח' כו' דכדיס סממון כלס לנכעס וכן: ולעשות הטוב לבריוס: ולהחיר האמנות סקודנת סמוסקיסי ננדו בלמונס: ולהשיב לספיג חכנס לנעליס: ולא יחמוד אדם בממונו אם רוחס ככל ממון חינו חומד שיוכל נעל סממון פס ממנו ינדו ככדיו שר'ס ממנו ינדו: לעניו כסביל עניו: ויהיה סן סכסות אם דכר או דסייעו שיוחיק דכנתו סממון סו' רק סקדון יס'ס ס'ס סוסק מפל סכנס לספלו לידו מודת סוכות וידחות ממנו סמדות סממונס: ככד' את' ח' סמונג' ס'י סוללות סממון כחוכות סכור' ועל סוללות כחוכות נכ' חרס חלס מלוב ס' סון לו: שיש ביכלתו סממני העבודה ככס סו' יכול לנפול לפועל ממעסס ענדוק'ס יתכד: וירוח וירחי' ירוך כלכדיו ויתרן יודע סכנלו: לבמגד לנכעס וסרגל: ויכסוף לו בלבו ויכסוף ויחפוס סוסי'פ' לו כבור' כח לספיג סיסרון סווא: ויעלה אליו במחשבתו יזיר דעתו כללו סו' עוסס סיתרון סווא מרוב כוססו חלפי' לעזרו ולאמצו לעמוד כח ונלמך לכנו: מן הידיעה והמעשה ללמוד ג'ן כללמוד ג'ן כמעסס וסול'ס לוסוף: כלב וסצפון נאמן מוסכ על מלס וישל'ס שפאל'ס זכ' ומתן יתנך לנכ ומתן נחמן: וכשיחמיר על זה כשיחמיר לנלו'ס זה חמיר ממנו וסנדך: שערי ידיעתו נחורס סקדונס: סמילרד לרועיל סל'ס ללמוד מורכדך גורך כרי סממנס: השיעור המחשבי דניסס סרין סכדס לשער דייחס כמתכנסנו כמו שרשיס סממוסקיסי סנלל'ס לזכר אוחס כחכמת סנליון: בתר'ת ענינו כמתקל'ס מלפדו: השיעור חרור'ס סמונג'ס כמס סל'ת'ס: המצויר בצדו נל' סכסר סווא מלמד אוחו ג': לעמבר

בהשתדלות והריצות יורהו הבורא השיעור המחשבי ויתכן כלל מדעו ויכול להוציא מסנו צורות מופלאות ומלאכה דקה כמעט שתדמה לנבואה הבאה מאת האלוהים. וכן בשאר החכמות, כי התלמיד ימצא בלבו כשהוא משתדל בחכמה כח עליני רוחני אין בכה אדם להועילו בו ולזה אמרו רבותינו ז"ל חכם עדיף מנביא. ואמר אליהוא (ליוני לב) אכן רוח היא באנוש. ועל ההקשה הזאת ראוי לך אחי שתבין כי רוב הענין הסמוך במצות שהם בנופים ובאברים הוא להעיד על המצות אשר תהיינה בלבבות ובמצפונם לפני שעליהם משען העבודה והם שרש התורה כמו שכתוב (דברים י) את ה' אלהיך תירא וגו' ואמר (ס"ג) כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשותו ואמר (ס"ה) מה ה' אלהיך שואל מעמך וגו'. וכפני שהיה זה למעלה סבה האדם ולא יתכן לו עד שיפירד מרוב תאותיו הבהמיות ויכריח טבעיו ויקשור תנועותיו העביד אותו הבורא בנופו ובאבריו בטה שיש ביכולתו עד שיקל עליו לעמוד בהם וכאשר ישתדל בהם המאמין בלבו ובמצפונו ויגיע מהם כפי יכולתו יפתח לו האלהים שער המעלות הרוחניות ויגיע מהם אל מה שלמעלה מיכולתו ויעבוד הבורא יתברך בנופו ובנפשו בנראהו ובנסתרו כמו שאמר דוד ע"ה (תהלים פד) לבי ובשרי יריגו אל אל חי. וכבר משלו זה לאדם שנמנע אילנות ובכש שרשיהם ונקה האדמה מן הקוצים ומן העשבים והשקה אותם בעת הצורך ודמן אותם ואח"כ הוא מיחה הפירות מאת האלהים יתברך ואם יתעלם מעבודתם ומענין עליהם לא יהיה ראוי שיתן לו הבורא יתברך מהם פרי. וכן בעל מעשה העבודה אם ישתדל ויסחר ויחזיק לעשות מה שיש ביכולתו יעזרהו האלהים לעשות מה שהוא למעלה מיכולתו אשר הוא הפרי העליון והטובה הנבכרת מאת האלהים על סגולתו ואנשי אהבתו בעוה"ל, כמו שארז"ל כל המקיים את התורה מעוני סופו לקיימה מעושר ואמר החכם (קבלת נ) כי לאדם שטוב לפגוז וגו'

מרפא לנפש

בדעו זה ונאמר כמה טעם נחם וכיוצא בדברי חכמות ככס שנהגו להם כמל' כלים מוצלחים לעמיסה: ועל ההקשה הזאת ראוי לך אחי כיו וזכר כהמג' כמ' המורה וז"ל כבר נזכר כפי' כי תכלים מפסח המורה כלם כולו לנפש האדם על זה כפניו ר"ל ודלותו ית' ונאמר מדבריו אמר אם לא תשמוך לפשות את כל דברי המורה סוף סוף הכהונת כסדר כזה לראש אם כסס טכנו וכיוצא כזה את כי אלוהיך סמוך לך באל לך כי סיוונה סיבה מכל דברי המורה סוף סוף חתם וזאת יוצאם כסס טכנו וכיוצא כזה ע"פ. ומצינו את כי אלוקיך סוף סוף טעמו וזו מדק וגו' ית עוד כמה וכמה פסוקים בנאמם פורס המורים על דברי כזה ונפי' כפי כי וזה את שמוע פשמו אל מלוחו וגו' לאכנס את ס' אלוהים ולעודו כלל לנכנס וגו': ויקשור תנועותיו של המורה ויעטס רק מה שהוא עבודת ס': לעבוד בהם פי' נחלות הלכות: וכבר שאלו נ"י שין טעמל כזה כפניו י ס' ר"ל וכפי שפינו: ומענין עליהם ר"ל ולפינו ענינם: ואמר החכם כי לאדם

פת לחם

על תולדותיו כול קורא לנפשו המתחבטת הולדת המורגשים שמדכו סרגל דעמו וחסולותו כלומר כסוף עיי הנופים המורגשים הקטן יכולת גם לשמר במחשבתו דבר בלתי מיותר ויחסן כלל מדעו ויהי כיון ומכוון: ועל ההקשה הזאת עפי' סדוגמא סוף סוף שהם בנופים ובאברים ית מן המלות הנעשים בכלל הגוף כמו ישיבת אוכל ויש הנעשים בחלשים נפשיים כמו ספילון פי' קקדק: למעלה סבה האדם מזה הלבבות כי נעמלה מנה הלוהם שרף אשך לראש סיכוס כפי המוד דיון ומחולל במחשבות ואמונות ודעות מלאכות מצי סוף מוכנה לפנות לנו גם לנפשו עוה"ל ומחולל סיהם נאכה ממנו נלמדי את לא סיה מי שיעורר לבנו לכך נעמיס: ויכריח סבקיני ענני אנושיותו המסתוקקו לפחות כסס: ויקשור תנועותיו שמועותיו רגילותו להקנוע לנכנס כסס ולצד לקשור ולעורר חוסי: ער שיקל לעמוד בהם שיקל לו לעמוד נחלותו הלבבות: לבי ובשרי הרי כספי ונבואה: ודמן אותם ויכל חוסי כוונתו לזמן עיף כחולתם: ומענין עליהם מלוחיו ויכלים: אם ישתדל ויסחר ויחזיק וישתדל כהמחולל וימחר תנועותיו ומחר נדעמו: מאת האלהים על סגולתו כיו סכלה מלת חלטיס על אנוש נפולתו כיו כל סבקיני את התורה מעוני וכבר אמרו אין עט אלה נדעה וחק את סגונו וסעופר כס כפסוס עיף סס אמרו שהוא עורר ללדס על סוכ לבנו וחסן לו חומן להסינ מה שיון נכלולו בעת שאל סוף ויכל לנשיי השוקתו כסדיס דברים מעבודתו ימי ממחם עניו ועיסרו ויכול לסיניס: כי לאדם שטוב

שוב הלבנות

הענין ודברי המוסמים בחכמה זו ואך הסכל המלא סוף: ויתכן כלל מדעו יסוק כלל ידיעתו להבין ולהורות בחכמה זו בכל מיני הנורות סף מה שלל למד מוסם וידע על מיני הנורות כל עוד שיעריעם אינה מנעת כי אמנם כן דקך חכמי המורה הגיד בכל הנורות הן פשיות הן גופניות על-אלוהי תולר סיהי מדיעת קולת הלוקיו שאל הלוקיו דהיינו בלוחם סלויס ידיעת מנעות כמו שהאמר את נדע כדכוד גופני כמות הלכסו כמו שהאמר שהוא יו"ד אמוס ונראה כמות כמות פשרו מחביני יכר בעל חכמה זו נמוס מדע זה מה שאל ייזיר עיי כדוריס שאלכסוסי סיה וספסס משפסס וכיוצא כזה: כמעט שתרדמה לנבואה כמה שהאמר על חכס אחר קדמונו כלשך המלא ידיעת אלכסון האלקו נמוסס ידיוע סיוס המנכך לאלמר שכעני נבואה סיהס לו: אכן רוח הולא בנאנש ושממם שדי חסיס: ונכש שרשיהם תולס עפסיס רעיס מן הסויסי נקדל מנכס בל' חו"ל: ודמן אותם וזלל חוסס מל' לזמן על פני החדמה (ימיס ח): בי לאדם שטוב לפגוז מן חכמה ודעת ושמחה: בדרך

שער השבון הנפש

ואמרו חז"ל תורה מביאה לידי מעשה מעשה מביאה לידי היירות והירות מביאה לידי זריחות וזריחות מביאה לידי פרישות פרישות מביאה לידי נקיות נקיות מביאה לידי מודה מודה מביאה לידי חסידות וחסידות גדולה מכלם שנאמר (מסליס פס) אז דכרת כחזון לחסידך וכו'. ואם יתעלם ממה שיש ביכולתו ויקל במה שיש בכחו תרחק עזרת האלהים ואמצתו ממנו כמ"ש (משלי יו) רחוק ה' מרשעים ואמר (ישעיה נט) עונותיכם היו מבדילים תו' והשגים ועשרים חשבונו עם נפשו על התעורבו עם בני אדם בתקנת העולם מחרישה וקצירה ומקח וממכר והענינים שנעורים בהם קצת בני אדם בקצתם על ישוב העולם שיאהב להם מה שיאהב לנפשו מהם וישנא להם מה שישנא לנפשו מהם ויחסול עליהם וידחה מהם כפי יכולתו מה שזיוקם כמו שכתוב (ויקרא יט) ואהבת לרעך כמוך. וימשל בזה כאלו אנשים הלכו אל ארץ רחוקה בדרך עקוב ויש להם ללון במחנים רבים ויש להם בהמות רבות טעונות כמשאות גדולות והאנשים במתי מעט ולכל אחד מהם בהמות רבות שהוא צריך לטעון ולפרוק אותם פעמים. ואם תעזרו איש את אחיו לטעון ולפרוק ויהיה חפצם בשלום הכל ולהקל כעליהם ושהיה שוים בעזר ובסיוע בנייהם ויעזרו אל הטוב שבענינים. ואם יחלק לבם ולא יסבימו לעצה אחת וישתדל כל אחד מהם לעזור לעצמו לבד ילאה רובם. וכן הפנים האלה אחי כבוד העולם על וישבו ונכפלה עליהם עבודתו ומרדו מפני שרצו להתיוחד כל אחד מהם בחלקו בו וביותר מחוקו ממנו וטפני שרצו ממנו יותר מחוקם ובקשו בו אשר לא להם מנעם העולם חוקם ממנו ולא המציא להם הלקם בו על כן אינם מרוצים ממנו ואין אחד בהם שאינו מתרעם בו ובוכה עליו כי בקשו בו מותרה המחיה וטנעם הוא די הספוק אלא לאחר המורה הנדול והיגיעה

כרפא לנפש

שטוב לפניו נתן חכמה ודעת ומחש ומחשבה נון עין לאסוף ולכנוס לתת לטוב לפני האלוקים וכו'. ואמרו חכמינו ז"ל ספ"ק דע"א דף כ' וז"ל מה כחף ע"י קיר וכמדת מכל דבר רע שלא יסירך אדם ביום חיובך לדין שומאך בלילם מכלן א"כ פתח בן יואר חזק מביאה לידי מעשה מעשה מביאה לידי זכירות ופרישות כענינים אלה לידו וכו' וישלם שלא יבשל דרישות להשגת קודם לכן שלא תכל עניניו לידו כי ככל שאינו מסתדר ללא לדין שומאך: פרישות חף מדבר המותר פורש להחמיר על עמו: נקיות קני בלון חטא: שחררה סכור לא ומלונן ועדין מניק. או ר"ל נקיות כאלם שהמחשבות הם נקיות אלא. וסכור ר"ל שכל מה שהוא טעור: והסירות גריות מכלם שמינאס לדין כות הקודש ע"כ. וישין כסדר מסלת וישרים על טעור: ונביתא או טעור נכון וישר באוק:

והשגים ועשרים חשבונו עם נפשו על התעורבו כו' ר"ל על מה שצריך להתעורר עם כ"ל: מחרישה כו' שיאהב להם מה שיאהב לעמו: ללון במחנים רבים שדברם מחטט אחר יתנו עם ובכל במקומות הם נריון לפרוק ולטעון כו' וכן הפנים האלה ר"ל וכמלה כוס עצמו כו' ענין כעולם עם ויטעו שמתחם זה וכי יבדו עליהם עבודת מוסי' ועדו: מפני שרצו להתיוחד כל אחד מהם בחלקו בו ר"ל שכל א' מכלם יש לו מקל בעולם שפעמורו נגדו ר"ל זה פונד ארעם הם

טוב הלבנות

בדרך עקוב דרך שם בו הרים ומליס מל' ויהי הטעוב למיטור (ישעיה מ): במחנים רבים במקומות הרבה אשר יתנו שמה ובכל מלון צריך לפרוק ולטעון: פעמים שמי פעמים נעדר לפרוק ובצורך לטעון: מפני שרצו להתיוחד כל אחד פונה לדיברו להקריח עצמו דק בחלקו לבד: וביותר מחוקו כל אחד רואה לעצמו ויתר מהחוק הביעתי לו: ומבני שרצו ממנו מן העולם: ומבעם הוא די הספוק העולם מנת מהס אפי' די נרעם

פת לחם

שטוב לפניו ויפסי נהן חכמה ודעת: ממה שיש ביכולתו ויקל בו ויתעלם ממה שיש ביכולתו בתענות אכריו ויקל לעמו כמה שיש כחה מדע לבו: עזרת האלהים אמצתו ג"כ עד ג' חוקות הכל כי כלומן מוחם ללכ במש' ואחיו לעמו נגדו וכו' (עמוס ב): בתקנה העולם דברנים שיה חיקון טעולס: שיאהוב להם מוכס על שבינו שיהוב ויירא שיהוב ויבמת להם שמיניס להם שונות דברנים אלו ויירא שפן שיגוע להם שוכס בללו דברנים מה שיהוב אהוב והפן ומשחוק מה שיגוע לו מאלו טעובות וכן ביהסן נרעוה כמו שנתברר וכו': מה שישויקם וכן הפנים האלה אחי' כבוד העולם כו' חדע אחי' עשפי' דנאמא ואשכל כוס מה ששעולם הוא ככד על יטעו וכו' הוא מתי שלאו להתיחד וכו': עבודתו ומרדו ענוהס בבניו כגון וסדת נשכל: שרצו להתיוחד כל אחד כו' כ"ל רואה שיהס חקון דכינו מה שבידו מיוחד לו לעצמו וכלא יירא וזלחו ממנו: וביותר מחוקו ממנו מחוקק לטעון ויתר מחוקק עקב אף כו' כהורא אף כמו ואלכו את חוקס גם יקרא חוק כשיצור כהמטכר לו כמו שפירשתי לחס חק: מנעם והולס חוקם ממנו וכו' עובד על דים ש"ל יקחו חוקם ממנו וסעמור המליטה כללו כעולם מהם כגוד וישבו וזעזע שטובס ואמר מנעם טעולס חוקם ממנו וכל המליטה להם הלקם בו כ' חלוקתם גוד מה שחומר שרנו ממנו ויתר מחוקס אהוב נגלי' לנקט מותרות אף מן הסכקין וכן טעולס מהיריס כנגדו ונתחה מסס חוקס ומה שיש בנשקו חזק ללא להם כלומר מהלך אחרים לכן איננו ממליטה להם גם חלקם שיהס מנעם להם: וישאנו מתרעם בו על כעדר המורדות: ויהיה עליו פל ננס מה שיש להם כל להם ע"י שכל ויגיעס כמו שמכיל וכו': והיגיעה הרבה כרכס ס"ל האלוקים יתנו: וס"ל

שער השבון הגשמי

הרבה . ואלו היה מספיק להם די ספקם ותהיה השתדלותם שוה לתועלת כלם והיו שוים בעיניהם היו מנצחים עולמם ומגיעים אל יותר מחפצם בו. ולא די להם שאינם עוזרים זה לזה על עולמם אלא מהלישים קצתם את קצתם ועכב (ס"ט ועטר) כל אחד מהם על חברו ומרפה בחו עד שלא יגיע אחד מהם אל בקשתו ולא ישיג תאוותו. על כן השתדל אחי לקנות רעים נאמנים ואוהבים וכים יהיו לך לעזר על תורתך ועל עולמך בהיות לךך שלם עמהם ומצפונך זך להם ושיהיו חביבין עליך כנפשך כשתמצא ירך מי שהוא ראוי לזה כהם ואל תפקיד סודך אלא אצל סגולת הסגולה מרם בלבד כמו שאמר בן סירא רבים יהיו דורשי שלומך נלה סודך לאחד מאלף ואמר החכם (משלי כ) שמן וקמרת ישמח לב ומתק רעהו מעצת נפש :

והשלשה ועשרים הבחינה בכל מה שיש בעולם מקמני הבריאות ונדוליהם ומעלות המדברים בו ומדרגות הברואים בתחתונו ועליונו ותכונת הנלגלים ותנועות השמש והירח והכוכבים העומדים וההולכים וירדת הגשמים ונשיבת הרחות וייציאת הולד מן הרחם, ומה שהוא יותר נפלא מזה ויותר דק ויותר נראה ויותר נסתר מפלאי הבורא יתברך המורים על תסימות חכמתו ויכלתו והנהגתו הטובה והגינתו

טרפא לנפש

רעה לכן וזה יודע מלאכה וכן כולם ואלו היה כ"א שמה נתקן ולא ינקט ומתרות ויפזר לחיבור כהמתיר וכן מתיר לחיבור כ"א לכלל די מתקורם אפי' יחסר להם בלא שום כדיות וטרחה אלל כס לא עשו כן אלא כ"א רונס שכל מה שמתן לו הכרחיים כ"א ככל לו לגדו ואין להחיים חלק בו ואפי' גם רונס עוד מה שיש צדי הנידוי וואול' העיד על כמה דברים שאין לו זורך כסס ואשר לא להם. ולכן מנעם הוא ר"ל בעולם אפילו די ספקם מעני שזכוריו ימיכם וכמה וטרחה על המתרות וזה וזה לא יתקיימו בידם ויפין כח"י פ"ב מה"ג כמתב דכרבים האלם על טענת קילוסוף אחד שבערות בעולם יותר מן הטובות והשבי שם דכרבים האלם וכמה לעול : שמן וקמורת בו' כמו שמתן ויזח קמורת משמחה לב האלם כן העלם מה שרעשו מוטעו משמח אותם ומהן לו יותר מענת עלמו וזה ראוי שיסתדל לקנות רעם נאמנים בו' :

והשלשה ועשרים הבחינה בכל מה שיש בעולם בו' כי לא נבד שיהיו נבטלואם כהרמם מה שגנאלם למקרים ולעמים רחוקים אלא אפי' גם יבדו ויבטלו מה שאלם רוחם ארום קמני ביטיות ועד גדולם ומכללם ויכל להבדו חכמת סגולה והתמנות ושלטנות מה שאין בהם ויכול לגדו וטו' ויכל האלם להכניע אפי' ולקיים שיהי' סי' לנגדי סמוד כי מה רבו מעשיך ה' כלם נחמכם פניה ומכ"ש ככללם יש חיות ורחמים והוא כמחוי ימי' כח"ש ולתקם מהי' את כלם : העומדים בו' דע שכוכבי כגלגל בעמית הקרקא בגלגל המולות הם עומדים במצב אחד במרחקים זה מהם לא יעברו אורחותם לפי שם הקושים כלם כגלגל אחד וכה הקראים אלל כמתב הסגולה כוכבי שבת ואותן קורא כמתכר עומדים. וסגנפט כוכבי לכם קורא

סוב הלבנון

הוחתם : שוים בעיניהם נבטלואם : ועכב כל אחד מהם גריסין. ואמר ומעכב כל אחד ומרסם כמו לפי שלטנת האלם מלהביט שפוקרו יתכן כ"י לחמיס' אם נכשחו איוס שפולס להכתיק ממנו סדרי הכוה או כהחליט כח האלם כיווס מנגי יתאר לו די מסת כת סלקין להכנס סדרי הכוה דרך מכל' אם אי' רונס רחוק רונס לקנות איוס חסן הנכסו לו ואפי' רונס למנוע כסגנה או שאני כהרמם לפניו ומרחיק חספן הכוה ממנו לו אי' איוס הסגולה או שאני מאנד מעשותו ממנו וממלא' לא יס' לו כח לקנות : עד שלא יגיע אחד מהם אל בקשתו נאכנס סמועיל ולא ישיג תאוותו נאכנס כעכב : רעים נאמנים ואוהבים זביס נאמנים ככתיס' שאל יתקן וזיס ככתיס' שאלכנס לשינוי זך יוא' זכס מוטללם מסס לתועלת עמנו : לבר שילם עמהם ומצפונך זך ג"כ כ"ל' : כשהמצא ירך בר כשיזדעזע לו מסס מי שכוה לו נקי : סגולת הסגולה מוכתרים מן סובחמים : רבים יהיו דורשי שלומך בו' כלוזר שסתדל שאל לנכעס שום אלם ככדי שיכיר רבים דורשי שועוף ולזכרבים אותך ואפטי' לא תגלס סודך. רק לחד מאלף מסס שהוא נעמן ומעטס זך לריע לחמן : שמן וקמורת בו' כמו שמתן וקמורת סם שמחיס לב לג האלם ברחם סגול סמני עניע' להם חק כשחמך לב

זרכס אין להם : ס"ט ועטר כל ארז מרם ר"ל כל אחד כוכב את חיבורו לנלעו מל' ושאלו ולתפוי עומדים אל דוד (שמואל ח' כב) רשע כמתיר את הנדיק (הכקוק ח') : בהיות לךך שלם עמהם כי כמים הפנים לפנים וכו' : מי שהוא ראוי לזה ר"ל ידע שישו סעיודע לענבר ענייה מותר לשנאותו : שמן וקמרת ישמח לב ומתק רעהו מעצת נפש כמו שמן וקמורת המשמח לב אפי' שהוא רחוק מהאלם והאלם יהיה מן ריחם הטוב כן ימתק האלם מן רעהו כעלמו הטובה והיבוי רחיה רשעו רחוי לגעת סוד רק האלם שפלוו לחונה והוא זךיך אליו ומתכרה לגלותו לו בעצור עלמו : והכוכבים העומדים וההולכים הכוכבים הקיימים שם בגלגל הקמימי רחיים שאין להם שום תמורה צמי עמלם מלכד שרה סוכבים את האלק במעת לעה ע"י גלגל היומי

האלם כי אין עלמו ומתוסס פוחס פוחס נדינסס מתי' שארי דברים ד"מ ככבר הוא ג"כ משמח כמו שאמרנו אין שמה אלל ככבר חלסס הוא אורכד לו כעלמו ספדי אין כשהמה רק כחליבו ואין כדוגמא דומה וכן כמתקיות שאלם מקבל מרעשו כ"א העלם שרעשו ויעשו כדרכיו ואשר מענת בשכ כלוזר כשאו' יעמנו ונכנו : בתרועתו ועליונו נתקן כמתקן מן סעולס דשיעו כל הנאמלים שמתל כוולס עד גלגל כסמיס ועליונו כס נכחות פשמים : ותכונות הנלגלים כמות גדלם ומכס : העומדים וההולכים דע שכוכבי כגלגל השמימי סתקא' גלגל המולות סם עומדים במצב אחד במרחק זה מהם לא יעברו אורחותם לפי שם הקושים כלם כגלגל אחד וכה הקראים אלל כמתב הסגולה כוכבי שבת ואותן קורא כמתכר עומדים. וסגנפט כוכבי לכם קורא מתכר סוכבים : וירדת הגשמים בו' ועם זה מתגלגל כשינת כרוחות שכן סודס יכב רוחו ילו מוס ועס זה סומך יואלם סולד מן כרסם לפי שמי מסתחא אלו סם כידו יסי' וסרע ככאן כדכרבים סמיים ככל מקושו וככל יתן : יותר נראה יותר נסתר

שער חשבון הנפש

הכוללת ורחמי ורוב השנחתו על הברואים . ואל ישיאך רוב ראותך אותם ואורך רגילותך בהם על עויבת התיבה מהם והבחינה בהם ותהיה קרימת ידיעתך אותם מחייבת שתקל בהם בעבור שהיית רגיל בהם. ואם ימצא על דרך הזה ענין הנערים כמה שהם רואים ומעידיים כן ימצא רוב עמי הארץ והרבה מחשובי בני אדם על הענין הזה . והוא שהם תמהים מדבר שהם רואים אותו ולא הורגלו לראותו בקדרות השמש והירח הברקים והרעמים והזועות (ס"א והזיקות) והסערה והדומה להם ואינם תמהים מתנועת הנגלים ומכובם כשמש יורה וכוכבים וצאת השמש ובואה וירידת הנשמים ונשיבת הרוחות והדומה לזה ממה שהוא נמצא עםם ורואים אותו תדיר . וכן יתמהו כשרואים הים וגליו וסעריו ורוב החיות אשר בו ולא יתמהו מהלך הנהרות והנרת המים מה המעינות לילה ויומם לא ינחו ולא יעמדו והרבה כזה . על כן ראוי לך אחי לבחון בכל מה שברא הבורא יתברך מה שהיית רגיל בו ומה שלא היית רגיל בו וכמה שראית אותה ואל תשיאך סבלותך מהשתכל בעניינים בערותך בתחלת ראותך אותם שתעווב להתבונן ולבחון בהם בעת חזקת הכרתך ובר לבך והנעת בינתך כשאתה גדול אך הבט להם והשתכל בהם כאלו לא ראית כמותם ורמה בנפשך כאלו היית תמום עינים קודם הכרתך אותם ואח"כ פקח עיניך וראית אותם והכרתם, הלא תראה אחי כי הכסיל בעור וכאשר ישכיל יהי' כענין מי שנפקחו עיניו וראה כמו שאמר הכתוב (בראשית ג) על אדם והוה ותפקחנה עיניו שניהם וכבר ידענו כי עיניהם היו פקוחות קודם לכן . ואל תתעלם מנפשך שתפקוד אותה ותחפש על

מראש לנפש

מהמגר סוליס . ס"ל : ואם ימצא ער"ץ כו' ר"ל א"ש"ס שנמלא כן בקטנים וכן ג"כ נמלא ברוח טיה כו' חלל אהס אל הסיה כמורה חלל הנחו והענין כל מה שגאל יס' מה שלא ראה מעולם והן מה שחלף רואה כל עם : ואל ישיאך כבלורך מלאך שכל הנעווק שגל להסתכל בעניינים ותעווב ג"כ מהסתכל לבט זקיקתך וכפרתך אן תמום בלא חכמה :

פת לחם

נסתר נראה נחוש וחסר כספו וטעמו : ואל ישיאך רוב כו' מה שרואים חוסר הכנה פעמים ולחץ רגיל כסס זמון ארוך לא השאך משני זה לעזוב מלתמום עליהם ולבחון בהם : ואל ימצא על הענין כו' כלומר ולבקר ומלא כזה מהג בעניינים וכו' כן ומלא : גם רוב וכו' : בקדרות השמש והירח הוא מה שאלו קורים אותם לקוי תמה לקוי לניס : והזועות חדות הארץ : מחנועת הנגלים ומכובם המנוטות כנגלים כוונתו על כנגלים מקיימים את הארץ וכסודם ויומם על נגליו הכקשה שסס ככלל חסדיים את הארץ כידוע למחול כחכמת הכסוד : וצאת השמש ובואה א"ש"ס שהוא המחייב מתנועת נגלס אש"ס נעלה בזה חכמת כבורא יס' מהשתנוו ככתלסופם האקלומים שיכסד ידו וקי כפי תועלת וישיבם כידוע לקוריים : וסעריו כמו שאלמר כי יאם הולך וסוער עליהם : לא יגורו הכסודים ממלכתך ולא יאם הוה המשיעות והרגס : מהסתכל בעניינים כו' מהמת כסתכלותך בעניינים וכו' שתעווב מהמת זס ולבחון בהם ככל ולבחון מהמת כבורא כסס בעת וכו' : אך הבט בהם ככל אמרו לין כטעה חלל למטס הזועות על הילוך הכסוד והטעינות ועל גכא שפטים אמר והסתכל בהם : קודם הכרתך אורה לעת עתה : הלא תראה אר"י ולומר חל חמיה ננשך שלי משיחך למתא ככך רעיון שך שכי בל"ת כן הוא שסכסיל הוא כמו עור : עיניהם היו פקוחות לך

היומי המכריח כל גכא השמים והנגלים שסתיו , וההולכים הם המטה כוכבי נטוה שסס שגרי לזק מאלדים כוכב נגה שיש להם מהלך מיוחד כמדע כחכמה מכלד השמש והירח שחף להם חטויה מיוחדת ומבולחת לכל וסס העוקר שגככא שפטים לפי מה שגמרה לנו : ואל ישיאך יס"יך : על עויבת הרויבה שפעויה לתמום מהם , ותודיה קרימת ידיעתך מה שחסה יודע מקודם שכן יהיה חטועס ומהלכס מייחיב שיחיה הפלא היה קל בעיניך : ואם ימצא על דרך הזה ענין הנערים וכו' והעידים ג"ל מעודם ל' משתי עד היום הזה (בראשית מ"ח) כל' חף שבעניינים שאין להם שכל עדיין להבחון כשום דבר ומה שראה בילדוה כדיר אינו מתפלל ממנו כל ימי נעויותו מהעבר הכסוד עדיין לבחון כדכרים וחף כדבר חדש בערך נעויותו אינו יודע לשאול עליו : כן ימצא רוב עמי הארץ הם דומים לנער שאינו יודע לשאול בעבור רגילותם : והרבה מחשובי בני אדם לא ככלד עמי הארץ שאין להם שכל לבחון חף גם הלומידים מקטנה חוסס הנגילות שמתאר שלא תמהו עליו כערוסם נעשה להם כפעב כל' שאל"ס שנמלא כן בעניינים אינו מן הדין שגבולותם ימשך שכלס אמר רגילות נענוסם : בקדרות השמש והירח לקוי השמש והירח : מהסתכל בעניינים : והרעמים שפוקין ללאנער בל"א : החועות רעידת הארץ : ס"א והזיקות הם הכוכבים הנראים כמין שנט נקרא בלשון חז"ל כוכבא דשמי : והסערה רוחם הגדולות : כהלוך הגדרות והפלא על ההמון מיס רבים ועלומים מאין הם בל"ת וחכמי הסבע מהלך גיה וחון ככל מקומו : והגרת הרבים נביעת המים מן המעינות חמיד בלי הספק ולפעמים יאלו על הרים הגבוים אש נביעתם סס הוא דבר מלאי : ואל תשיאך סבלותך מהשתכל בעניינים בערותך אל יפסה לומר מה שחסה ככל בעניינים חלו להבין כחמלת הנעוים שך שלא תחננו כסס נענע שיחמוק עליך כפרתך : ובר לבך נענע שגכך זך : תמום עיניך היו סתומים : כי עיניהם היו פקוחות חלל נאמר על ענין ההכנה כדעת מוכ ורע : שתפקוד אותה חלל נשך לפקוח עין כחמיסה על הנפלות שחסה מונבל בהם : ותחפש על

שער השבון הנפש

סכלותה ואז תראה מאמנות הענינים ותכיר מפלאי הבורא יתעלה מה שארכה סכלותך בו ועורונך ממנו כמו שאמר אחד מן החכמים לבות החכמים יש להם עינים רואות מה שאינם רואים הפתאים כמ"ש הכתוב (שפי"ט מ) הלווא תדעו הלווא תשמעו וגו' :

והארבעה ועשרים שתחשוב עם נפשך ותתבענה על כל ענין שנתיישב אצלה מעניני ידיעת האלהים ותורתו ודברי הראשונים וחידות החכמים ועניני התפלות אשר ידעת מעת גערותך וכרוב ימי גדולך ולמודך תחלה כי צורות הענינים הדקים אצל מי שהכרתו הלשוה אינם כצורתם אצל מי שהכרתו חזקה וכל אשר תוסף הכרת האדם ויסיף בירוד בענינים, על כן אל תנוה דעתך על מה שנצטייר בלכך בתחלת למודך מן הענינים המסופקים והסברות העמוקות, אבל ראוי לך להתחיל בעת חזוק שלך והכרתך לעיין בספר תורת האלהים וספרי נביאיו כמי שלא למד מהם ספר ותרגיל עצמך לפרשם ולבארם ולהתבונן במלותם ובלשונם ומה שסובלות מן הענינים ומה שיש מהם כפשוטו ומה שאינו כפשוטו ומה שיש מהם נראה ומה שהוא מהם נסתר ומה שהסברא (ס"ו שההקשה) נמצאת בו ומה שאין הסברא (ס"ו ההקשה) נמצאת בו. וכן תעשה בתפלות ובתשבחות מהסתכל במלותם ומנמת עיניהם כדי שתהיה בעת שתדבר בהם לפני אלהיך יודע מה שמוציא לשונך מן המלות ומה שמבקש לכך בענין, ואל תנהג בכל זה כמנהג ימי הנערות שתאמר מן המלות בלשונך מה שיוזמן לך ועל איזה דרך שיוזמן ואינך יודע הענין, וכבר קדם לנו בענין הזה מה שיש בו די. וכן תשתרר אצלך החכמים והקבלה שתתבונן בהם ותרדם ליכות ואל תנוה דעתך על מה שנתברר אצלך בתחלת למודך אבל תבע עליו את נפשך כמי שמתחיל בו, ומה שיתברר אצלך תוכרנו ותחלת בו, ומה שתסתפק בבירורו תקפור עליו מחכמי דורך שלא בדרך החקירה הראשונה, אז יראה לך מסודות התורה וסודות החכמים מה שאי אפשר להשיגו מצד למוד המלמדים אותך בתחלת ענינך. ואל תשיאך הנאוה שתחשוב שהכרתך לא הוסיפה על מה שהיתה עליו

מבא לנפש

הלווא תדעו הלווא תשמעו וגו' וכיפא דקרא שרו מרוס טיטוס ורלו מי כרל אלה :
והארבעה ועשרים כי עיב אל תנוה דעתך בו' לומר מאחר שכבר למדתי זכ בענינותי ונכח כבוד אלני מלון ספק כו' : אבל ראוי לך כזו ומה שהוא מהם נסתר ר"ל שיש בו איזה סתירה ולא נראה לפי דעתך בלון ספק :
ואל תנהג כזו שתאמר מן המלות כזו מה שיוזמן לך בו' ר"ל כלי כנסת פי' כמלות ומגלי דקדוק לשון קודש שניתן כנס ויפסד המוח כמו שמתחיל ספקים : וכבר קדם לנו בו' כשנבון כהשגיג ע"ש : ותדעם ליכות כי לא דבר רק הוא ומכס כוח רוק שסתמוג של יודם למק דעתה ולא מונ לך אלל אס עולה דעתו למקור חיו דכויסס כיו כוח יוזל

פת אהם

סכיו עד סה סכלים כספנתת הסמיות כמבאר נמורה :
שארכה סכלותך בו ועורונך כמנוה חכר כעמך סתיית זמן ארוך כסכלות ועורון ואמר סכלותך על סכלות סעודי ועורון על סכלות קניני : יל כל ענין שנתיישב אצלה מעניני בו מה שנתיישב אלל כלומר שנתיישב דעתה ויכתיב סורה סיהל מניכס על כזיה ואנמת אינו קו : מן הענינים המסופקים סעיטוס הקיטוס סידעת מוסופק ככס קודס כמנוונות : לפרשם ולבארם סירוס קודס מה שמתקייס דני סמוס וכוז קודס כהמת דבר כדובר כקלור : ומה שאין הסברא בו' טיש דניוס כמורס סהס זריס לפי השכל הכנוסי :
ותריגים ליכות כמה סריסס מדניוסס אללך זכ לא התלס טעוה ככס חיו רק תלמור כחנס דעתס מודשתי : שהכרתך לא דסיפיה כלומר שכבר סייתי זימי בענינות כמלתס סכנסס סלל

שוב הלבנון

על סכלותה לנו' על עיטוס שאיך מנין כהס ואמה סכל ידיעתס : רואות מה שאינם רואים הפתאים הכמלים אינם רואים בעיניהם מה שהחכמים משפילים עלנבונם : הלווא תדעו הלווא תשמעו ששמעו לדעת מה שאינם רואים ענין הלבין לבנ : צורות הענינים וכו' אינו יכול להבין אותם באופן שמתנין אותם המשפיל יותר שהוא מעמיק בהנמו יותר : על מה שנצטייר וכו' מחמת הכנינות שאינם מורגל ביוזר הזה מנערך כמזומה שכבר ילאת בו ידי חובות עיוק וליקך רולס לחשוד שלך סלל הכין הדכס וכמלמור חו"ל סכנתל כיון דעל על, ועכ"פ לו יהיה כדנניו עכ"ס מאחר שעתה שלך יותר שלם מחזור לעיין בדברי כי בודלי הכין יותר : ומה שסובלות וכו' נתכוון לחיט סירוס כלשמו : ומה שהסברא נמצאת בו מה שיש בו סכרל וכונה : סיל שורדקשה מה שיש בו להקיש חלו וללמוד ממנו : מהשתכל מן ההשכלות : ומנמת עיניהם זלון העינים מל' מנמת פיהס (כחקוק ח') : וכבר קדם בשער הזה צ"ס' בתחלת למודך זימיס סיהסס הכננה סכסה עדיין : ומה שיתברר אצלך תוכרנו והתיישב בו חסי' הדכס כהלס לך סואת כן כלי סואת חזכנו להסיפס בו עוד חולי תעמוד יותר על האמת : שלא בדרך החקירה הראשונה סלל היית יודע עדין להמסורכ על מקוס הספק ועניני : שהכרתך לא הוסיפה וכו' מהשוד סככרך כעת סיהס סיהס כל כן גדולה

שער השבון הנפש

מגעוריד ושמה שעבר בדעתך בעת הגעורים לא יתכן להשתנות אצלך ולהיות נכרי אצל דעתך, כי זה ספתו היצר לך שירשל אותך מעיין ומחוקר על אמתת הענינים וירמה בעיניך שאתה חכם נמור ולא תחמר מאוסה כמה שאתה צריך לו כמו שאמר החכם (משלי יו) חכם עצל בעיניו משבעה משיבי טעם ואמר (סג) ראית איש חכם בעיניו תקוה לכסיל ממנו ואמר (קס"ג) החכם עיניו בראשו, רוצה לומר שהוא מסתכל בתחלת עניניו ומה שהוא בו מעניני תורתו ועולמו ופוקד אותם וסבין הטוב והרע מנפשו כמה שעבר לו ויוסיף להחזיק בטוב וישוב מן הרע והכסיל מתעלם מכל זה כמי שהולך באפלת הלילה בדרך ארוכה לא יביט אל מה שעבר ואם יחזיר פניו לא יתבאר אליו אך כל דעתו על מה שיש לפניו ועל זה אמר והכסיל בחשך הולך ואמר (סג) וראיתי אני שיש יתרון לחכמה מן הסבלות כיתרון האור מן החשך וגו' :

והחכמה ועשרים שיחשב עם נפשו על מה ששקע בה מאהבת העוה"ו והנכרת תאותיה על אהבת העוה"ב וישתדל להוציא אהבת העוה"ו מלבו ולהגביר אהבת העוה"ב עליה בהסתכלו באחרית שני העולמים ומה שיהיה סוף ענינו בשני המעונים וישתדל להרחיק אהבת העוה"ו מלבו ולקיים בו אהבת העוה"ב תמיד. וכבר אמר אחד מן החכמים כאשר לא יתחברו בכלי אחד המים והאש כי לא תתחבר בלב המאמין אהבת העוה"ו ואהבת העוה"ב ואמרו העוה"ו והעוה"ב כשתי צרות כאשר תרצה האמת מן תקצוף השנית. וכן אחי נפשך ונופך צריכות הנהגה ומחשבה וחזק הפנש ותקונה יהיה בהרגילה במסורים ובחכמות ולהנהיגה בדברי החכמה וללמדה המדות הטובות ולסנוע אותה מתאותיה הבהמיות. אבל חזק נופך ותקונו שתפקדנו במיני המאכלים הטובים הערכים והמשקים הראויים למנוה והרחיצה במים השוים ולהרגיש עליו תדיר בתועלותיו וצרכיו. ואם תהיה מחשבתך על תקונו נופך ותשים כל השנחתך עליו תתעלם מתקנת נפשך. וכן אם תמה מחשבתך להחיות את נפשך כהשנחתך עליה תתעלם מהרבה מעניני נופך. וכן הוריות שתגביר את נפשך הקיימת לך על נופך הכלה ושתפקדנה ותרגיש עליה ואל תקצר בענינים הצריכים מאד לנופך ותכביד עליו ותחלישהו ותהיה זאת סבה

מרפא לנפש

לאמקורכות ואין לו תקוה : ראית איש חכם בעיניו תקוה לכסיל ממנו אם הכסיל מכיר מסתווה ושולל ולמדו יש לו תקוה אבל החכם בעיניו ימות בלא חכמה : החכם עיניו בראשו ר"ל החכם עיניו על מה ששעם בנלשיתו ובחמלתו ל"ל בנלשית בנכמים ועניניו יכיר ויתקונו : מהם מה יכיר אחריות : כשתי צרות שתי נשים לאיש א' : כאשר תרצה אם אהם מרמז באתה

מה לחם

יתכן עוד להוסיף : ולהיות נכרי אצל דעתך זו הוא יותר מהשתנות שהלם מולל לעמים כמה שהשכ כימי געורים הוא נכרי וזו אלא הדעה שבעת וסוף ומתחלה בעלמו על המחשבה סוף : שהוא מסתכל בו כלומר החכם משיב עיניו להסתובב בנלשית עיניו כלומר לתקוה על הענינים שחשב בתחלת וזו אם נכסוים הם או לא : הטוב והרע מנפשו טעולת הטוב והרע שאלו לאור מנפשו או הדעות הטובות והרעות שמתנו מבינת נפשן בזמן שעבר : לא יתבאר אליו לפי שאין כוונה בהחמרת פניו להסתובב בהם : ששקע בה מאהבת העוה"ו שטעם לכות אהבת טעמים מקוניים בדעם : ולהגביר תאוותיה בעיניו עוה"ו על אהבת טעמים : כאשר תרצה האמת מן בו הטעם סוף : כשתי צרות : בהועלותיו בלכמה מועיל וצרכיו נכסו : תתעלם מהרבה בו : תקנת כטעם אמר כהם תתעלם מתקנת נפשך לפי שחפשי ללמד להחמיר בהם מתקנת נפש מ' אולם בהתן אפי' חסוד בכתבסודים או פשר

ואם יחזיר פניו ששקעו אם ירצה להחזיר פניו לא יתבאר לו מלואה מאחר שמתחשך לגונו : והכסיל בחשך הולך אינו פועל כלום רק מה שהוא הולך ואינו חושש על מה שעבר : שיש יתרון וגו' : כאשר שכלו מאיר לו והכסיל נעדר חכם כל עניניו בתוך : בשני הענינים בשתי הדורות ששם עוה"ו ועוה"ב : כאשר תרצה האמת מהם כלי' אם אהבה חושב לרעות אחת מן חקוף הענינים המתקבלות בנכרתה : בהנהגה ובחשבה הנהגה היא רגילות הדרכים המהשגה על זה : במים השוים לא קיים ולא רוחמים : הצריכים מאד לנופך ההכרחים אל קיום הגוף : ללהישות

שער השבון הנפש

להלישות שניהם אבל תן לנופך המזון אשר יעמידנו על ענינו ותן לנפשך מן החכמות והמוסרים יותר מיכלתה. ובוה אמר החכם (קהלת ז) אל תהי צדיק הרבה ואל תתחכם יותר ונ"ו ואמר (ספ) טוב אשר תאחזו בוה וגם מזה אל תנח את ירך, רוצה לומר אל תפליג בדרכי הצדיקים הפורשים מן העולם ותעבור את נתיבתם פן תשוטם. וכן אל תפליג בדרכי הרשעים הסמנדיים את העולם ותלמד תאותם יותר מן השיעור הראוי לתורתך ועולמך פן תמות בלא עתך, רוצה לומר מות הנפש כתנבורת התאוה עליה כבטבעה בים התענוגים הגופניים אך אחז הדרך השוה והחזק באחריתך ואל תנח עולמך כי מפניו תקח לך צדה לעולם הקיימת ומקום המנוחה כמו שאמרו חז"ל העולם הזה דומה לפרוודור בפני העולם הבא התקן עצמך בפרוודור כדי שתכנס לפרקליו, וזו היא דרך החסידים הראשונים היוראים את האלהים. ומה שאמר ואל תתחכם יותר ולא אמר ואל תהי סכל יותר מפני שיש לחכמה אצלנו נבול ידוע לא יתכן לעבור אותו והוא שכל מין מפני החכמה שימשכנו לעבודת האלהים ולשמור מצותיו ולהראות חכמתו ויכלתו מותר לנו וחיובים אנחנו לחקור עליו כמו שאמר (חייזו כה) הן יראת אדני היא חכמה ואמר (משלי פ) תחלת חכמה יראת ה' דעת קדושים בינה ר"ל דעת האלהים, ואמר (מסליס ק"א) ראשית חכמה יראת ה' ואמר (ימיני ה) הנה בדבר ה' מאסו וחכמת מה להם, וכל מה שהוא מן החכמה על זולת הדרך אשר זכרנו אסור לעיין בה ולחקור עליה וע"כ אמר ואל תתחכם יותר, אך הסכלות וההוללות הזוהר שמעוטם ועל כן אמר ואל תהי סכל ולא אמר יותר, מפני שמעוטם מפסיד הרבה מעלות טובות כמו שאמר (קהלת י) זכובי מות יכאישי יביע שטן רוקח יקר מחכמה מכבוד סכלות מעט :

מרפא לנפש

הקוף השני: ר"ל אל תפליג בה ר"ל לטות מהכח הראשונים מכות הסרויט שזכר בפ"ג משער הפרשות שנתנו מן היסוד אל המדברות כו' ע"פ זה שמיים פן תשומם שחסיס משומם מן יסוד העולם כמ"פ שפ: מן תמות בלא עתך ר"ל מות הנפש שרשעים נחייבם קריים מהים: ואל תנח עולמך ר"ל העוה"ז אל תשונ מכל וכל: וכל מה שהוא כו' אסור לעיין בה כמו שאמרו לעיין בספרי השלוטוסים כמו שכתוב השליש נחמ' שנועות נסם הסכניא והר"ש וזלר גאווים להחיק מוריקים ומחלקת לטות ושעליהם נאמר כל נכאים לא ישובו ובספר הישר לר"ח האריך כוה נכמה מן תמות וכו' שומר אמונם ועיין מ"פ בדרשורה על מתח תיקן ע"פ זכניאוס את האדם לידו מהתכן עתול עד כאמורה חליה: וזכובי מות וגו' אפילו זכובים מתים וכו' להכניש ולהטות ארבענועות על השמן הטוב כן סכלות מעט: יקר לשון כדמות מתייע כדנס חכמה וכבוד שכלות מעט :

פת לחם

אשר שחמטם כהתלם מוקנת הנוק: ויותר מיכלתה לפי דמיונה: ותעבור את נתיבתם שחמטור כסלנה ללאת מנהיבתם ולפרוש יותר: פן השומם סהיס שומם כלומר חסר ותלש מן ככמות. השומם סהי"ו נחיריק: במבעה בים התענוגים מלשון שובע נכנס: ואל תבז עולמך גם עולם הוס אל תיח נגמרי: יקר מחכמת כו' יקר ל' כובד הפללות מעט כדכ יותר

אשר שחמטם כהתלם מוקנת הנוק: ויותר מיכלתה לפי דמיונה: ותעבור את נתיבתם שחמטור כסלנה ללאת מנהיבתם ולפרוש יותר: פן השומם סהיס שומם כלומר חסר ותלש מן ככמות. השומם סהי"ו נחיריק: במבעה בים התענוגים מלשון שובע נכנס: ואל תבז עולמך גם עולם הוס אל תיח נגמרי: יקר מחכמת כו' יקר ל' כובד הפללות מעט כדכ יותר

שוב הלבנון

להלישות שניהם כי תחלש הנוק תחלש גם השפס מעטרתה לאל: אשר יעמידנו על ענינו כלומר שיקיים צדיקותו כפי ההכרח לא שיקיים ההלכים על כמותם ויעשה סימה עליו כסל: ותן לנפשך וכו' יותר מיכלתה כלומר יותר מיכולת המדומה לך מן שכלך עכשיו כי להיות שהפגם דומייתם תוכל שיוכיף לך השכל הרבה מה שלא תוכל לשער שאין ליכלתה גבול ויתכן להגיע עמה אל מעלות גדולות מאלד כשישתדל: על זה: ואל תתרחכם יותר וגו' נתכוון עס וגו' על למה תשומם גם על הספוק שאחריו אל תרשע הרבה ואל תהי סכל למה תמות בלא עתך טוב אשר תלחזו וגו': פן תשומם מלשון שמהה כי תהיה זלאת סכה להישפת שיקיים כמדובר לפני זה: וכן אל תפליג וכו' זה פירוש אל תרשע הרבה שאח"ז כדי שלא תחמר מאחר שיש לנוש שבתלש הנוק תחלש גם השפס ח"כ מן הדקו לנקם הגלח הנוק ותמה הנהגת התלמות הגופניות מכלי ההכרחי לה על זה אמר ואל תהי סכל שבריות התלמות יחלש השכל כמשל ז' לרות שזכר: פן תמות לרשע עתך זה גרוע יחר שפין לו מקנה עוד נמות הגפס כטבעה בים התענוגים: במבעה בים התענוגים הגפס כוונת דברתי התענוגים כמו שאלדס פובע בים התענוגים הגופניים דומים לשפס מים רבים בערך רוחניות הגפס: הדרך השוה הדרך הממונע: ורהויק באריותך עיקר עיוך יהיה לתזק הנפש שהוא אהמיך: ואל הנה עולמך צדיקות גופך: ומה שאמר ואל תתרחם יותר ולא אמר ואל תהי סכל יותר ר"ל כי יממש עלי שפוטו שפין רלוי להיות חכם ציומר וכן מתי"ו לו סכלות ויהיה בדרך ממונע על חכם ציומר ולא סכל ציומר וח"כ היה רלוי שיחמר ואל סהיה סכל יותר שמשמע ג"כ דרך ממונע: מפני שיש להכבדה אצלנו גבול ידוע וכו' ר"ל יש מן ההנמות שהוא מותר וממייב ויש שהוא אסור כמו שמתרש ועל חלק האסור הוא שאמר אל תתחכם יותר, לל על הסכלות: יקר מחכמה מכבוד סכלות מעט יקר ל' כובד ור"ל שמשע סכלות הוא שוקל ומכריע

שער חשבון הנפש

והששה ועשרים חשבוננו עם נפשו כשהוא עומד במצות המלך וירא מעונשו אם יעבור על מצותיו ולא יגיש למצות אלהיו ולא יירא מעונשו בעברו על מצותיו ואיך לא יתבונן בשכלו מה בין שתי המצות ויכיר מה בין שני הענינים ויבין חולשת המצוה לקיים נזרותיו והתאחרו מהפיל העונש בו ורחקו מהשקיף עליו וטרדתו בנפשו ממנו וכבר אמר החכם (משלי כד) ירא את ה' בני ומלך ואמר (שם כ) נהם ככפיר אימת מלך, ואיך לא יתבייש המשכיל סאלהיו שנורתו קיימת המשקיף עליו תמיד ולא תמרידהו ממנו טרדה ולא יבנעהו ממנו מונע ולא יירא ולא יפחד מעונשו וימרהו והוא יודע שהוא משקיף עליו ורואה נגלהו ונסתרו ולא יחזור אליו בתשובה על מה שקדם לו ויאמר כמה ארך המרותי את דברו והתמיד סתרו עלי אבקש מחילתו קודם שיעברני בעוה"ז או יענני בעוה"ב והוא מה שאמר דוד (תהלים י) רשע כנבה אפו כל ידרוש אין אלהים כל מומותיו :

והישבעה ועשרים חשבון האדם עם נפשו כשתבא עליו רעה בנופו או בממונו או בענין מעניניו ויקבל הכל מאלהיו בשמחה ויטבול סבל רוצה בדין האלהים ולא סבל מתקצף על גזרתו כמ"ש (ישעיה ה) וחביתי לה' המסתיר פניו מבית יעקב וקויתי לו, ואל יהיה כמי שנאמר עליו (שם) והיה כי ירעב והתקצף וקלל במלכו ובאלהיו ופנה למעלה, ודע אחי כי העשר נסיונות שנסה המקום את אברם אבינו לא היינו משבחים לו עמדו בהם לולי שהיה מקבל הכל מאלהיו ברצון ובטוב לבב כמו שנאמר (חמי"ט) ומצאת

מרפא לנפש

והששה ועשרים בו וטרדתו כנפשו ממנו ר"ל מה שהוא ערוד זה עובד אותו שיסמך לעצמי ממנו : ורא יירא ולא יפחד כלומר ואין לא יירא : ויאמר כמה ארך בו ולמה לא יתבונן בלבו ויאמר כמה הארכתי להסרות דבריו והוא מסתיר פניו שלא לנפשו ארוי בן לאוי לבקש מחילתו קודם שיטבור אותו או בעוה"ז או בעוה"ב : רשע כנבה אפו כל ידרוש לבוב כהשוכי בו כל מומותיו שאין אלוים משנה עליו לעשות : והשבעה ועשרים בו ויטבול סבל רוצה בדין האלהים ר"ל כשהכל עליו לזה ה"ו יקבל בטוב לב ובשמחה כמ"ש חז"ל חייב אדם לגדל על הרעה שמתח כשם שמגדל על הטובה שמתח כי רע"ט שיהיה כבר כאלו רוצה לו מנוס ומנחם אינו דומה אל מקבל מחלו ית' ובלבד ואומר נודעו כל מה דעודי רמחם לטב ענידי והטעם הוא טעונתו לו שמתולץ טעונתו בין שם ויכוין של אהבה והס"י חשב לעונס איך חושב בדעתו בנאם אוי מוחליו לו כמו שמגדל לפניו ואם לאו שיהיה כהלא עליו הוא לו לנורה ולמבא ובסכרת והוא מונרת לבקש מפי שאין לו מנוס ונירירס ותמחם שהוא שלא ללואו טעמים שהוא מהטעם ג"כ על דומתו ית' כמ"ש אולה אדם שמתק דרכו ועל כ' ויבק לבו ואף על פי שסובל הוא מתקף ומסדעם ובוט חנון הטוב מ"ש כמחנך וכן אח"ל (ברכות ד' ה') אמר רבא אס רואה אדם שיסוכין בלון עליו וישקם כחשבו בו כילי ואמר רבא אמר ר"כ כל שקב"ס חנון בו מיכילי ניסיוני לעצמי וס' חסן דכחו סמלי יכול לסינו לא קבלו מהכנה חיל אל הטעם אהם נפשו מה קרנן אהם מניא אדם לדעת אף יסוכין נלעמ ואם קבלו מהכנה מה שגרו יראם

טוב הלבנות

ומכירם כל החכמה והכבוד ומכיל אותם : כשהוא עומד במצות המלך שהוא עומד במצות מלך כשר ודס ואינו עובר מלות מתמה ויראנו ועונשו ואינו מרגיש מלות אלויו : מה בין ישיחי המצות הסכסס שריטכס מזל סכסס מנחיס עליהם בין כחונתה סל הקראים מלות ויכיר מה בין שני כחונתים סטוים מזל עמון : והולשת המצוה לקיים גזרותיו ש"ו אינו כחול לסיק גזרותיו מלכז חוק שיהיה בטות גודלי שלא יעניו עליהם שוט אחד מהמון עמו כסדר ואין כחול לעשות ישיחי קיימים לעל געלוס : והתאחרו בו שוף שזודע לו שפלוני עכב מלותו וקנן שיהלך עונשו לכות שמת עשות סטניכס עד משך זמן שזודע לו ויחוקר על אמתותו ויעמידו בדין : ויגדרתו בבוש סכבו כלומר יתכן שטרדה מלכז כנפשו כלומר בתחבובותיו בעסקיו ועירבותו ממנו שלא יהיה פניו לגנות אליו : וכבר אמר הרבם יראו בו ירא כריים קמלן לשון אלו והכוונס שחשטיכ בנחמה לזיר כירס לירא סמלן כשר דס שנלמר אף אל ס' גני וגס וירא אף המלך וכו' וטלן : כמה ארך המרותי את דברו כמה ארך זמן שמתח בו : והתמיד סתרו עליהם ית' ססתור עונשו מלכז עלי : קודם שיעברני כי שיטכניו בנ"ף כמו שנלמח בענין עבדך מלחמיס סיוס סוס : אין אלהים כל מוכרתיו בכל מומותיו ומסתבותיו לא נתלץ שום זמרון דין ועונס המועד לנח עליו צוס ונכח : ויטבול סבל רוצה בו ויטבול נכדות ככלונת של אדם שהוא רוצה בדין אלהים ולא ככלונת של אדם שהוא מתקצף על גזרתו : ואלי מקום לו יתכן שישועט שהוא מלך ומכירי לשון היטי משבחים לו עמדו בהם לא סיונו פיתחיס לו שנה

חם אהם

ומכירם כל החכמה והכבוד ומכיל אותם : כשהוא עומד במצות המלך שהוא עומד במצות מלך כשר ודס ואינו עובר מלות מתמה ויראנו ועונשו ואינו מרגיש מלות אלויו : מה בין ישיחי המצות הסכסס שריטכס מזל סכסס מנחיס עליהם בין כחונתה סל הקראים מלות ויכיר מה בין שני כחונתים סטוים מזל עמון : והולשת המצוה לקיים גזרותיו ש"ו אינו כחול לסיק גזרותיו מלכז חוק שיהיה בטות גודלי שלא יעניו עליהם שוט אחד מהמון עמו כסדר ואין כחול לעשות ישיחי קיימים לעל געלוס : והתאחרו בו שוף שזודע לו שפלוני עכב מלותו וקנן שיהלך עונשו לכות שמת עשות סטניכס עד משך זמן שזודע לו ויחוקר על אמתותו ויעמידו בדין : ויגדרתו בבוש סכבו כלומר יתכן שטרדה מלכז כנפשו כלומר בתחבובותיו בעסקיו ועירבותו ממנו שלא יהיה פניו לגנות אליו : וכבר אמר הרבם יראו בו ירא כריים קמלן לשון אלו והכוונס שחשטיכ בנחמה לזיר כירס לירא סמלן כשר דס שנלמר אף אל ס' גני וגס וירא אף המלך וכו' וטלן : כמה ארך המרותי את דברו כמה ארך זמן שמתח בו : והתמיד סתרו עליהם ית' ססתור עונשו מלכז עלי : קודם שיעברני כי שיטכניו בנ"ף כמו שנלמח בענין עבדך מלחמיס סיוס סוס : אין אלהים כל מוכרתיו בכל מומותיו ומסתבותיו לא נתלץ שום זמרון דין ועונס המועד לנח עליו צוס ונכח : ויטבול סבל רוצה בו ויטבול נכדות ככלונת של אדם שהוא רוצה בדין אלהים ולא ככלונת של אדם שהוא מתקצף על גזרתו : ואלי מקום לו יתכן שישועט שהוא מלך ומכירי לשון היטי משבחים לו עמדו בהם לא סיונו פיתחיס לו שנה

וחביתי לח' כי אני מחסר וסובל ססתור פניו יתכן ועס וס ככלונת : ואל יהיה כמי שנאמר בו' מני ביו"ד נגיפס : לא על עמדת כסס : ברצון ובטוב לבב על דכריס סכליס מענחם

שער השבון הנפש

את לבבו נאמן לפניך ויוציא מצרים לא נתחייבו להאשימם ולהוכיחם במדבר אלא על התקצפם ושלא היה לבם טוב עם האלהים ועם נביאיו כמו שאמר (תהלים עח) ויפתוהו בפיהם ובכלשונם יכזבו לו ולבם לא נכון עמו ופעמים רבות היו מראים מרדם ומריים באלהים והפרת בריתו כאשר תמצאם בכל ענין מתאווים לשוב מצרים והרומה לזה, והסבל הטוב מדה טובה והסבל שבעליו מוכרה בו אין לבעליו שכר עליו ולא מחילה בו. הסתכל אחי מה בין שני הסבלים והתבונן ההפרש שיש בין שני הענינים וחלוק ענין הסבל בנפשך לשלושה חלקים, הסבל על עבודת האלהים והסבל על המרותו והסבל על פגעי העולם, וזה החלק השלישי נחלק לב' חלקים, והוא הסבל על מה שחסר או על העדר דבר אהוב ואיזה מהם שיהיה יכול שתתחייב בו על דרך העונש ומחלין בו עונך או שיהיה התחלה מן האלהים לך על דרך הנסיון והמבחן וירבה בזה הבורא שכרך ויגדיל נמולך עליו. ועל איזה מהם שיהיה מאלה השני פנים ראוי לך שתקבל מה שיוכאך מאת האלהים מהם ברצון ובקבול טוב כמ"ש דהמע"ה (סס כה) כל ארורות ה' חסד ואמת לנוצרי בריתו ועדותיו, כי הרעה הבאה עליך אם היא למחול עונך היא אמת ואם היא התחלה מאת האלהים לתת תמורתה הנמול הטוב על סבלך הנסיון היא חסד ואיננה יוצאה מחסד ואמת ואם תיטיב להסתכל בענינים האלה בלבך יהיה אחרית סבלך טוב והנמול עליו מובטח. על כן אחי אל תתעלם לפקוד מחשבתך תמיד בענין הזה ואז יחזק סבלך לאלהים ויקל מעליך בהעלות על לבך צער הרעה ומרירות הסבל יורה על רצונך הטוב בזרות

מרפא לנפש

דע ואריך ימים ולא עוד אלא שתלמדו מהקיים בידו כי ויע"ט מה הן נסיון של אלהים : והלוק ענין הסבל בו יכל כל עניני הסבלים לא ימלט שלא יסו' או' משלם אלה : סוף הסבל על עבודת האלהים שיכול כל מיני עבודה קשה כדי שקיים עבודה כ' : והי' הסבל על המרותו שיכול כל מה שיבא עליו שלא להמנות ח"ו נגד הבורא וחי כמ"ש והסתה את ח' וגי' אש' ונול' את נפש : וכן' הסבל על פגעי העולם וכו' והוא הסבל על מה שחייב פרנסם כפי' לו או ל' משלם אלא יסתכל וכן אש נעדר ונאכזר ממנו דבר שהיה אהוב אליו יכול ויחלה נצרות וחי' כי הכל לטובתו כמו שמצינו ופי' מהסת' אהבה ויח' אש' : או שיהיה התחלה יכל שמה שכל דבר עושה האדם על חטאו הוא המחלין בעתלהם מחמת חטאו אולם מה שקרא לנשיון הוא יח' המחמול. פ"ל : אל תתעלם לפקוד מחשבתך מן האלהים כסודים מענין : אל לבך כמס' המע' גורם וטע' אלא לו : ויורה על רצונך הטוב אז יסוס נבלם לטוב וינצח ויכריע מאד : והתחמך בו לל

פת לחם

כמו הענין והקמת שם האמת שכל אדם מאלו ענינים מרובים נצויהו והתנן כי על מה שחבר בנצוהו כמו נסיון וקיום הטובים מאלה יתנן לוה"מ כפי' לטוב רצון אחר מנעשה בנצוהו אחר לטוב טוב ולכך וכל כמו מי שעושה דבר נעל כדמו : מרדם ומריים עובד בעטם בסוד ומעט ועשה טוב : ובסבל המוטב בו כל מרדם טובה כלולה ומלאה בסכלנות הטובה ולתוסף בסכלנות הכלה כדכתיב ולא יצרנו טוב אין עליה שכר ולא מחילה עון ואלו ענין חלוקות מנאל לקמן : מה בין שני הסבלים הסתכל ומסבוקן מי הם חולדותיהם ואחריהם תתנן מהטעם שני חולדות וזה לתולדות וזה יסודיו שמהם שכן ומחילה עון ומסו הסכלנות והמריה : הסבל על עבודת האלהים לפיכך עול עבודתו יתנן אף בדבר ייעשה ומלאה : והסבל על המרותו לפיכך עול ענין מיעט הכחוש שפס חזו למרות עמי כבודו ומתנן כמו המעשה מנול ועירות ואכזריותיו : והסבל על פגעי העולם לפיכך ענינים כבדים עליו : על כזה שחסר לפיכך חסרותו שחבר לו מהלכות הכבדות או על הפעל דבר אהוב לו מן המותרות : יכול שתתחייב בו ויכול להיות שהמחית בו לטובת עבודתו עומדו ומחלו לו עד וזו לא שיהיה סתמם מן האלהים כי שמה שכל דבר עושה האדם הוא המחלין בעתלהם מחטאו שחטא כמ"ש ומידע היום ואל לבס אולם מה שכל לנשיון הוא ומתנן הוא המחלין : על דרך הנסיון והמבחן מה שכל לנצ' דעוהו ויבטיע לנבו נצוה נסיון ומה שכל לכבודו לנצ' אדם תתנו ואכזרו אונן ותנצ' נקרא מנחן : וירבה בזה בו ויגדיל ונמולך אלו סב' חלוקות נגד המסר והעדר הסבל : הוא אמת שהחמח הוא סבל פסי' משטת אמת : ואיננה יוצאה כד' לומר אין סודי נמלע משני אלו כי יודעתי או שכל חסר ב' אמת : בענינים האלה בלבך נסיון : וירבה אחרית סבלך טוב בעו"ש והנמול עליו מנעם בעו"ש : בהעלות על לבך בו רצונך הטוב בו והתחמך בו

שוב הלבנון

ה' : על התקצפם שפע"י שקבל כל הכא עליהם ולא חסלו בשפתיים אבל בלבם היו חמדי ממרים עם ה' ולא רצו בנצוהו רק כמי שהוא מוכרח לקבל על כרחו : והי' מריים בסודם בשפתיים רוע לבבם ומחשבתם שאינם חפלים בה' ובנצוהו : והרומה לזה ממה שחמך וילטו העם על משה (שמות ט"ז) : ולא מחילה בו אין הקב"ה מוחל עונותיו מחמת היסורים שהעניו עליו מחמר שאין מקבל אולם בנצון רק כשכחה : וחלוק ענין הסבל מאלה שחמלק ענין הסבל וכו' : הסבל על עבודת אלהים לסבל מופת האדם בעבור קיומו מנות אלהי בקום ועשה : והסבל על המרותו לסבל בעבור שאינו רוצה לעבוד אמת המנות ה' אשר יבטל מעשה : והסבל על פגעי העולם מה שמיניע עליו מלכות אשר אינם בעבור עבודה ה' או המרותו : הסבל על מה שחסר שפגע בו איזה הסדר בממנו או חסרו וקדויו : העדר דבר אהוב שאינו יכול להשיג עמו ומאווה : שיהיה התחלה וכו' על דרך הנסיון כפי' שהאדם העולם הקב"ה מביא אותו לידו נסיון כדי שיא' הטוב שבו בכח אל גבול המעשה וזו על ידי המעשה ומא' לו בהיותו הפשע וחסרה יותר הכרה משאלו לא ינא דקפו למעלה המעשה אשר הפשע מחשבתם בו וכוה יגדל שבו, וכן ענין כל יסוד שבתורה : בהעלות על לבך

בבטוינך

שער חשבון הנפש

האלהים והתנחמך בו ובמהונך עליו כמו שנאמר (חללים לא) חזקו ויאמץ לבבכם כל המיחלים לה' :

ההשמונה ועשרים חשבון האדם עם נפשו אחר במהונו על האלהים ומסרו אליו את נפשו ואת מסונו ובניו וכל עניניו כשישתנה ענינו וינזור הכורא במה שאינו מפיך רצונו שיחשוב בנפשו שאדם נתן לחכירו במתנה בית או שדה ואחר כך עלה בלב מקבל המתנה להרום אותו ולכונתו על ענין אחר או לשנותו מענינו הראשון היש מן הדין לגנות אותו לו שיאבל על מעשהו בו וידאג על שנותו אותו מענינו הראשון אחר שמסר לו הבית או השדה, וכן אחה אחי אם התנדבת בנפשך ובמסונך לאלהים אל תאבל על מעשהו כך כרצונו והנהנתו אותך כחפצו ואם איננו מוב לך בנראה מסנו, אבל ראוי לך שתגות דעתך עליו ותסמוך על הנהנתו המעולה ונורת דינו ואל תחזור במה שנתת לו משלך כמו שאחא סבור ואל תראה הצער בעת נור דינו עליך כ"ש שאחא אחד מיצוריו והוא יוצרך ומטריפך ומנהיגך בטוב לך בגלויך ובנסתרך ואם נעלם ממך הדבר כמו שאמר (סוטה י"ב) זאנכי תרגלתי באפרים קחם על זרועותיו ולא ידעו כי רפאתים :

והתשעה ועשרים שיתבונן יתרון נפשו על נופו ויביר יתרון קצת בני אדם על קצתם עד שאדם אחד שקול כנגד אלף בני אדם וידע כי יתרונו אינו מכוחות נופו אך מצד מעלות נפשו כמו שנאמר לרוד (שמואל ב י"ח) כי עתה כמנון עשרת אלפים אף כי הנשים שיש להן יתרון ביפין כאשר תחסרנה מעלות הנפשות אין יפין נאה ונזיין מתגנה כמו שאמר החכם (משלי י"א) גזם זהב כאף חזיר אשה יפה וסרת מעם ואמר (ס"ג לא) שקר החן והבל היופי. וכפי הכרתך ביתרון נפשך על נופך ראוי לך להשתדל מרפא לנפש

ביסורים שהו על חטאיו זו: ובשחוק עליו כו' כדי להטיב לו למוסר. או ר"ל ויקל מעליך כפעולת אל לך צער כו'. ר"ל אם תשוב להסתכל כו' אז יתחן סלחך ויעיט סחור ק"ה נגד הטבע ומרה היא לנפשו לנבול נרות ורעות אך כאשר תסתכל הדין טעם בעיניו אל זמניו וזמניו תתקל הכל נאהבם: וההשמונה ועשרים כו' ואל תחזור מה שנתת בו כמו שאחא סבור כי אין ספק שהאדם שאכל וכל אשר לך הוא שלו יחי וטעמו שלא תוכל להתרעם הלא אף גם לפי דעתך שכבר הוא שלך אך מחר כשתחם על פי ומסרת הכל לידו ראו גיב שלא תתעצם בו על משפטו כי על כל אשר יתחון יעשה יחי ותחמו כפול האדם המתקבל ממנו: ואם נעלם ממך האדם שנעלם ממך מה כוונת פי יחי' זוה:

והתשעה ועשרים כו' ויביר יתרון קצת ב"א כו' כתיב חו"ל שקול משם כנגד כל ישראל ויטעה כנגד י"ב אלף ויחיר כנגד רובן של סנהדרין וסכל כעבור יתרון נפשם הרמס כי כל מעלות הנפשות ר"ל מהאדם

שוב הלבבון

לבר צער רבו' כפעולה על לך צער הרעה ותחשוב בעיני המזכר יהיה לך נחמה ומרופה על לערך ומיירותך: ויורה על רצונך זה בחזקתו פמיד כענין הזה המזכר: מפיך רצונו מעלים לנו: אם התנדבת בנפשך רבו' אלו מהשבו שכל יש לך מן הכריות והקיימים וכל אשר אחא רואה אלך הכל נדבח לה' ומסרת עמךך וכל אשר לך לאלהים היחנן שירע לך ככל ממשא ה' אשר הוא עשה בעיניך וכמלא מקבל המתנה שמשנה עיני המתנה שדעתו ודחי למונת העינים הוא לעשות כן מאחר שהכל שלו ומל"ם הבורא יתעלה שאין דבר נסחר מגד עינו ודחי שכל מעשהו בעיניך למונתך המה: בנבראה מבינו לפי המדומה לך: כמו שאחא סבור בלי חסיו לפי מה שחאה סבור שחאה נתת לו הכל משלך אף שנאחמה אינו כן כי הכל מידו ומחמו היה לך הכל כמתלה ומשלו נתת לו וכמשי' כי ממך הכל ומדך נתת לך (ד"ה ח' כ"ט): ואל תראה הצער כו' לא יחא נחשב בעיניך כעצד, מל' רואה אפי את דבריו שכל' וזמ' ג' כ"ש שאחא רבו' והכל היה שלו מתלה: ואם נעלם ממך האדם שנעלם: אף

פת לחם

ובמהונך עליו ויזם שחמה רואה בגיורת סאלטים ותמנה וקולס ככרס על טון או נוטה על גמול בעדו: חזקו ויאמץ לבבכם גיב כנגד הסכר והעדר סלחיו: כשישתנה ענינו אז יהיה חושב בנפשו כו' כמה שסתחמו עלמו ויבדל בעמון חסין סכנו אוני כלום רק כשישתנה עליו סתחן פתח יתשוד: כמה שאינו מפיך רצונו כלומר שלא יחא סדנכ כפי רצונך רק סכסי: לישנות מענינו הראשון גזול ודוחק וכדומה: לניתן אחרו לו למי שנתן לו: על מעשהו בו על מה שנתן עומס בבית סכסו דהיינו סכסוק ולכן אמר כוס לשון אהלות ועל סכנו אמר לשון דלגס: אחר שמסר לו כו' כלומר יתחנן שיאמר אחא שמכר לו בבית מס לו ולתור יד כו' אחר שותחברת כו' שחחר שסתמנת אין נכון שסתחור כן וזמנ על מעשיו על אחס מעש סרני ועל כללויות אמר והנכסו אוסן: ואם איננו כו' שחא סלחס סדנכ אחרו סדנכ אינו טוב לך: שתתור יתדך נתם שעבר ותספון על הכנסתו לנסח: כמו שאחא סבור שחחם סבור ששך כו' וחסה בדעתך זכור לו וכפי החמת משלו נתן לו: ואל תראה הצער כו' תחא סכסי' כמל"ם: ואם נעלם ממך אף שנעלם ממך מכל מקום החמת כן הוא: סכמו צרחה אלפים וכודאי לא סיס נוד סוקל או חסן שגרת אלהים עמנו כענן וזולתו ולא סיסתה מעלות רק מצד יתרון נפשו: אין יפין נאה כו' ונזיין מתגנה כלומר לא די שאין סכסי נוי לנס ואינו מייסס חומס כי אפי' ארבע סס מגיסי אחרו שאלו סיס אהלס כערי סיס מקולס: להשתדל

שער השבון הנפש

בתקוניה (ס"א להשתכל בתקנותיה) ובהצלחה אצל ארוניה המשיקה על זכותה וקרורותה ושבחה ונגותה ובחירתה כמובן וברע ונמותה עם שבלה ועם תאותה על כן פקוד ענייניה תמיד יותר מפקד ענין נופך, דע כי נופך יותר קרוב להרפא מן הקשה שבחלאים כשיפול בו מרפואת נפשך ממדה היצר כשהוא גובר עליה כמו שאמר החכם (סס יח) רוח איש יכלכל מחלהו ורוח נכאה מי ישאנה ואמר (סס ד) מכל משמר נצור לכך :

המשלים השלשים שבחון האדם עם גפשו בתנאי הנרות כעוה"ו ויחשוב מעלתו בו כמעלת אדם נכרי הניע אל ארץ נכריה ולא הכיר א' מאנשי המדינה

שהניע אליה ולא היה א' מהם יודע בו אלא שארונני המדינה חמל עליו לנרותו והורוה מה שיתקן ענינו בה ונתן לו מונו יום יום וצוהו שלא יסרה את פיהו ולא יעבור על מצותו ויחלו והפחידו בנמולו ובעונש כפי הראוי לזמן ולמקום והזהירוהו על הנסיעה ולא הודיעו הער מן התנאים שהוא חייב בהם הכניעה והשפלות ולעזוב הגאווה ולהתרחק מן הגאון והגבוה: כמו שאמר בענין הזה (כ"א פ"א) ה' אחד בא לנו וישפוט שפוט, ומהם שיהיה מונו לנסיכה ולהעתקה ולא ירניע ולא תגוה נפשו כמ"ש (ויקרא כה) והארץ לא תכמר לצמיתות וגו', ומהם שיחקור על דתי המדינה וחקה ועל מה שחייבים בו למלך כמ"ש דוד ע"ה (תהלים קיט) גר אנכי בארץ וגו' ומהם שיאחז את הנר כמדהו שישייעהו ויעזרהו כמו שכתוב (דברים י) ואהבתם את הנר וגו' ואמר (ויקרא יט) כאזרה כסם יהיה לכם ומהם שימחר ויחיש להרבך בעבודת ארונני המדינה מפני שאין לו חומל שיפגע בו בעדו אם יקצר

מרפא לנפש

ובניה : וסרת טעם ובוסר הכלל כמו טעם זקנים יתח : וזכחה לשון זך ונקי : רוח איש יכלכל מחלהו כלומר שכל אדם יוכל לנכלל ולתקן מחלת גופו כדי לרפאוהו אלל רוח נכסה ר"ל כשמעט הנהי' לנכל עמלו מי ישאנה ויכלסנו ויתקנס . רוח טוב וכלל כמו אלן רוח טוב כיו' כאלו' טוב :

המשלים השלשים לפי שפוטם בתשבון כלו לנכל מהם שלשים פנים שיזכור אותם כאלו תמיד ואלן התקנסו והסתדון כסס אמר שהוא שיזכור כאלו כנחלי בגנות כו' : ויחילו ל' חותלה ר"ל שיעדו כנמול וספחידו לעטבו וספחידו על כל נסיעה וספחידו אחר שיהא יום שמוכה לנפשו ולניו מודיע לו מהו יום כסס : והארץ לא תכמר לצמיתות כי לו הארץ כי גרים ותושבים חלם עמדי : גר אנכי בארץ אל חסר ממני מלווין מאחר שאני גר ולא ידעתי כמה עושיין לזון

פת לחם

בתיקונה לשון חסות וסס נעמיס מוסיס : ובהצלחה להאכל מן טעמיס : על זכוחה וקרורותה אל כיו זכס או קודמס : רוח איש יכלכל מחלהו רוח הוא טעם כמ"ס וסרו חסיו כלומר כסעסס כיו סליומחסס תכלכל מחלהו וסוכל להורוסי דרך רטואס מחלל גופו ואלס רוח נכסה כלומר כסעסס נעמסס כיו נכסה פירוס ספרוס מעונוסיס מי ישאנה : נצור לכך ולכ חלסס כיו סלנו : המשלים השלשים הסתבון המשלים מספר השלשים : בתנאי הגירות כנחלי סנוין כקמ"ס וסס החלסס וסוכר לקמן סצריך סגור לקבל על עמלו : לגירותו כסכיל ספוא גר וסו לצידי סססס : שלא יסרה את פיהו כסועל רע ולא יעבור על מצות כעסס טוב : ויחילו כסכיו חורו כנמול וספחידו חורו מן ספוטס . יחול ל' תקוס כמו יחל וסרלל אל ס' כיו : והזהירו על ספרוס סוכיו סוכיו מוכן ספחידו מלוסי : לנסיכה ולחעתקה כסיעס כסחית מה סלנו וסעתקה כסחית סס סמנו ונגד סיו סתקונת אמר ולא ירנע : וגל חנוט נפשו . ירגע וגעל מרגע : והארץ כיו וסיסס כיו גרים ותושבים כיו : דתי ססריות וחקיה גר אנכי בארץ כו' כלומר שלס סלני נ וסניו יודע דתי ססריות לכן ממך אקנע ספרורי סוכיו וואל אלו סספר דמני מלוסי : שיסייעהו ויעזרהו וכיון ספואו כל סגריס עונוסיס זס על כודאי יסואו להונגל כליו וסמר וסייעסו סיוס כסלערכוס ועל סלסס מן סוק אמר ויעוסיס : שימחר ויריש וססר כלנו ויחסיס

שוב הלבנון

כיו ססלל : אצל ארוניה כסורל יסכרך : על זכוחה על כסיומס וסודס : וקרורותה סמחוסס : ונמותה עם שבלה ועם תאותה וכי' אף סיהס טעסס אל אחר סכלה לו אחר מחוסס : רוח איש יכלכל מחלהו וגו' רוח איש הוא נפש חלסס כ"ר"ל כסס סססס חלסס סובל סנוף סכריה ומסרד עניניו ככסיומסו כמו כן כסיומס חולה יסעדנו על ערש דוי וסו ססעס חמסך אחר סכסס יסודו סלרסוססס המחנגד לחלסס חלסס ודוחס אסו ככמו כעזר סכורל ודוחס מן סנוף כל חלי וכל מה כפי ססססר וכפי מה זכמרו כס סקוקס סליוסי"ר ודכסיס קרוביס לדעת סורוסס (לסוקין כס סחוסליו"ק סחולין הכל כעניני סססקולת סכולי סכמת סעט) : ודוח ככאח מי ישאנה אל סחולססס סיו כססס עמלה מי יסרס חוסס : מכל משמר נצור לכך כי ממנו חוללות חיסס יסר מכל דבר ססמור נלור לכך כי ממנו מונל מיי סר"ו וסכ"ס : המשלים השלשים הסן המשלים לנסיכה פנים סכריס : ברתנאי גררות כנחלי ספוא כעטורס גר כס"ו : ויחילו והפחידו סודיס חורו סל מלוסי : לזמן ולמקום סמנוט סמלסס כזונ וסמנוט סמלסס סודיס על הנסיעה סודיס סיוט סס סססס סכריס ללסח מסס סמלסס וסיהיס כיון סמדי לדרך סוס : ולרתרסך מן סגנון וסגובה יסחק מן סכריס סכריס סגנון ספוסס : והארץ לא תכמר לצמיתות כי גרים ותושבים חלסס עמדי : גר אנכי בארץ אל חסר ממני מלווין כי גר סכל למדינה סלני סידע דמי כסדיסס וסוקי זס כסס סגלסס אל סדוסי סלרן אל לל כעטור מלוסי : שאין לו חומל וכי' אף מי סכרסס עליו חלסס כעזר סס

שער השבון הנפש

בעבודתו. כי ענינו הפך תשובת השונמית עת ששאל אותה הנביא (מלכים ב ד) היש לדבר לך אל המלך או אל שר הצבא שאמרה בתוך עמי אנכי יושבת כלומר שעמי ומשפחתי ידברו אליו בעבורי בעת הצורך ואינו כן ענין הגר אך כמו שאמר (מלכים קמב) הביט ימין וראה ואין לי מכיר ונו'. ומהם שיסתפק במה שמוזמן לו מן המזון ובמה שימצא לו מדירה ומלבוש ולנהוג בכל ענינו כדי הספוק מבלי מורח ומהם שיוזמן לנסיעה ולחשוב בצדה לדרך, ומהם שיריבה בענינו הסעט מן הטובה ויאריך לשונו בהודאת מי שהטיב לו בה, ומהם שיסבול הרעה אם תבא אליו והנוק אם יגיע אליו משבר רוחו ושפלות נפשו וחלישתו מרחותם מעליו. ע"כ קבל על עצמך אחי תנאי הגרות בעוה"ז מפני שאתה בו נר באמת והראיה על נרותך ויחירותך בוכי בעת צאתך אל גדר ההויה והרכבתך בכטן אמך אלו היו משתדלים כל בני העולם להקדימך קודם לכן כרנע אחד או לאחדך רנע אחד או לקשור אבר מאברך בחברו או להתירו או לצייר צורה מצודות אברך הנסתרים והגראים או להתיר תנועה לאבר מאברך הנחים או להניח הנע מהם או לההירך לצאת מבטן אמך קודם עתך הנגרות לך או לאחדך אחריה כהרף עין או להקל עליך הענין או להקשותו לא היו יכולים לך על זה. וכן אחד יציאתך אל העוה"ז לא היה אדם יכול להגיע מיוזך אליך מבלי עזרת האל לך ולא להוסיף בנוסף ולא לחסר ממנו, ואלו היית מעלה על לבך כי העולם כולו לך לבדך נשאר מאין יושב לא היה זה בוסוף במרפך המגיע אותך אל אחריתך כשיעור חרדל וכן אלו היו נוספים אנשי העולם בפלים לא היה חסר לך במרפך הנגור לך כחרדל ולא פחות ממנו ולא יותר. וכן לא יוכל אחד מן הברואים להועיל לך ולא להזיקך ולא לאחד מהם יכולת להוסיף בימי חיך ולא לפחות מהם וכן לכל מדותיך ומבעך ומעלליך הטובים והרעים אם כן אי זה יחס בינך ובין הברואים או באיזו קורבה אתה קרוב אליהם או הם קרובים אליך. האתה בעוה"ז כ"א נר שלא יועילוך רוב אנשיו ולא יזיקוך מיעוטם והאתה בו אלא כיחיד הבודד אשר אין לו צוות כי אם אדוניו ולא חומל עליו כי אם בוראו. על כן התיחד אחי בעבודתו כאשר התיחד בבריאתך והנהגתך וטרפך וחיך ומותך ושם

מרפא לנפש

לדוני הארץ נכך אל הספר ונוי' שיפגע בו בערו שיהפיל נערו: כרי הספוק מבלי מורח על המספרות. ר"ג: האתה בעולם הזה כי אם גר כלומר חומל כולו ומקיים קיימת ר"ל מחלך שאלו נעולם חסילו קרויך לויס יכולים לטוול לך כשום דבר שנעולם לו להזיקך רק ככל נדלון: כ"ג: וכי אין אהם נעוסיי רק כנר ממש: והאתה בו וכי אין אהם נעו: אלא כיחיד הבודד שאין לו צוות ר"ל חכר אלל כו': על כן התיחד אחי כן שפעטס נעודת ס' רק להי נכדו

פת לחם

במזונם אכריו: שיסבול הרעה ברעם סנוף ויסבול סנוף כטוקי ממון וע"ז פרע שפי לשונות סכר רוח ושפלות נפש: גדר ההויה פחות סנולס מונמר סעטס וסרככס סינו סרככס סלכסיס לחי': הרע מהם סס סכיהלס וכדפסיס: להקל עליך הענין עטן סליס: הסגיע אותך אל אחריתך ספי' סמוון סלסס חי עד סנגיע אל לחיטו: ולא פחות ממנו פחות ממרדל: האתה בעוה"ז ס' סלסס דרך קרולס כמו סלסי סגמלו זלס ועטנו כמו סלל: רוב אנשיו סס סו רניס מכמות סמספר סס סעק לל סיס וועיל זס לך וכן להיטן זס סיו מועטס ממספר סעטס לל סיס זס מועק לך: הבודד לשון כדד נולס מלז: התיחד אחי סענדנו סרובו לכדו כמו סעלס

טוב הלבנון

לדוני הארץ להמליטו מעוטס קיוור עבודתו: כרי הספוק מבלי מורח מה סעלס מספיק לו כלכד מחלך סעלס כר בלכך לל לו למי יעזוב עמלו אסכר יעמול כו כעט ללחו מסס: המעטס מן הסבורה מחלך סעלס כככי בלכך המעטס מן הסוכה סעשפן עמו סול סעלס גדול וכמחלך רוח מדוע מללחי חן בעניך להכירי ולכירי ככריה (רוח ב'): משבר רוחו ממחמ סרוס כככרה וכפסו ספסלו וזין יכול לרחוסס מעליו: גר באמת עניך כעלס סזס סול סגרוס סלמתי יוסר עון' עזר' ונוול' מסוס כן חלס מעט כוזל' לעוסי' או להתיר תנועה לפחות ולהסיס (שמול' ח' ג'): או להקל עליך הענין עטן חכלי הלידה: בטרפך במזונותיך: המגיע אותך אל אחריתך המספיק מזונותיך עד סוף ימי חיך: ומעלליך פעולותיך סוכיסיס וכרעיסיס הכל מלוי כנחיתך וזין פוס עולל יכול לפעול כך לעלס: אי זה יחס אחי ערך ודמיון: האתה בעוה"ז כרי אהס כעסי' וס"ל וזלס כעלס סזס כלמכיר סלל יועילוך וכו': כי אם גר שלא יועילוך רוב אנשיו וכו' ר"ל כמו גר שאין לו קרוב ונוול' סלל יועיל לו רכזי סלמטיס כנמדריה מחלך שאין קרוב חלו ולא יזיק לו מה סעס מועטסיס מחלך שאין לו עזר מהס: צוות סמסכר חלו מל' עומל כל' חו"ל: התיחד בבריאתך ככס סעלס

מלל גרוס כנענולס: ויחירותך בו סמסכס יחיד וכודד עד ללסך ממט: צאתך אל גדר ההויה יזימך ככטן לחך: או להתיר תנועה לפחות ולהסיס (שמול' ח' ג'): או להקל עליך הענין עטן חכלי הלידה: בטרפך במזונותיך: המגיע אותך אל אחריתך המספיק מזונותיך עד סוף ימי חיך: ומעלליך פעולותיך סוכיסיס וכרעיסיס הכל מלוי כנחיתך וזין פוס עולל יכול לפעול כך לעלס: אי זה יחס אחי ערך ודמיון: האתה בעוה"ז כרי אהס כעסי' וס"ל וזלס כעלס סזס כלמכיר סלל יועילוך וכו': כי אם גר שלא יועילוך רוב אנשיו וכו' ר"ל כמו גר שאין לו קרוב ונוול' סלל יועיל לו רכזי סלמטיס כנמדריה מחלך שאין קרוב חלו ולא יזיק לו מה סעס מועטסיס מחלך שאין לו עזר מהס: צוות סמסכר חלו מל' עומל כל' חו"ל: התיחד בבריאתך ככס סעלס

שער חשבון הנפש

תורתו וספרו נוכח עיניך ויחל אל נמולו ופחד מעונשו וקבל תנאי הנר אשר העירותיך עליהם על נפשך כל ימי חיך בעולם הזה תניע אל נעיומת העולם הבא כמו שאמר החכם (משלי כד) כן דעה חכמה לנפשך. ואלה אחי שלשים פנים מאופני חשבון האדם עם נפשו לאלהים יתעלה כשתחשוב עם נפשך עליהם ותתן הדין מעצמך בהם יבקע לך אורם ויקוף אותך זהרם וחשוב בהם תמיד העולם על לכך כל ימי חיך. ואל יספיק לך מעוט דברי בהם וזכרי אותם בדרך קצרה כי כל ענין מהם כשיתבאר ויתפרש נושא כפלים רבים ממה שזכרתי אך העירותי עליהם הערה והזכרתי הדורש אותם הזכרה בדרך קצרה ולא הרביתי בדברים שלא יארך הספר ויצא מדרך כוונתי בו אשר היא להעיר ולזוהרר ושימם נגד עיניך ונוכח ראותך והשיבים על לכך ומחשובתך אז יראה לך מזה בעת שתשנה אותם מה שלא נראה לך בראשונה מסודרות נעלמים ומסורים רוחניים. ואל תחשוב כשתענין בהם ותעמוד על הנראה ממלות כי כבר עמדת על כל צפוני עניניהם כי לא תניע לזה מהם אלא אתר שתתן מחשובתך עליהם בחריצות ובהשתדלות זמן ארוך ופעמים רבות. והיה מתישר בהם ומישר אליהם תניע אל הנמול הנדול מאת האלהים כמו שכתוב (דניאל יג) והמשכילים יזוירו כוזהר הרקיע ונר' ואמר החכם (משלי כד) ולמוכיחים ינעם :

פרק ד אך תועלת החשבון הנפש היא התולדה שמילדת הנפש בעמדה על בירור מה שקדם לנו בשלשים אופני החשבון הנזכרים והבנת עניניהם וצורת מציאתם ואמתת חיובם והמשך הנפש לקבלם עליה כפי הכרתה בהם והשבתם ברעיוניה, ואז אחי תתילד בנפשך תולדה מעולה ורמה תלמד ממנה כל המדות הטובות ותניע בה אל כל החסודות והיא זכות עצם הנפש מקדרות הסכלות המסירה השכת הספק אשר בלבבך. וכבר ידעת כי

מרפא לבגש

גלגל טאס פניס ומתשנס לזכר אחר כמו טווא יחיד נטלנכו אונן : כן דעה חכמה לנפשך אס מלאת וט אחרים ותקוק לא תכרה פי' כמו שהכנס ממך לתוך כן דעתך לתכמה שיכיס מתוך לנפשך ועי' יסיה לך אחרים טוב ותקוק לא תכרה ממך לעולם : יבקע לך אורם פי' כי מקול סיס אורו גווח נכחו ועכיו כשתפתח נכס ותחזור כשתנס יבקע לך אורם ויחיה לך. יני : בררך קצרה כמאמר חל לעולם ונסה אדם לתלמיזו : נדרך קאר כד שלא יסיה עוקר כוונתו להכין לענין רק לקבל סמוכ עמדות : והיה מתישר בהם והיסה אחר מוישר כסס כשלישי טענות האלס : ומישר אליהם גס אר אחרים חוכה ענין סיכוו ג'כ מלוסרים כשטנוות סלכס . ועיין כשטר סלכככ כפי ממעלס סכוויס לתכירו והסוכס אר כרניס כלודן : פרק ד והיא זכות עצם הנפש עשיו' יסיה נשך זך ופי' : מקדרות הסכלות מחוקר סכלות שמתקן על נשך : המסירה

טוב הלבנת

לכדו כולך ומתניע ומזונותיך וחיך בידו : ויהל מל' תהולת ותקוה : כן דעה חכמה לנפשך לפי זה כתיב אכול בני דבש כי טוב ופת ממון להקך כן דעה הוא נוי, ופירשו אכול דבש והגופס שהס מתקיים לחך גס כן דעה החכמה צעבור נשך שמהיה : והתן הדין מעצמך מודה על סתיוך : יבקע לך אורם מל' אז יבקע כשחר אורך (ישעיה ל"ח) האור בוקע החשך ודומה אורו מזהר וכך יתה אור השלשים פנים מהכסי סכלותך כמהרה : וחשוב בהם תמיד כי נרכות המחשבה כסס יריכה לך ההגנה צענייהס כטבע הלחם כל עוד שמתקסקס בו הוא מנין יומר ומתקרב אל הלז : מעוט דברי בהם סוף שכתכס כקלור יש כסס ענינים וענפים הרבה מניכס לכל אחד כפי כח שכלו ובסירות נשפו : שו'זשנה אותם שחחור עליהם פיט ותממיד כסס : ומסורים רוחניים מוכר הלכס כנפש ובשכל : והעמור על הנראה ממלות

שמנין סיכוס המלות : והיה מתישר בהם ומישר אליהם מהיה ממון דלתיך כיושר עמיהס וגס כן להיות מישר דרכי אחרים לפסוס מתשפתס להגיע אל הנגמ עמיהס : ולמכוריהם ינעם העניכיהס אר אחרים על רשעס יכוח עליהס טעס ה' וכרכה ה', וכוזלי עשהמכיה ח"ע על רשעו שכלו יומר גדול ויותר חוק :

פרק ד וצורת מציאתם שכל סוג צענייהס : ואמתת חיובם המחויב מהס כלומס : והמשך הנפש כגלגל הפס : והשבתם ברעיונה לשוס עליהס ולחורר כעמיהס כמתשנה : השכת הספק הנתק

שער השבון הנפש

כפי ברור ההקדמות רוב מספרם ויושר סדרם תהיה התולדה המילדת מהם בבירוריה וחשיבות מעלתה. וכן הרכבת המרקחת במלאכת הרפואות כי תועלת המרקחת וכחמעשיה יהיה כפי כח הסממנים אשר הורכבה מהם המרקחת. וכן בחכמת השעורים הנקראת בערבי אלהג'ס"א כפי רוב ההקדמות המוקדמות בענין הנדרש תהיה חשיבותו ותועלת ידיעתו. וכמו כן בהרבה מן המעשים כי הפלס לא יתכן למחברו עד שירע קודם חכמת השעור ומכני המנינים והשקלים. וכן הונ החוים: הנקרא אצמרו"ב בערבי לא יתכן למחברו אלא אחר עמדו על חכמת השעור ועל המוכרימאות (צורות ידועות בחכמת השעורים) ותנועת הגלגלים ופשימות הכדור. וכן הענין הזה הנדרש מן הנפש לא יתכן לך אחי אלא אחר שתסכול קבלת מה שהעירויך עלי מן החשבון עם נפשך במה שזכרתי לך בשער הזה ובזולתו מן השערים והתמדת המעשה בהם. כי כאשר תעשה זה בלב נאמן ובנפש ברה יאור שכלך ותראה הדרך אל כל המעלות הרמות ולא יהיה ליצר דרך להניע אליך ולהשיאך ותהיה בתכונת סגולת האלוהים ויתחדש לך כח העליוני נכרי לא ידעתו בכל אשר הרגלת בו מכתותיך כמו שאמר החכם (קללת ח) חכמת אדם תאיר פניו ונו' ואז תבור הענינים הנדולים ותראה הסודות העמוקות בזך גפשך ובר לבך וזחוק אמונתך ולא תפריד משמחה מתמדת בעולמך ובאחריתך לעוצם מה שהשקפת עליו וגדל הסוד אשר גנלה לך עם העור המניע אליך מן האלהים יתברך. וראיתי למשול לך משל קרוב יתבאר לך ממנו דמיון קצת מה שזכרתי לך והוא שתחשוב כאלו אתה במקום ומסעל למקום ההוא

מרפא לנפש

וגם פיו' ויאר מעליך תשכח החושך של פסיקות שיש בלגן: הפלס קאעז'אר לא נעומתן: הוג החוים הוא פס סאנו קורין כדור וכליא וולט' קנעל: ופשימות הכדור והמקטום כדור סארן בנכולו ומתקיה: והוא שתחשוב כר

סוב הלבנון

החושך אשר הביאו הספקות בלמונתך המקום בלבך: ברור ההקדמות לתמחם ההקדמות: ורוב מספרים רבוי מטפיל ההקדמות: ויושר סדרים ארך שרלוי ולריך למדור ההקדמות: ויש שעות בענין פדורס שחס יסיה מדור ההקדמות כעשות חסיה התולדה הממיינות מהם אף היא מוסיפה, כנודע במלאכת הגיון: כפי כח הסממנים אשר יתברנה כח המרקחת לפי רבוי ההרכבות ולפי סדורים השער: כי הפלס* המאזים שקורין קאנטאר אשר חוץ המאזים אינו בחכמת הבגיות והקוליס על ידו כל המקוליס

פת לחם

זכות סתורס: כי הפלס כר הוא בלגון מדינתו נעומתן: לא יתכן למחברו לומר למחילו מהו ומקום: וטבעי הסנינים שכל מיני ים סגולה מיוחדת ומחלף קאס כסר ערונם הכוסם להלקוואלע"י: והשקלים עכני שמשקלים סוקל בלחסיין מוכח'קיס: ופשימות הכדור לדעת מרת כמותו אם נתקנו ללעזום ותלקיס ונעמיד חלק אלל חלק עד שנעשה מעט טעם פשוט כמה הים טולס אז כמותו: והתמדת המעשה בה להפסק ולעשות בפשימות ע"פ סתורס סלמודס מהס: יאר שכלך יאר סיו"ד גר"י' יוס' אור כסיר ולא חשך: לעוצם בו' מחמת עולם:

מברז

והוא עשוי ע"פ הקדמות חכמת השעור בידיעות השבון הערכים וכעני הממיינים והמשקלים, כי נתבאר בחכמת המשקלות שבערך המרחק הקרוב שמן הארון שבו מלוי הפלס הזך הקצר אל הזך הארוך כן ערך המשקל חלגוי גדל הארוך אל המשקל חלגוי גדל הקצר, ד"מ אם חס המרחק הקצר הוא חכב ומרחק הארוך יו"ד לחכב הוא יוסלה גדל הארוך עשרה ליסרלות וכזו הארוך יסרלה אחת האחת זוקלת כמו העשרה בחופן שלגון המאזים יקמד בצוה: ועל המוכרימאות ר"ל חכמת הבריות והמכשנים ובחכמת חכמת הגלגלים. מה שגרסם בפנים צורות ידועות בחכמת השעורים. גם פירוש מונח הלככות שפירש ע"פ ספרים אחרים שכתוב האוכיעיע"א"ו ואמר שהוא שם לזכות ידועות בחכמת השעור וההדרסה, וגרסה מה שאל ידעו יסעז בחכמת השעור וההדרסה שאלו שם צורות ידועות מיוחדות ואלף שיהיה נרסם שם מיוחד וגם לענין האצמרו"ב אין שום נורך לערות מיוחדות ואלום האצמרו"ב אינו רק עגול שפתי נרסם מוכבי לש"ם מעלות ובמרכוז קבוע בריח אשר כעני קאעז'אר עמודים קבועים עם קבוקים ואלף בחופן שפתיים הרלות עובר' מקב' א' אל השפי וכו' וידעיס גובה כל כוכב מהארץ כי מרכי העיגול נחשב למרכי העולם לפי שאלו נחתי עובי הארץ שום ערך מורגש אל גלגל הכוכבים והחלקים שבהאצמרו"ב נחשבים בערך חלקי הגלגל כי היענין הרלות עובר כקו ישר כמדע בחכמת המכשנים וכזו השפי ית כלי מראה השעות ע"פ אלל כשהוא נחב בחופן מתי היום: ותנועת הגלגלים מהם מתנועשים על זורה העיגול כפיב הארץ והארץ מוכבי להס: ופשימות הכדור אף שסכדור פשוט מכל צדדיו וכן המרכי אל המקיף מרחק אחד וכל האלכסוים העוברים על המרכי שוים זה אל זה וכל העיגולים שזכדור אשר אלכסוים עובר על המרכי הם עגולים גדולים ושוים זה אל זה אשר עפ"י זה תמייסר האצמרו"ב כנודע לחכמי הלמודיות: אלא אחר שתסכול וכו' ואל חקון בלריכות ההקדמות כי כן דרך החלטה לח' יתבאר רק בהקדמות הרבות לפינו מחמת עומק עיניו: ולהשיאך לפתוח: תאיר פניו פיו שם למיאזוח האיש ונעמדו כמו על פני כל אחי ועל (ברחשת כ"ה) ועל פני כל העם שכבד (ויקרא י'): בעולמך ובאחריתך בעש"י: ונעו"ב:

שער השבון הנפש

צורה כנגד הצד שהוא נכחך ואין דרך לך לראותה בעיניך ולהשקיף עליה בחוש ראותך והניד לך מניד כי כאשר תעשה מס מברזל עשות ותלמטשוהו עד שתסיר קדרתו ותמשהו זמן ארוך במשיחות רבות ואחר כך תעמידנו נכה פניך אז יראה לך סן הצורה העליונה מה שנעלם ממך ותוכל לראותה ולהשתעשע בנעימותה זוהר יפיה, והצורה העליונה החשובה אשר אין לך דרך לראותה בעיניך היא חכמת הבורא יתעלה ויכלתו ויופי העולם העליון אשר נעלם ממנו צורתו ותכונתו והמס העשת היא הנפש האנושית והלגישה היא הנהגתה בחכמות וכמוסרים השכליים התוריים והמשיחות הם אופני ההשבון השלשים אשר זכרתי לך. וכאשר תעלם על לבך ותשיבם על רעיוןך תוך נפשך ויאור שכלך ויצמייד לך כל ענין נעלם כנפשך ותראה צורות האמתות בעינים פקחות ויפתח לך שער המעלות וינל המסך המבדיל בינך ובין חכמת הבורא מעל עיניך וילמדך האל יתעלה חכמה רמה ומעשה מועיל ויתן לך כח אלהי כמ"ש (ישעיהו יז) ונתה עליו רוח ה' רוח חכמה ובינה ונו' ואמר (איוב לא) אבן רוח היא באנוש ואמר (משלי כ) אם תבקשנה ככסף וכמממונים תחפשנה ואמר (שם) אז תבין יראת ה' ונו' :

פרק ה' אך אם החשבון הזה חובה על האדם תמיד או בקצת הזמן סבלי קצתו אומר בתשובת השאלה הזאת, כי החשבון חייב בו האדם כפי כח שכלו ומעלת הכרתו תמיד עם כל הרף עין ואם יוכל עם כל נשימותיו כדי שלא יפרד ממנו המורא והפחד והבושת מהאלהים ית' המשקיף עליו תמיד וילמד ממה שצוה בו האל את המלך באמרו (דניסיו י) וכתב לו את משנה התורה הזאת על ספר ונו' והיתה עמוקרא בו כל ימי חייו ונו' ואמר (ישעיהו ט) לא ימוש ספר התורה הזה ספריך ונו' ואמר (דניסיו ו) והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום ונו' ואמר וקשרתם לאות ירך ונו' וכתבתם על סויות ביתך. וזוהר הענין בציצית באמרו (מגדנר טו) והיה לכם לציצית ואמר (שם) למען תזכרו. ומה נשאר מעניני הורו על החשבון אשר הוא בענין זכרון הבורא אשר זרנו בו. וכפי זה אחי ראוי לך להתנהג בהרניל החשבון עם נפשך בכל שעה ובכל רגע לאל יתברך ואל תמטט בעיניך שום טובה שתעשנה לשמו אפי' במלה או בראיה כי המעט ממך רב אצלו וכן

מראה לנפש

כנגד הצד שהוא נכחך ר"ל הצורה הנעלמה היא כושמת מלמעלה ויחל לאחוריק ואף אם הסך ענין לא תוכל לראותה שיש איה דבר המסכות ניך וכן הצורה רק אם תעשה עם מברזל ר"ל כמו מראה שלנו שהיא מזוינת בלא שישנה סקרויות עשו מראה מסתמקת כמיס מראות הנעלמות וליכס לטישט ומשנה עד שחסיס מראיס כסיר ומאיר מה שיהא נכסס ויזי' הסע מוכל לראות הנעלם הסעמיר כעס נכס ענין וככד סוכיס הסעלס : מברזל עשות כנרזן וקלל וכלל סעל' : למיס :

פרק ה' כי החשבון חייב בו האדם כי חסיר עם כל הרף עין בו' כי אינך צום עשע ורגע שלל ויסה נוכס בלדס אחר מסכססנות סעלססן כי ענדור לנד או כסכוס נעקסנות או שלודס או כסמסללס או כעסוק עעטיס כסוכס' או כנרזיס וכל מעשע טעעס ומסכססנות סעלס מסכס סחי וכל ליתן אל לבו א' או סחיס או כמה סכססנות סיכוסס כלודס עשע וכלודסו מסוק דוק ומסכס : ואל תמטט בעיניך שום טובה כר למיס . לעמעיס מנת אדם מעשע טוב מפני שכדנר סכוס קל כעטיס כנו סעוד כמלס או כנודס לסס כי שמשע סלודס נסכסס כעטיס כס"י לכלוס וזומר איכ ליה לו לעשות ועל זס אמר ואל תמעט כעטיס טוס מוכס . כסס כסמיר זיל עכ"ל . וז"ל כסמיר כסססס יס עומלן ודע סעוויין וכסלודסות סעלסס קלסס וקעטיס

שוב הלבנון

שהיא נכחך הצורה היא ממעל ללחשך נגד הכותל שהיא נוכס פניך והקירס מספסקת כנן מקוס מעמדך וכין הצורה ורק אלל הכותל שהיא ענדך יס מקוס מפולס כחקקס : מברזל עשות כנרזל מוכך ומלוגס ועשות ל' לחנח וזכור כמו כנרזל עשות (יחזקאל כ"ז) מעיו עשס ען (שיר השירים ה') : נכס פניך אלל הכותל שהיא ענדך וזכרס הצורה יפול על הכנרזל שהיא כמו מראה הקרקס ספיגסן בלא' ומסס יגיע לעימך : אכן רוח היא באנוש ושמשע שדי כניסס . אם תבקשנה ככסף ונו' שמקסס סכסכמה כמו שיכקו סכספ וסחשסנה כמו שיסשע סמסמוט סיהסרו סה וסע עד סימלסוס כזס הלופן סמלל סכססוס סחקבן עלי' הקדמות סכסס סייסיס אליה עד שמעמד על עניס : אז תבין יראת ה' ודמס אלסיס סמלל סילמדך סלל סכסס רמה ויתן לך כח אלהי : **פרק ה' ומה נשאר מעניני הורו וכו' שלא זרנו בו ר"ל מה נשאר מענין החשבון שזר אוט המעטט סייסס סמיר וככל כגע מה שלל זרנו עו הכסוסיס : שום מוכב עס מלודס קסמס :**

העתקת

מברזל עשות מלשון עשס ען וכוס כנרזל אכר מלקין מדוקיס ומלוקיס כו מלד זכלסן מדינתו סעל' : וסלששוו וועסס דלס אייס סליטיסן (כלל) : תוך כשך סוך סחי' כחי'ק סייס נעשן זכס : ויפחח לך ספ"א כספ"ן : ויגל סויד כחי'ק וסניט' כנרזל וסיס גליון לך :

שער השבון הנפש

בענין העבירות . והקרוי שבדמיונים בזה העתקת השמש בארץ שעור אמה תעתק בגלגל מילין הרבה וכן העתקת הצל באצטרול"ב . ואל ידבה בעיניך מעשיך ואם יהיה לשמו . כי במעט שבמוכות שיש לו עליך כפל מעשה כל יושבי העולם עם דקרוק החשבון . על כן אל תתעלם מעשות חשבונך בינך ובין בוראך על גדול מזובו עליך ורוב חסדיו עמך יום יום ואם לא יפנה לך בזה ביום יהיה בלילה ואם חלף לך יום א' השג בשני כמו שאמרו רז"ל שוב יום אחד לפני מיתתך ואמר (קס"ה פ) בכל עת יהיו בגדיך לבנים : פרק ו אבל מה שצריך לסמוך לחשבון עם הנפש מן המעשים אומר כי זה יהיה מן האדם כפי זכות עצם נפשו וקבולה לאורי האמת המגיעים אליך מאת אלהים יתברך כי כאשר יהיה שכל המחשב עם נפשו החשבון הזה וך ויבין הכונה והחפץ בו ויחד לבו בו לאלהים יתברך רצון הבורא יתברך ויעזרהו לעשות בצותיו ויורה אותו באור החכמה ויזהיר בזוהר השכל ויך נגלהו ונסתרו לאלהים ודומה למה שאמר איוב (ליו"נ כס) צדק לבשתי וילבשני וגו' . ואז נשקוט ותנוח מחשבתנו מדאגות העולם וסוכרותיו וישמח בעבדתו

מרא לאנפש

מח' ונני אדם מולידן כסם ודם מומדן דרומם של עולם ולא יאמר זה הכשרים הכל ולא יתקד כמתקד סגולתי ולא יתגד ל"א לחמישים סלמיסיו קדושי עולין אשר אור אלהים עם עליהם וכל מאוס אשיליו סקלס סתקלות ים לס כח ושמש סתרכסס סעליוס אשר משס ומשך סעלון למסס בלרן וקליטו סמלוס ממעדר סכח סעליון דונמלו סכרלו למעלס ושס סס מלירין לרין סלולס ומוסוף כח וגזרס סתמליל סל מעלס דבר מערס דין דכרור דיון סתמשס סגזר סכח ולכן לוס סקלס לוסס סלוויס וסלכורוס דוקל ולא וולסס וכן כל סלכורוס סעכרני רז"ל ועל דבר זס כ"י ויעלס סדעושו סכור סמס סוסק סרונסל סל מעלס כ"י חף סכור סרס קלס ים לאל דיו למרר כח סעליון ועל זס נאמר כ"י חלק ס' עמו ועקב סגל סתלוס . ורלס כ"י סקל"ס חלק סעכרור לסס ויפח סלסס סמס דוח חיס וסחלק ימוגר סכל כחו סמסלס וסמלל סקסור סלכור סלכור סלכור ורלסו סכט למסס עמי סלחוס סלכורו סתמשס סס סכל כחו סמענע רלכור סעליון וז"ל סתמשס סור וסיר סמלוס קלס סכחמורס סכיל : ואל ירבה בעיניך סעשרך למ' . לסמסיס מינח ארס מעסיס סוריס מינח סתושב סעכר ספס סכרס וסלס סור לו וסס סכרו וססוקו לסחירו ועל זס אכר ואל יכרס בעיניך מעשך : ואם יהיה לשבו אע"פ סעסיסם סלמו דלוי ללו סכי לונס נעסיס לנלוס ומוסב סתסכס סלחו על סיו סכיס סכקדמס סעכרור וסל ורעל על סיונס ספסר לו יסו סמעסיס מקוללוס ורף לס יכרו וסמרו ע"פ כ"י חל סעלל כל מעיס סונלס מס ספן לו כ"י לוי סריר לסס : כ"י סעשע שבסבורת כ"י רז"ל סקטנע סכמוכוס סעשע סקריס כ"י ארס סלכור סעלס סור ויכר מינח מעסיס עוקס מס עקס ארס עוקס ים כן ארץ ירכו מעשך בעיניך :

פרק ו כי כאשר כ"י ישיק רצון הבורא יתברך כמש חז"ל סכח למכר מייטיון אופו מן הסמיס כ"י : צדק לבשתי וילבשני כ"י חני רעמי לסלסס עמי נלדק וילבשני כסי כסי רעמי : וישמח בעבדתו כ"י יגדל כ"י זסו סעיק

פת לוח

עולסס לימנח וסח עיר"י לימנח על סכוקוס וסח על סקונוס ג"כ לור סומטווי ים ים רחוק סתסכחו סקול סכורל סלור מלך כל סכרן סכרור וקירון סתמחו עוליו סעיל ססח : ואל ירבה בעיניך כ"י רלוי ל"דעס סלחמס סעעע מתך סור חל וס סתסיונו סכרס אולס אלן יסס לסיק עס סעשע סכר כל יס יסס דולו בעיניך חף סל סור נעשע לסמו ים כ"י זס סיו וסס : כפל מעשע כ"י לני סכל סעשעיס חיסס מוסיוס לו ים סוס סועלס : רורב סכרור עכך סכחיס סעסס סכסד כ"י עוס סגול :

פרק ו אבל מה שצריך ל"א סתמשס סלכרס לסמוך אל סתסנון : וקבולה לאורי האמת כ"י סיה סקלס סלורי סלחמס : המגיעים אליה סס סדעוס סלחמיו סכור ים חון לרסס דעס כסס : הכונה והחפץ בו כונס סכורל ים וסליו סכריוסו אופו : צדק לבשתי וילבשני סלור

פוח הלכונן

העתקת השמש בארץ שעור אמה ר"ל אם השמש זורח דרך מור בלחץ ועיגול השמיים סגולה בלחץ נעקס בלחץ סתעקת השמש סגללע : תעתק בגלגל מילין הרבה השמש יתועע סגלל מילין סכרס סחל סלחרו סתקן נקייס סלל :

אמר המפורש בכלן מקום עיון וכו' ק' הוא הסחבון וה"י מן חידוש סכחמס סכססס סכל עוליס סעל מרכו ארס סתמוך סני קייס מן סכרני אל סקף עגול סעליון יסו סקסוס סלחחוס מן סקיס סערופ סכרן ח"י קוסד סעגוליס וסלחל סחני עקס כורו סכרן סעכך ח"י קוסד סגלל סתמש לפי דעס סקדמוס סור סעכך ארס

אל חלף וסמי סלחוס ועסרס וכסכר סכסיס סלכורס סמסיס ח"כ סתעקת סחמ סכרן סתמק סתמש סגללל חלף ר"י סחמ וליוו סלילו מילן מילן וסכרס מילן עול לו , סן סחמ סלסי סמכורל לסחרוס וסלכרן וסכרן סכרן סעכרני סכחיס סכוח סתמש על סכרן עול לסחמ סכרן סגלל סתמש יוכר מ"ח מיל עול כל זס לטון מילין סכרס לו יקד סן סכסס סכחכר לו ורעל לו רכ דרך סקדמוס : וכן העתקת הצל באצטרול"ב סעכרס סגלל עתק מעס מרחק סמורס עעו סחמ יתועע סתמש סגלל ס"י מעלס ססור חלק כ"י מן סקף סגלל : ואל ירבה בעיניך מעשיך ואם יהיה לשבו אל סתשוב סככר על מעמי סעורח כ"י סכרן אע"פ סעשעיס כל מעשך לסל סכורל וסכרניס סעכרן : שיש לו עליך סתמש ח"כ לסכרל ח"כ סיומר מעס מן סכורוס סעשעיס עשך : כפל מעשע כ"י חושבי העולם אל יסכרפו סעבורת כל יושבי העולם סכסלס יסיה כמעס סמסיק סד סכורס סקסוס סעשעיס סכורל עשך : ר"ל יפנה לך לא סמלל עת מיני כיוס : שוב יום ארד לפני מיתתך ככל יום ויום סתשוב סמל סתמו למכר וסמלל כל ימי סכסוכס : פרק ו לאורי האמת לאור סלחמס : וסכרניס

שער חשבון הנפש

הבורא יתברך ויגיל במה שהשקיע עליו מסודות החכמה ומאוריה ויאשך נפשו על מה שהניע אליו מדיעת אמתת העולם התחתון והעולם העליון ומחשבת האלהים הטובה והנהגתו וקיום נדירתו בכריותיו כמו שאמר דוד עליו השלום (תהלים סד) ישמח צדיק בה' וחסה בו ואמר (ס"ט ק"ט) ישמח לב מבקשי ה' ואמר (ויקרא פ) אל יתהלל חכם בחכמתו וגו' ואמר (ס"ט) כי אם בואת יתהלל המתהלל השבל וידוע אותי וזאת היא המדרגה העליונה שבידיעת האל יתברך כי מי שידעוהו כאמת ידבק בעבודתו וביראתו כפי ידיעתו בלבו ובכפופו ויתקיימו לו חובות הלבבות והאברים בלי מורה וכלי עמל אך בחריצות והשתדלות חריזות כמו שאמר דוד (תהלים ק"ט) חשתי ולא התסהמהתי וגו' ובו אמר החכם (משלי ג) אטרי אדם מצא חכמה ואמר (תהלים ק"ו) אשרי שומרי משפט וגו' והאלהים יתברך ישימנו מהם ויכניסנו בכתותיהם (ס"א בכונתם) ברחמי, אמן :

גסלם שער חשמיני . תהלה לאל יתברך :

שער התשיעי שער הפרישות

בפרישות מן העולם הזה והטוב לנו ממנה . זה פתח השער :

אמר המחבר לפני שהקדמנו לדבר בחשבון האדם עם נפשו והיתה הפרישות מן העולם אחד מאופני החשבון ראיתי לסמוך לו באור מיני הפרישות ותוכן היוב מה שהוא חוכה ממנה על אנשי התורה בעבור מה שיש בו מתקנת התורה והעולם ומנוחת הנפשות והנפשות בשני העולמים . ודאי לנו לבאר מדברי הפרישות שכמה ענינים . האחד מה היא הפרישות הכוללת וצורך אנשי העולם אליה . והשני בנדרי הפרישות המיוחדת וצורך אנשי התורה אליה . והשלישי לכמה כתות נחלקים הפרושים בפרישות . והרביעי בכאור תנאי הפרישות . והחמישי במה שיאות לתורתנו מן הפרישות . והשישי במה שבא בספר התורה וספרי הנביאים מדברי הפרישות . והשביעי בהפרש שיש בין קדמונינו ואבותינו ובינינו בפרישות :

פרק א אבל מהות הפרישות הכוללת וצורך אנשי העוה"ז אליה אומר בתשובת השאלה הזאת כי הפרישות שם תחתיו ענינים . והשם כגוי מגולה והענין סוד מוסתר וכאשר יסירו אדרתו (ס"א אדמתו) ויתירו חותמו יראה מסתור ענינו ותגלה בגמטו

מראא לנפש

בעבודת המורה כפי מה שאלה לא עבד אלא כי אלקים בגמטה וגו' וכן כמה ספוקים כפי מה שמכר נמקומם לין מספר וכבר כתבתי שגבר' ז"ל וזה לרוב הקודם ויבר מדרגותיו בעבור שחס בגמטה כמנוחיו וכעבודתו ית' יב' ג'ע"ש : האלהים יתברך ישימנו מהם ויכניסנו בכתותיהם ברחמי : אמן :

פרק א אבל מהות מה סוף הפרישות כי : אומר וכו' כי הפרישות שם תחתיו ענינים ר"ל המלה זה של פרישות הוא שם על כל מיני פרישות כולם נקראים בשם זה שהוא מרוב אכל חסדו כמעין טיב לבס סוף פריש מה סוף קדמני ממלא חסדו כמה ענינים שאינם דומים זה לזה : והשם כגוי מגולה ר"ל כל שמות של כל דבר הוא רק כגוי עגולה שנקרא רק בתי האדם וסגנון ופירוש הוא נכסר ועגול כמקום : וכאשר יסיר אדרתו ר"ל בגמטו ומכסהו שמשכס אותו : יראה אזי

מוב הלבנות

חסדו ותדו מ' פרישות המורה (יפשי ב') : האשר נפשו מלשון בלשני כי אסור' (בלשני ל') : פ"א הפרישות הכוללת לכל בני אדם יחד : אנשי העולם הש"י אינו מלשני המורה : כי הפרישות שם וכו' הוא שם הכולל ענינים הדבד : כגוי מגולה שם כגוי נגלה לבל שמתין את הפרש ענינו מתאים העולם בשם פריש סתם : מרוב מוסתר להכין בלשני אלהים ענין היא הפרישות הגמורה : וכאשר יסירו אדרתו מלבושו ומכסהו המעלים ומכסה עינו (ס"א אדמתו) שהוא כמקום הסמוך בלשני ומכסה בלשני שאל נדע עד אשר יסירו האדמה אשר עליו : ויתירו חותמו יפסחו הכוסים שעליו המעלים אותו : ותגלה גמטו עיקר

כלומר אשר ענבתי אותו בעינו אז גם הוא יתי בלשני : ושביותיו חמודותיו : יצבת צדיק בה' ביועט ק' : בלי מורה על חזונות כמכוס של יוסף לו לפניה אדם ללב ופל חזונות הבלגרים אחר וכלי עמל שפועל כמעטיו סוף נקרא עמל כגוי' עמל הוא כגוי : בחריצות והשתדלות בשכל ויצרום כמנוחם הבלגרים :

השער התשיעי

מתקנת התורה והעולם שפרישות הוא סקון האדם לעניני המורה והפרישות קיומו בעולם הזה : וצורך אנשי העולם אליה לאדם סבך נערים אלה בעולם האיש : וצורך אנשי התורה אליה הפרישות מיוחדת לאותם יפשי' היא מלך האדם כענין מורה סקדוהו :

פרק א

כי הפרישות שם הפרישות הוא שם דבר כגוי פריש ונדרים ותחסיס כלללים כמה ענינים פרישים : כיניו מגולה שכתום כמקום כולם שם זה לרוב מן דבר המכין בו : יסירו